Gemeente Asten

Jaarstukken 2023

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten
Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten
T (0493) 671 212 | F (0493) 671 213
www.asten.nl | gemeente@asten.nl

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Jaarverslag 7

Programmaverantwoording 8
1. Bestuur en Veiligheid 10
2. Ruimtelijk Domein 15
3. Sociaal Domein 26
4. Financiën, Control en Economie 33

Paragrafen 41
1. Lokale heffingen 42
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 46
3. Bedrijfsvoering 56
4. Grondbeleid 63
5. Onderhoud kapitaalgoederen 69
6. Financiering 73
7. Verbonden partijen 76
8. Toekomstagenda 2030 82
9. Wet open overheid (Woo) 85

Jaarrekening 86

Verkorte balans per 31 december 2023 87
Overzicht baten en lasten 87
Verschillenanalyse Jaarrekening 2023 t.o.v. begroting 2023 na wijziging (per programma): 88
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 92
Incidentele baten en lasten per programma 93
Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves 96
Balans per 31 december 2023 97
Toelichting op de balans 31 december 2023 (activa) 101
Toelichting op de balans 31 december 2023 (passiva) 108
Wet Normering Topinkomens (WNT) 116
EMU-saldo 118
Single Information Single Audit (SiSa) 119
Waarderingsgrondslagen 125
Rechtmatigheidsverantwoording 127

Bijlagen 128

Inleiding

De jaarstukken bestaan uit het Programmaverslag en de Jaarrekening.

Programmaverslag

Het programmaverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

De programmaverantwoording is gelijk aan de opzet van de begroting 2023 en is opgebouwd uit 4 programma's:

1. Bestuur en Veiligheid
2. Ruimtelijk Domein
3. Sociaal Domein
4. Financiën, Control en Economie

Hierin wordt per programma verantwoording afgelegd over de in de begroting 2023 genoemde doelstellingen.

De paragrafen geven een "dwarsdoorsnede" van de jaarstukken, bezien vanuit een bepaald perspectief.

Jaarrekening

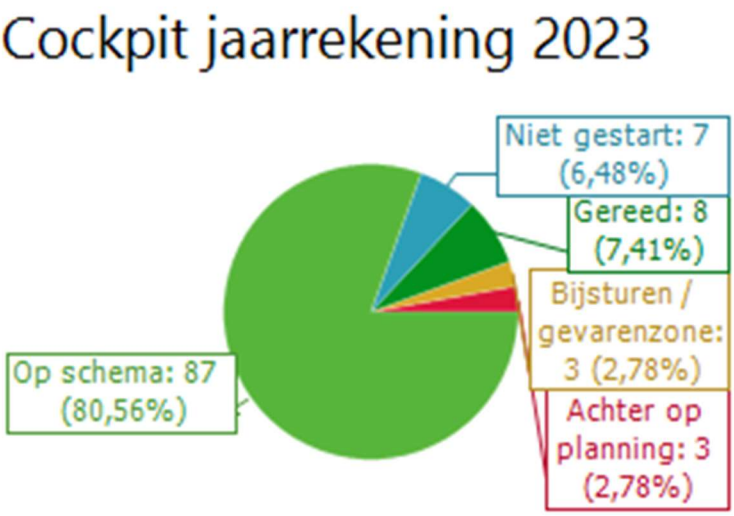
De jaarrekening geeft inzicht in de balans en een overzicht van baten en lasten.

Terugblik 2023

Ondanks diverse uitdagingen en onzekerheden heeft de gemeente Asten laten zien dat ze verschil kan maken. Door midden in de samenleving te staan, dichtbij de mensen. Door ook kleine dingen te doen waarmee we onze inwoners en ondernemers helpen. Het gaat dan niet alleen om praten over bouwen, maar ook daadwerkelijk bouwen. Het tonen van daadkracht en het stellen van grenzen door een weerbaar bestuur is cruciaal voor het behoud van leefbaarheid en veiligheid binnen de gemeentegrenzen.

Belangrijk is ook dat we als gemeente ons niet alleen naar binnen richten. We zijn ons bewust van onze rol en verantwoordelijkheden in de bredere regio. Dat doen we vanuit kracht en vertrouwen in ons eigen kunnen. Ondanks een nog onzekere financiële toekomst, bleven we alert en grepen we in waar nodig. De voorzieningen voor jong en oud hielden we overeind en verbeterden we wanneer dit nodig was.

1. Realisatie doelstellingen 2023

Bij de begroting 2023 zijn doelstellingen opgenomen en daaraan is een planning gekoppeld qua uitvoering en realisatie. Gedurende het jaar en bij de jaarrekening wordt de voortgang van deze doelstellingen beoordeeld. In bovenstaande afbeelding wordt een totaalbeeld gegeven van de voortgang van de doelstellingen bij de jaarrekening 2023. Veel van de doelstellingen zijn gerealiseerd of liggen op schema. Per doelstelling wordt dit verder toegelicht in de programmaverantwoording.

2. Resultaat 2023

Het resultaat 2023 is € 1.571.576,= positief.

De grootste verschillen die het resultaat beïnvloeden zijn hieronder weergegeven.

Resultaat	
Burgerinitiatieven	108.700
Salariskosten	834.178
Overige personeelskosten (inhuur, opleidingen, DVO's)	339.878
Onderhoud bermen, elektra openbare verlichting en wegen, straten en pleinen	168.743
Lagere lasten omgevingsvergunningen	102.736
Zorgkosten sociaal domein (WMO, Jeugd, BMS)	-361.464
Leerlingenvervoer	-182.078
Opvang Oekraïners	1.376.505
Aanvulling algemene reserve grondbedrijf	-431.537
Algemene uitkering	759.334
Toeristenbelasting voorgaande jaren	-1.527.110
Hogere OZB opbrengst niet woningen	137.120
Onvoorzien	140.002
ICT; uitgestelde investeringen	152.885
Diverse verschillen < 100K	-46.316
Totaal	**1.571.576**

Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar de verschillenanalyse per programma in de jaarrekening (vanaf pagina 86).

3. Overheveling budgetten naar 2024

Informatiebeveiliging *€ 20.000,=*
In 2023 is via de Turap budget gevraagd voor preventie/reactieve maatregelen informatiebeveiliging. Dit bedrag is in 2023 niet uitgegeven omdat de informatiebeveiligingscapaciteit grotendeels op is gegaan aan incident Neerloon.
In 2024 moet dit alsnog worden opgepakt.

Opleidingen *€ 30.000,=*
In 2023 is een aantal opleidingen uitgesteld naar 2024 zoals functioneel beheer, helder adviseren en Veilige Publieke Taak.

Verduurzaming bedrijventerreinen *€ 14.200,=*
Het project verduurzaming bedrijventerreinen is in 2023 gestart met een ondernemersbijeenkomst en er zijn verkennende gesprekken gevoerd met Co-creatie en Jari management. Vanwege personele wisselingen is in 2023 vertraging opgelopen.
De opdrachtverlening gaat waarschijnlijk in 2024 plaatsvinden.

Maatschappelijke begeleiding statushouders *€ 42.660,=*
Dit bedrag is bij de decembercirculaire 2023 ontvangen voor maatschappelijke begeleiding statushouders i.v.m. een hogere instroom vluchtelingen. Van 2024 tot en met 2026 is er waarschijnlijk sprake van doorvoering tot inrichten van een tussenvoorziening voor statushouders op de Buitenjan. Dit budget kan hier voor worden ingezet.

Uitvoeringsprogramma Wonen, Zorg en Welzijn *€ 40.000,=*
De gemeente ziet een behoorlijke opgaven op het thema wonen zorg en welzijn voor de komende jaren.
In de raadsvergadering van 12 december 2023 is het Programma Wonen 2024-2030 en Uitvoeringsprogramma Wonen 2024-2027 behandeld. Hierin wordt het opstellen van een uitvoeringsprogramma wonen, zorg en welzijn genoemd.

De beleidsadviseur Wonen, zorg en welzijn gaat overkoepelend voor de gemeente Asten aan de slag gaat met het uitvoering geven aan de woonvisie met bijbehorende uitvoeringsprogramma's, met de prestatieafspraken van de woningbouwverenigingen en met de regionale ontwikkelingen. Het realiseren van het uitvoeringsprogramma wonen, zorg en welzijn is hier een verlengstuk van en onderdeel van de opgave.

Opvang ontheemden Oekraïne *€ 693.855,=*
De gemeente Asten heeft in 2022 en 2023 meer geld ontvangen van het Rijk voor de opvang van Oekraïense ontheemden dan dat we hebben uitgegeven. In totaal gaat het om een bedrag van € 2.059.155,= over deze 2 jaren.

We zorgen nu voor tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden op locaties waar dit t/m maart 2025 gedoogd wordt. Zoals het er nu naar uitziet moeten we na deze periode voor andere huisvesting zorgen. Dit gaat mogelijk extra geld kosten.

De gemeente Asten kent een hoge ambitie als het gaat om de opgave voor wonen en zorg. We willen extra middelen reserveren voor 2024 om ons zelf in staat te stellen hier nog voortvarender mee aan de slag te gaan. We stellen voor om het restant van de Oekraïne gelden niet terug te betalen aan het Rijk en het restant bedrag van 2023 over te hevelen naar 2024 (in totaal is dit € 1.376.505, waarvan € 682.650,= al eerder is gereserveerd).

Budget (tijdelijk) personeel *€ 600.000,=*
Door krapte op de arbeidsmarkt is het al jaren lastig om vast personeel te werven. Hierdoor is het noodzakelijk om tijdelijk personeel in te huren. De kosten van deze

inhuur zijn de afgelopen jaren flink toegenomen, waardoor het beschikbaar gestelde bedrag voor tijdelijke personeel bij de begroting 2024 niet toereikend is.

Resultaat	
Resultaat	1.571.576
Informatiebeveiliging	-20.000
Opleidingen	-30.000
Verduurzaming bedrijventerreinen	-14.200
Maatschappelijke begeleiding statushouders	-42.660
Uitvoeringsprogramma Wonen, Zorg en Welzijn	-40.000
Budget (tijdelijk) personeel	-600.000
Opvang ontheemden Oekraïne	-693.855
Resultaat jaarrekening 2023	**130.861**

4. Bestemming resultaat

Gezien de onzekere financiële tijden wordt voorgesteld om het resultaat 2023 toe te voegen aan de algemene reserve. Hierdoor dient het als buffer voor de toekomst en kan het ingezet worden tekorten in dekken.

5. Controleverklaring

De controle van de jaarrekening is, op grond van artikel 213 van de Gemeentewet, uitgevoerd door Crowe Foederer. De controleverklaring maakt onderdeel uit van de jaarstukken 2023 en het accountantsverslag 2023 ligt ter inzage.

Rechtmatigheidsverantwoording

Tot en met 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af.
Dit betekent niet dat de accountantscontrole en -verklaring overbodig worden. De accountant geeft nog steeds een getrouwheidsoordeel over de jaarrekening. Omdat de rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen in de jaarrekening betekent dit dat de accountant ook een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording geeft.

6. Jaarverslag archief

In de archiefverordening is opgenomen dat er een jaarverslag archief wordt uitgebracht. Dit wordt apart aan de raad voorgelegd.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Het coalitieakkoord 2022-2026 is de basis voor de begroting en jaarrekening 2023.

De begroting en jaarrekening 2023 zijn opgebouwd uit 4 programma's:
1. Bestuur en Veiligheid
2. Ruimtelijk Domein
3. Sociaal Domein
4. Financiën, Control en Economie

Bij ieder programma worden de visie, de verantwoordelijke portefeuillehouder en een taartdiagram met baten en lasten van het programma vermeld.

Onder de programma's worden de ambities uitgewerkt.
Het gaat hierbij om de volgende ambities:
- Goed bestuur op z'n Astens
- Bouwen en goed wonen
- Vitaal buitengebied
- Klimaat, energie en duurzaamheid
- Sterke lokale economie en mobiliteit
- Bruisende en aantrekkelijke kernen
- Sociaal en gezond
- Veilige buurt en thuis
- Financieel gezond

Per ambitie wordt het volgende opgenomen:
- Wat willen/wilden we bereiken?
  De tekst sluit aan bij het coalitieakkoord.
- Welke beleidsnota's zijn relevant?
  De beleidsnota's die vastgesteld zijn door de raad en waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van het beleid.
- Activiteiten en planning.
  Welke activiteiten en planning hanteren we om onze doelstelling te kunnen realiseren.
- Wat mag het kosten? / Wat heeft het gekost?
  Per programma worden hier de baten en lasten vermeld. Dit gebeurt voor 2023 in een tabel en visueel.

Overzicht baten en lasten per programma

2023			
Programma	**Begroting 2023**	**Begroting 2023 na wijziging**	**Rekening 2023**
Lasten			
1. Bestuur en Veiligheid	11.907.642	13.225.774	11.227.387
2. Ruimtelijk Domein	10.512.291	17.092.146	12.718.085
3. Sociaal Domein	22.771.538	26.454.831	26.954.684
4. Financiën, Control en Economie	4.313.299	11.730.873	15.987.543
Totaal Lasten	**49.504.770**	**68.503.624**	**66.887.699**
Baten			
1. Bestuur en Veiligheid	-1.512.171	-1.547.889	-1.719.968
2. Ruimtelijk Domein	-5.399.121	-8.792.153	-7.418.419
3. Sociaal Domein	-6.300.853	-6.929.905	-9.306.396
4. Financiën, Control en Economie	-36.292.625	-51.233.677	-50.014.492
Totaal Baten	**-49.504.770**	**-68.503.624**	**-68.459.275**
Resultaat	**0**	**0**	**1.571.576**

1. Bestuur en Veiligheid

Visie
We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een duurzaam vitaal en veilig Asten. Dit betekent onder meer dat we de grote maatschappelijke opgaven, die daaruit voortvloeien, samen realiseren. Dit vereist een wijze van bestuur, gericht op de inzet en verantwoordelijkheid van de gemeenschap zelf, die we daartoe stimuleren en faciliteren.

Portefeuillehouder
Burgemeester A. van Extel-Van Katwijk
Wethouder L. van de Moosdijk (Dienstverlening)

Goed bestuur op z'n Astens

Wat wilden we bereiken?
We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een fijne woon-, werk- en leefomgeving vanuit eigen kracht, dichtbij en samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Wij geven ruimte aan creativiteit en nemen obstakels weg om goede dingen te kunnen doen. We nemen een ondernemende houding aan, werken vanuit 'de bedoeling', handelen vanuit 'ja-tenzij' en hanteren alleen regels waar ze nodig zijn. We werken integraal, handelen pro-actief en zijn flexibel genoeg om te schakelen tussen verschillende (overheids)netwerken, partners en uitvoeringsvormen. We pakken de regie waar dat nodig is.

Het vertrouwen van inwoners in de politiek en in de overheid staat in algemene zin onder druk. Een gezonde bestuurscultuur, integriteit en onderlinge verhoudingen zijn zaken die wij als absolute basis van goed bestuur zien. Daarom besteden wij de komende periode veel aandacht aan deze thema's. Wij gaan regelmatig met elkaar en met de gemeenteraad in gesprek. Het actief betrekken van inwoners is daarbij heel belangrijk. Op die manier behouden en verstevigen wij het vertrouwen in de Astense politiek.

Goed bestuur betekent voor ons:
- Collegiaal: gelijkwaardigheid als uitgangspunt, zorgen voor een open en constructief debat tussen coalitie en oppositie, college en gemeenteraad én met inwoners en maatschappelijke partners;
- Transparant en integer: betrouwbaar, betrokken, duidelijk en met respect naar eenieder;
- Midden in de gemeenschap: inwoners en ondernemers opzoeken, ook bijeenkomsten buiten het gemeentehuis;
- Met visie, lef en plezier: 'samen aanpakken en genieten';
- Lerend en zelfcorrigerend vermogen: kwetsbaar durven opstellen, regelmatig met elkaar en met inwoners/ondernemers evalueren;
- Open communicatie: laten zien wat de gemeente voor haar inwoners doet en op een passende wijze communiceren naar alle doelgroepen.

Welke beleidsnota's waren relevant?
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Programma-opdrachten voor de onderliggende programma's uit de Toekomstagenda Asten 2030: Transformatie buitengebied, Vitale kernen, Centrumontwikkeling, Klimaatbestendig en energieneutraal Asten, Omgevingswet en Vitale democratie;
- Nota integrale sturing programma's en organisatie;
- Bedrijfsplan Asten, terug naar de bedoeling;
- Optimalisatie grote burgerinitiatieven (mei 2021);
- Nota verbonden partijen;
- Gedragscode integriteit en procedure integriteitsbeleid;

- Algemeen privacybeleid (AVG) gemeente Asten;
- Plan van aanpak Veilige publieke taak.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Goed bestuur op zijn Astens

1.1.1. Midden in de gemeenschap staan

De uitvoering van het Astens Manifest speelt hierbij een belangrijke rol, voor raad, college en organisatie. Ieder vanuit zijn eigen rol, verantwoordelijkheid en positie, maar wel vanuit een integrale aanpak als gemeente Asten. Dit verloopt naar wens en het onlangs vastgestelde communicatieplan zal hierin verdere verbeteringen en verandering brengen.

1.1.1. Integriteit

Zie ook onderdeel 1.1.5. (Veilige publieke taak, aanpak weerbare overheid).Daarnaast wordt bezien om bij indiensttreding van nieuwe collega's en het afnemen van de ambtseed een verbinding te maken met het thema integriteit.Naast het onlangs vastgestelde integriteitsprotocol voor politieke ambtsdragers, zal ook het protocol voor de ambtelijke organisatie geactualiseerd worden.

1.1.2. Dienstverlening op z'n Astens: gewoon goed helpen!

Er is door taakveld communicatie samen met het Sociaal Team Asten hard gewerkt aan een nieuwe website voor het Sociaal Team. De website van het Sociaal Team is medio 2023 gelanceerd. De gemeente Asten wil dat de website voor iedereen te gebruiken is, ook al heeft iemand één of meerdere beperkingen. Daarom werken wij volgens de Richtlijnen voor Toegankelijkheid van Webcontent (WCAG) 2.1. Deze richtlijnen zijn een landelijke kwaliteitseis voor overheidswebsites. In mei 2023 is de website www.asten.nl door een onafhankelijke partij getoetst en deze voldoet nu volledige aan de WCAG 2.1.

1.1.3. Communicatie: laten zien wat we doen voor onze inwoners

De communicatienota 2023-2026 is in het tweede kwartaal vastgesteld door het college. Daarin is beschreven hoe de gestelde doelen in het coalitieakkoord ten aanzien van communicatie kunnen worden bereikt.

1.1.4. Vitale democratie en burgerinitiatieven

In 2023 is een bijdrage uit het budget grote burgerinitiatieven toegekend voor realisatie van een lichtmonument in Heusden. Er zijn geen andere grote burgerinitiatieven aangevraagd of deze waren niet dusdanig uitgewerkt dat ze aan de raad konden worden voorgelegd. Een en ander heeft er toe geleid dat de raad tijdens de begrotingsbehandeling in november 2023 heeft besloten de structurele reservering voor grote burgerinitiatieven stop te zetten. Er zijn diverse nieuwe, kleine burgerinitiatieven aangevraagd. Ook is diverse malen een beroep gedaan op het fonds burgerinitiatieven dat beheerd wordt door Udas. De actie om een nieuw dynamisch plan voor het programma Vitale Democratie te maken, waarbij ook gekeken wordt naar de wens om meer te doen met de opbrengst uit de TIP Asten onderzoeken, moet nog worden opgepakt.

1.1.5. Veilige publieke taak

We hebben het actieplan Veilige publieke taak voor 80% uitgevoerd. De aanpak van Integriteit (gezamenlijk ontwikkelen van de nieuwe gedragscode voor bestuur én voor de organisatie) is in volle gang. De nieuwe protocollen voor VPT (agressie) en Informatiedeling zijn zo goed als klaar. De uitrol naar verdere organisatieonderdelen is voorbereid en krijgt in 2024 zijn beslag. Het opleidingsprogramma is bijna klaar en wordt afgestemd op inhoud en planning met de teamleiders. In het eerste kwartaal van 2024 is de verwachting dat we het actieplan uitgevoerd hebben. Het onderwerp VPT is wel met regelmaat onderwerp van gesprek geweest, o.a. met de klankbordgroep. Dit heeft ook weer aanleiding gegeven tot vervolgacties.

1.1.6. Samenwerking en verbonden partijen

De Peelsamenwerking is in een governancevoorstel bij de colleges en het Waterschapsbestuur geweest. Allen zijn akkoord. De Programmamanager die samen met de secretarissen zorgt voor de Peelagenda en inrichting van de netwerkorganisatie is benoemd en gestart op 18 september 2023.Er is gewerkt aan een collegevoorstel voor de samenwerkende Peelgemeenten welke begin 2024 beoogd is ter besluitvorming aan de colleges voor te leggen, na afstemming met secretarissen, MT en OR.Met de verbonden partijen is intensief contact, via de regieambtenaren en het management. Op 20 september 2023 heeft er een themabijeenkomst 'verbonden partijen' met de gemeenteraad plaatsgevonden. Hier zijn nog verdere stappen te zetten en daar zijn ideeën over om samen met college en raad te bespreken.

Veilige buurt en thuis

Wat wilden we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in onze gemeente en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2023-2026;
- Visie VRBZO 2025;
- Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening Brabant;
- Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025;
- Regionaal Risicoprofiel 2019
- Regionaal Crisisplan 2016 (versie 2024-2027 inmiddels vastgesteld)
- Beleidsregel handhavingsprotocol Opiumwet 13b Asten 2021;
- Beleidsregels wet BIBOB;
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- VTH-beleid 2023.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Veilige buurt en thuis

1.2.1. Stevig doorzetten van strijd tegen ondermijnende criminaliteit

De strijd tegen ondermijnende criminaliteit voeren wij nog steeds. We hebben onder andere het Meldpunt Ondermijning opgericht waarbij inwoners onderbuikgevoelens kunnen delen (online of via een meldkaart). In 2023 zijn via deze kanalen 17 meldingen ontvangen. Via Meld Misdaad Anoniem zijn nog eens 13 meldingen ontvangen. Daarnaast hebben we onze organisatie en het bestuur bewust proberen te maken van ondermijning door ondermijningscontainers te laten komen naar onze gemeente. In juni is de Week van de Weerbaarheid georganiseerd waar verspreid over 2 weken veel interne bijeenkomsten en workshops zijn georganiseerd voor collega's.Daarnaast zijn we actief op casusniveau in samenwerking met onze partners in Taskforce/ RIEC verband.

1.2.2. Investeren in veilige werkomgeving en weerbaarheid voor politici, bestuurders en medewerkers

Het pilotproject voorloopt voorspoedig. De Brabantse norm voor weerbaarheid is door ons in het VPT project opgenomen. Inmiddels is een bureau in de arm genomen voor het vervolg bij andere teams. Dit is in 2023 verder uitgerold. Daarnaast heeft de week van de weerbaarheid in juni voor de medewerkers ook bijgedragen aan bewustwording rondom een veilige en weerbare werkomgeving.

1.2.3. Uitvoering geven aan integraal veiligheidsbeleid 2023-2026

De Kadernota is op 4 juli 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. In de uitvoering is er met name aandacht voor de aanpak van ondermijning, digitale veiligheid en de verbinding tussen zorg en veiligheid. Voor wat betreft de aanpak ondermijning is onder 1.2.1. (Stevig doorzetten van strijd tegen ondermijnende criminaliteit) een en ander beschreven. Ten aanzien van digitale veiligheid wordt voor de organisatie gewerkt aan een plan van aanpak en de uitrol daarvan. Om hier van jongs af aan aandacht aan te besteden is afgelopen jaar het project Hackshield gepromoot op alle basisscholen. Eén school heeft actief meegedaan aan dit project. We gaan hier ook in 2024 mee door. Op het vlak van zorg en veiligheid werken collega's over de afdelingen heen samen in casuïstiek, indien nodig ook buiten de gemeente onder de vlag van het Zorg- en Veiligheidshuis.

1.2.4. Aanpak illegale bewoning recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten

De afgelopen jaren is de aanpak met betrekking tot strijdige huisvesting van arbeidsmigranten doorgezet. In 2023 zijn de eerste definitieve handhavingsbesluiten met betrekking tot aanpak illegale bewoning op recreatieparken opgelegd. In het 4e kwartaal zijn voorbereidingen getroffen zodat in januari 2024 handhavingsbeleid op illegale bewoning op recreatieterreinen vastgesteld is.

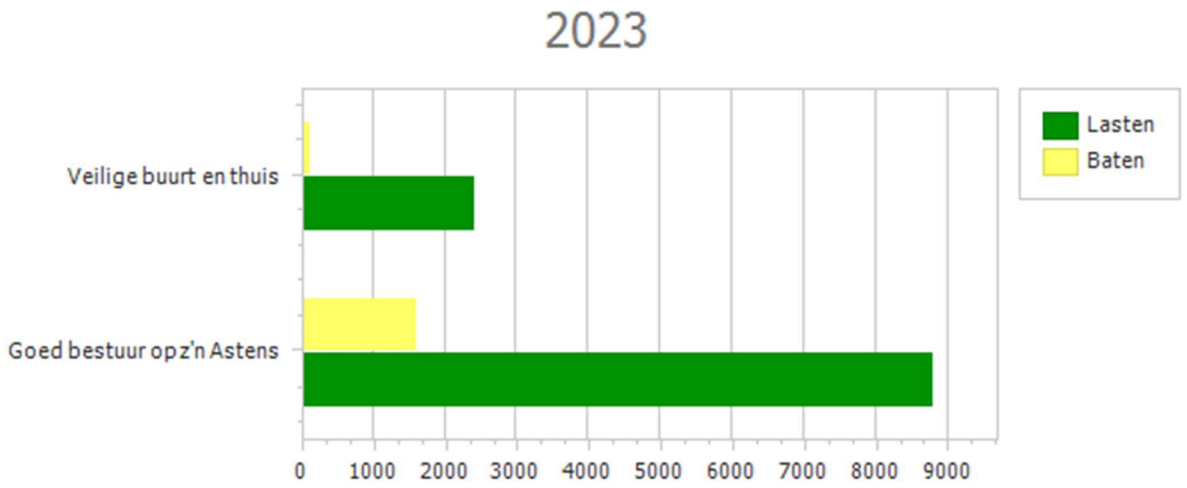
1.2.5. Risico-inventarisatie natuurgebieden

Het natuurbrandbeheersplan Groote Peel is in oktober 2023 vastgesteld en in het 2e kwartaal 2024 wordt het uitvoeringsprogramma vastgesteld. De overige natuurgebieden gaan van start in 2024.

Wat heeft het gekost?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

1. Bestuur en Veiligheid *bedragen x € 1.000*	Begroting 2023	Begroting na wijz. 2023	Rekening 2023
Lasten	**-11.908**	**-13.226**	**-11.227**
Goed bestuur op z'n Astens	**-9.663**	**-10.496**	**-8.806**
Inwoners	-651	-867	-413
Bestuur	-1.437	-1.628	-1.608
Organisatie	-7.263	-7.690	-6.541
Intergemeentelijke samenwerking	-311	-311	-245
Veilige buurt en thuis	**-2.244**	**-2.730**	**-2.421**
Integrale Veiligheid	-1.556	-1.657	-1.646
Integraal toezicht en handhaving	-689	-1.072	-775
Baten	**1.512**	**1.548**	**1.720**
Goed bestuur op z'n Astens	**1.398**	**1.462**	**1.594**
Inwoners	278	288	321
Bestuur			71
Organisatie	1.120	1.174	1.202
Veilige buurt en thuis	**114**	**86**	**126**
Integrale Veiligheid	56	56	68
Integraal toezicht en handhaving	58	30	58
Saldo van baten en lasten	**-10.395**	**-11.678**	**-9.507**
Resultaat	**-10.395**	**-11.678**	**-9.507**

2. Ruimtelijk Domein

Visie

De gemeente Asten blijft een aantrekkelijke gemeente om te wonen: voor alle doelgroepen in de drie kerkdorpen moet voldoende aanbod zijn of worden gecreëerd. Je wooncarrière starten of doorgroeien: we maken het mogelijk in Asten. Zo willen we bijvoorbeeld aantrekkelijk blijven voor jongeren om na hun studie terug te keren in Asten en faciliteren we passende woonvormen voor senioren. We werken mee aan passende huisvesting voor onze economisch belangrijke arbeidsmigranten.

We wonen en werken in een omgeving waarvan het klimaat verandert. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het tegengaan van klimaatverandering door het verkleinen van onze CO2-uitstoot en het stimuleren van duurzame energieopwekking.
We willen de gevolgen van klimaatverandering op kunnen vangen en klimaatbestendig worden door minder verstening, meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grote biodiversiteit in flora en fauna. We staan ook voor de opgave de agrarische sector te verduurzamen en meer in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners.

We nemen een faciliterende rol aan in het ruimtelijk domein. We denken en werken mee aan het verwezenlijken van (ruimtelijke) plannen van onze inwoners die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030. Daarbij werken we al in het begin van 2023 in de geest van de op handen zijnde Omgevingswet, die het de inwoners makkelijker moet maken om hun plannen te realiseren.

Portefeuillehouder

Wethouder J. Bankers
Wethouder J. Spoor (huisvesting specifieke groepen en woonwagenlocaties)
Wethouder L. van de Moosdijk (grondbeleid en grondaankopen)

Bouwen en goed wonen

Wat wilden we bereiken?

Het moet voor iedereen mogelijk gemaakt worden om in Asten betaalbaar en/of naar behoefte te kunnen wonen. Iedereen verdient een kans op de woningmarkt. Wij gaan daarom nog meer en sneller bouwen in alle drie de kernen. In een actueel programma Wonen, vastgesteld door de raad eind 2023, is vastgelegd hoe wij in de komende jaren gaan inzetten op aspecten als hoeveel woningen we willen bouwen, wat de kwaliteit van deze woningen moet zijn, op welke locaties we gaan inzetten, hoe we omgaan met (sociale) huur- en koopwoningen, welke doelgroepen we willen bedienen en welke woonvormen we mogelijk willen maken. Het programma Wonen vormt ook de basis voor de meerjarige prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties Wocom en Bergopwaarts die zijn ondertekend eind 2023 / begin 2024. Ons doel is om de eigen inwoners meer kansen te geven op de woningmarkt en ongewenste ontwikkelingen met woningen tegen te gaan.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030;
- Omgevingsvisie Asten;
- Versnellingsagenda woningbouw gemeente Asten;
- Woonvisie gemeente Asten 2015 t/m 2024;
- Nota grondbeleid.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Bouwen en goed wonen

2.1.1. Woningen centrum Asten

Met verschillende initiatiefnemers c.q. ontwikkelaars vinden gesprekken plaats en door verschillende initiatiefnemers c.q. ontwikkelaars worden plannen ontwikkeld gericht op de herontwikkeling van locaties ten behoeve van de bouw van woningen. Denk hierbij aan de herontwikkeling van de Aldi locatie, de Prins en het plan op de Prins Bernhardstraat. Op de huidige Aldi locatie wordt een herontwikkeling beoogd naar maximaal 42 woningen voor de doelgroep starters en senioren. De woningen worden gesitueerd in drie bouwmassa's, waarbij het binnenterrein kwalitatief wordt ingericht met voldoende parkeermogelijkheden en veel groen.

2.1.1. Bouw 205 woningen Loverbosch fase 3

Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. Tevens is in oktober gestart met het bouwrijp maken. Deze werkzaamheden zijn naar verwachting in het 2e kwartaal 2024 afgerond. Parallel zijn we bezig met de gronduitgifte. Van Wanrooij is bezig met de gefaseerde verkoop van de 66 door hen te realiseren woningen in het plan, waarvan de eerste 24 woningen allen verkocht of in optie zijn. Met Bergopwaarts zijn we volop in overleg over de invulling van de gronden waarop de 67 door hen te realiseren woningen zijn beoogd. Verder heeft in november 2023 de loting voor de 31 kavels voor zelfbouw plaatsgevonden, zowel voor een vrijstaande als een twee-onder-één-kapwoning. Al deze gronden zijn onder optie. Tot slot zijn er twee bouwvelden beschikbaar gesteld voor CPO-trajecten. Een bouwveld voor starters en één voor senioren.

2.1.1. Kluizendries-Kluisstraat Ommel

Tegen het ontwerpbestemmingsplan is een zienswijze ingediend, waardoor vertraging optreedt in de planprocedure. Over de inhoud van de zienswijze vond nader overleg plaats tussen de betrokken agrariër, de projectontwikkelaar en de gemeente. Insteek is om tot een gezamenlijke oplossing te komen, waardoor de bestemmingsplanprocedure in 2024 kan worden voortgezet. Een en ander betekent dat er vertraging optreedt in het beoogde bouwproces.

2.1.1. Bouw woningen Ommel

In 2023 is de nodige tijd besteed aan het opstellen van een zogenaamde 'globale stedenbouwkundige verkenning' voor Ommel. Deze verkenning is inmiddels in concept gereed. Daaruit blijkt dat in het gebied Ommel-Oost, waarbinnen op een aantal percelen de WVG is gevestigd, vooralsnog niet kan worden gebouwd vanwege hinder- en geurcirkels. Daarentegen biedt het gebied Ommel-Noord wel mogelijkheden om op korte termijn woningen te realiseren. Recent zijn in dit gebied gronden aangekocht en vinden verdere onderhandelingen plaats. Dit betekent dat de gemeenteraad op korte termijn wordt voorgesteld om een grondexploitatie voor Ommel-Noord, inmiddels plan Hogeweg Ommel genoemd, vast te stellen. De planvorming om te komen tot de bouw van ca. 100 - 150 woningen in het toekomstige woongebied Hogeweg Ommel wordt in 2024 verder ter hand genomen.

2.1.1. Heusden Oost Fase 3

Het gebied Heusden-Oost fase 3 is inmiddels bouwrijp gemaakt, waardoor met de bouwwerkzaamheden in het betreffende gebied een aanvang kan worden genomen. Aansluitend wordt bekeken op welke wijze aanvullend kan worden gekomen tot verdere uitbreiding. Hiertoe zal een stedenbouwkundige verkenning worden uitgevoerd, om te analyseren welke locatie het meest geschikt is voor woningbouwontwikkeling.

2.1.2. Actieve grondpolitiek voor ontwikkeling van nieuwe plannen

Op 12 december 2023 is de Nota Grondbeleid 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota wordt gekozen voor het toepassen van ‘situationeel grondbeleid’. Dit betekent kort gezegd dat per casus wordt bekeken welke vorm van grondbeleid wordt toegepast. Zo is in de gevallen van de plannen Biesvelden/ Asten en Hogeweg/Ommel nadrukkelijk gekozen voor actieve grondpolitiek.

2.1.3. Extra bouwen voor starters en senioren

In het kader van de uitgifte van bouwgrond wordt vroegtijdig gekeken op welke wijze tegemoet kan worden gekomen aan de behoefte voor de bouw van voldoende woningen voor starters en senioren. Dat leidt tot een mix aan bebouwing in de uitbreidingsgebieden. Tevens is het een aandachtspunt in het kader van gesprekken met initiatiefnemers die woningen willen realiseren op zogenaamde inbreidingslocaties. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de ondergrond van de Lambertusschool, waar ruimte komt voor levensloopbestendige woningen voor senioren. Op diverse plekken kijken we ook hoe deze twee doelgroepen elkaar kunnen versterken. Zo wordt er op de vrijkomende schoollocatie in Loverbosch fase 2 ruimte geboden voor beneden- en bovenwoningen voor starters en senioren. Als belangrijke input voor dit thema geldt het nieuwe Programma Wonen.

2.1.4. Extra middelen voor starters

Conform provinciale afspraken voorziet ieder (nieuw te ontwikkelen) woningbouwprogramma in 2/3e deel betaalbare woningen (waarvan 30% sociale huur). Daarnaast is de verordening starterslening onlangs aangepast. De maximale koopsom om in aanmerking te komen voor de starterslening is verhoogd van € 250.000 naar de NHG-grens (€ 405.000). Het maximaal te lenen bedrag is € 50.000 voor bestaande en nieuwbouwwoningen.

2.1.5. Woonvormen senioren

In het kader van de gesprekken met verschillende initiatiefnemers voor zowel inbreidings- als uitbreidingslocaties is dit een doelgroep waarvoor de ontwikkelingsmogelijkheden bekeken worden. Hierbij wordt gekeken naar zowel de geschiktheid van de locatie als de geschiktheid van de betreffende woonvorm. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar woonvormen die wat verder van het centrum gelegen zijn, maar goed passend zijn voor senioren. Daarnaast wordt optimaal gebruik gemaakt van locaties dichtbij het centrum.

2.1.6. Kwalitatief goede huisvesting onderzoeken voor specifieke groepen

Afgelopen jaar hebben we in Asten ontheemden uit Oekraïne opgevangen op 3 gemeentelijke locaties en bij particulieren. De taakstelling voor de huisvesting van statushouders is behaald. Arbeidsmigranten: Het huidig beleid op het gebied van arbeidsmigranten moet worden aangepast. Dit is gebleken uit een evaluatie. In 2023 is een trendanalyse gedaan en een toekomstbeeld opgesteld. Met deze stukken is duidelijk geworden welke trends en ontwikkelingen er zijn, waar behoefte aan is en welke richting Asten in wil slaan op het gebied van huisvesting arbeidsmigranten (wensbeelden). Op basis van deze stukken is een concept beleid opgesteld (concept ruimtelijk toetsingskader huisvesting arbeidsmigranten). Verdere afstemming en besluitvorming vindt plaats in 2024. De beleidswens om te zorgen voor (kwalitatief en kwantitatief voldoende) huisvesting van arbeidsmigranten in Asten is inmiddels ook vastgelegd in het programma Wonen 2024-2030 (vastgesteld december 2023).Woonwagenbewoners: Over de huisvesting van woonwagenbewoners zijn we gesprekken aangegaan met Bergopwaarts. Mede naar aanleiding van dit overleg heeft het college besloten om de komende jaren een inhaalslag te maken in het realiseren van standplaatsen ten behoeve van het plaatsen van woonwagens. Dat doen we door kleine locaties (maximaal 5-7 standplaatsen) te ontwikkelen in toekomstige uitbreidingsgebieden. Ook zijn we in overleg over het (mogelijk) inrichten van tijdelijke standplaatsen op locatie De Bovist.

2.1.7. Opstellen Programma Wonen

Het nieuwe Programma Wonen is vastgesteld in de raad van december 2023.

2.1.8. Bouwen in CPO

In het plangebied Heusden-Oost fase 3 is een CPO-project in ontwikkeling genomen. In het plangebied Loverbosch fase 3 zijn twee bouwvelden ingericht voor de realisatie van een CPO-project voor senioren en een CPO-project voor starters. Tevens wordt er bij nieuwe ontwikkelingen, zowel op inbreidings- als op uitbreidingslocaties kritisch gekeken of dat bouwen in CPO van toegevoegde waarde kan zijn.

2.1.9. Kijken naar meerwaarde welstand

Krediet is opgenomen in de Voorjaarsnota 2024 en wordt verwerkt in de begroting 2024, uitvoering start dan medio 2024.

2.1.10. Investeren in voorzieningen woningbouwplannen

In het kader van de verdere ontwikkeling van de beoogde woongebieden in de gemeente wordt bekeken hoe hieraan het beste invulling te geven. In de Nota Grondbeleid 2023 wordt daarop nader ingegaan.

2.1.10. Uitvoering grondnota voor ontwikkeling van nieuwe plannen

De aankooponderhandelingen ten behoeve van het toekomstig woongebied Loverbosch fase 4 / Biesvelden fase 1 zijn inmiddels afgerond. Zodra de 'globale stedenbouwkundige verkenning Ommel-Oost' voorhanden is, kunnen nadere keuzes worden gemaakt op welke wijze de aankooponderhandelingen in Ommel verder op te pakken. Voor de kern Heusden wordt binnen afzienbare tijd bekeken op welke locatie(s) in de toekomst mogelijk woningbouw kan plaatsvinden. Op basis daarvan wordt de aankoopstrategie gekozen.

2.1.11. Nieuwe prestatieafspraken sluiten met woningcorporaties

De prestatieafspraken 2024 met WoCom zijn in december 2023 door het college vastgesteld. De prestatieafspraken 2024 met Bergopwaarts zijn in februari 2024 vastgesteld.

2.1.12. Transitie Omgevingswet

In 2023 heeft de organisatie alle benodigde voorbereidingen afgerond om voldoende klaar te zijn voor inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Waar benodigd is bestaand beleid Omgevingswetbestendig gemaakt door het aanpassen van terminologie en grondslagen. Er is participatiebeleid vastgesteld. Binnen de organisatie is de omslag in gang gezet om te gaan werken met het nieuwe instrument programma onder de Omgevingswet. Er is verder gewerkt aan de opbouw van het nieuwe omgevingsplan. Zowel de organisatie als MT, college en raad zijn ingelicht over de overgang naar de nieuwe ruimtelijke procedures en wat dit betekent. Er is een lokale intaketafel en een regionale omgevingstafel ingericht, waarmee integrale en snelle beoordeling van ruimtelijke initiatieven mogelijk is. Er zijn diverse technische testen uitgevoerd te verzekering van een soepele aansluiting op de zogeheten productieomgeving van het digitaal stelsel Omgevingswet per 1 januari 2024. De website is aangepast, zodat er niet alleen algemene informatie over de Omgevingswet is te vinden, maar ook alle terminologie en grondslagen op de verschillende pagina's over ruimtelijke dienstverlening Omgevingswetbestendig zijn. Dit geldt ook voor de standaardbrieven en sjablonen. Er is een team ingericht als eerste ingang bij vragen of problemen met de Omgevingswet. Wij hebben samen met de VNG en de Peelgemeenten een 'Klaar voor de start test Omgevingswet' uitgevoerd, waaruit is gebleken dat we met onze voorbereidingen voldoende klaar zijn om de overgang naar de Omgevingswet per 1 januari 2024 te maken.

Vitaal buitengebied

Wat wilden we bereiken?

De agrarische sector is en blijft belangrijk voor Asten. De komende jaren komt de transitie in het landelijke gebied in een stroomversnelling als gevolg van toegenomen landelijke en provinciale wet- en regelgeving. Wij willen dat de gemeente Asten stoppende bedrijven en bedrijven die doorgaan zo goed mogelijk begeleidt. Daarnaast staan wij samen met onze boeren voor de opgave om de sector te verduurzamen, meer in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van inwoners. Technologische ontwikkelingen en innovatie zijn belangrijke middelen om deze doelen te kunnen realiseren.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Regionaal streefbeeld van ons landelijk gebied (MRE);
- Regionale Ontwikkelstrategie;
- Ontwikkelperspectief NOVEX de Peel 2050;
- Koersdocument Gebiedsgerichte Aanpak Vitale Peel;
- Ruimtelijke Agenda de Peel (RAP);
- Ruimtelijke Ontwikkelstrategie De Peel;
- Ruimtelijk afwegingskader De Peel;
- Geurverordening.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Vitaal buitengebied

2.2.1. Ruimte geven aan boeren om grond voor meerdere doeleinden te gebruiken

In 2023 is gestart met het bezoeken van agrarische bedrijfslocaties waar geen of minder dieren worden gehouden dan vergund. Met hen worden gesprekken gevoerd over alternatieve mogelijkheden op de betreffende locaties. Soortgelijke gesprekken worden ook gevoerd met (potentiële) deelnemers aan de landelijke beëindigingsregelingen.

2.2.2. Meedenken met/stimuleren van initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw

We maken alternatieve vormen van landbouw bespreekbaar en faciliteren deze. Daarnaast proberen we zelf als gemeente het goede voorbeeld te geven door meer natuur- en landschapselementen toe te voegen in het buitengebied die bijdragen aan meer biodiversiteit.

2.2.3. Gebiedsgericht aanpak

De gebiedsgerichte aanpak Waardjesweg-Hazeldonk-Heesakkerweg (Glastuinbouwvisie) wordt opgepakt samen met gemeente Someren en zal waarschijnlijk in het 4e kwartaal 2024 gereed zijn. Andere gebiedsgerichte aanpakken worden opgepakt op verzoek van inwoners zelf. Ook neemt de gemeente deel aan de Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel.

2.2.4. Nieuwe toekomstvisies op de agrarische sector en nieuwe glastuinbouwvisie

Zie de toelichting bij 2.2.3.

2.2.5. Groenbeleid met balans tussen wonen, ondernemen en recreëren

Het Groenbeleidsplan wordt 'Groen programma' in het kader van de Omgevingswet. Dit komt in het 2e kwartaal 2024 in de raad.

2.2.6. Extra investeren in wandel-, fiets- en ruiterpaden

Samen met de toeristisch- recreatieve sector zijn we in 2023 gestart om verschillende recreatieve routestructuren, zoals de ruiterroute en de Peellandse Heksenroute, te ontwikkelen.

Klimaat, energie en duurzaamheid

Wat wilden we bereiken?

Ook in Asten leveren we gezamenlijk met onze inwoners en ondernemers een bijdrage aan de aanpassingen in energiegebruik en klimaatverandering. Daarbij hebben we oog voor de betrouwbaarheid, betaalbaarheid en haalbaarheid van plannen, maar tonen ook gezonde ambitie. Energie en klimaat zijn grote opgaven, waarbij wij de samenwerking opzoeken op de schaal van de MRE en de Peelgemeenten. We beginnen met het benutten van mogelijkheden die geen of weinig effect hebben op de woon- of leefomgeving, bijvoorbeeld door in te steken op het zoveel mogelijk besparen van energie en het plaatsen van zonnepanelen op daken. Voor grootschalige energieopwekking is het nodig dat de netwerkcapaciteit wordt vergroot. De gemeente Asten gaat met andere gemeenten en de provincie druk uitoefenen op de verantwoordelijke partijen om dit zo snel mogelijk op te lossen.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Regionale Energiestrategie (RES-MRE);
- Programma Warmtetransitie.
- Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Klimaat, energie en circulariteit

2.3.1. Bossen revitaliseringsimpuls geven

De Dennendijkse bossen, Eeuwselsebos en de Witte Bergen zijn omgezet van productiebos naar natuurbos. Een eerste subsidieaanvraag is ingediend (en gehonoreerd) om te beginnen met het revitaliseren van een groot gedeelte van de Dennendijkse bossen. Deze werkzaamheden zijn inmiddels in volle gang. Ook kijken we naar de mogelijkheden met de landbouwpercelen (Bleeken) in dit gebied.

2.3.2. Planten duizenden extra bomen

Het pilotproject Heesakkerweg is in februari 2024 gereed. Hier worden bomen, bosplantsoen, kruidenrijke mengsels en landschappelijke elementen gerealiseerd die aansluiten bij de omgeving.Het deelproject Roerdompweg is bijna gereed. Hier zijn bomen en bosplantsoen aangeplant, waarbij de aansluiting is gemaakt met de Dennendijkse bossen. Het inzaaien volgt nog i.v.m het zaaiseizoen. De voorbereiding en inventarisatie voor de grote aanbesteding is gestart in samenwerking met een adviesbureau. Deze aanbesteding wordt in 2024 uitgezet.

2.3.3. Opstellen programma afval/grondstoffen

Het Grondstoffenbeleidsplan is in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

2.3.4. Uitvoeringsprogramma energiebesparing gebouwde omgeving

Uitgevoerde acties 2023:* Afronding bonnenactie kleine maatregelen (RREW);* 1ste collectieve inkoopactie isolatie;* Week van de duurzaamheid en groene markt;* Klussendienst aan huis voor kleine maatregelen;* Pilot buurtaanpak Eikelaar;* Ondersteuning energiehuis slim wonen (doorlopend);* Warmtescan 1000 woningen.Het programma wordt jaarlijks bijgesteld op basis van beschikbare middelen vanuit het rijk en leerpunten van uitgevoerde acties.

2.3.5. Onderzoek naar mogelijkheden voor energieopslag in samenwerking met MRE en bedrijfsleven

Binnen de MRE-samenwerking op energietransitie is de Werkgroep Energiesysteem actief. Deze werkgroep initieert en volgt projecten t.b.v. het toekomstige energiesysteem, inclusief projecten voor een efficiënt elektriciteitssysteem. Opslag van energie (alle vormen) is daarbinnen een belangrijk onderdeel, evenals waterstof en het maken van combinaties van opwek en afname (energie-opwek en landbouw).

2.3.6. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed en wagenpark

De 0-meting voor de gemeentelijke mobiliteit is uitgevoerd en we hebben advies ontvangen voor het verduurzamen van de gemeentelijke mobiliteit. Met dit advies maken we in het 1e kwartaal 2024 een uitvoeringsplan waarbij we prioriteren, rekening houdend met benodigde capaciteit in de organisatie.N.b. de rapportageplicht (over de duurzaamheid van de werkgebonden mobiliteit) is uitgesteld van 1 januari naar 1 juli 2024. Het onderzoek naar de gemeentelijke gebouwen t.b.v. het gestructureerd verduurzamen loopt. Dit is in het 1e kwartaal 2024 af.

2.3.7. Voorkomen en verminderen van wateroverlast (projecten in uitvoering):

De rioolvervanging incl. afkoppelen hemelwater van de Dijkstraat (onderdeel van Fietspad Dijkstraat) is gereed, evenals het afkoppelen van het hemelwater bij de rotonde Dijkstraat-Schoolstraat-Burgemeester Wijnenstraat-Molenstraat. De uitvoering van het project herinrichting Voorste Heusden/Patrijsweg is gestart. De aanbesteding van de Wolfsberg is doorlopen. De uitvoering is in 2024 gestart.

2.3.7. Voorkomen en verminderen van wateroverlast (projecten in voorbereiding):

De voorbereiding van de projecten herinrichting Wilhelminastraat als het verbeteren van drukrioleringsclusters 27, 30 en 35 zijn opgestart. De voorbereiding rioolvervanging Rozenstraat 7-15 start direct in 2024. De voorbereiding van het project waterafvoer Penningkruid wordt nog niet opgestart, want deze gaat samen lopen met de herontwikkeling van de schoollocatie 't Lover aan het Biggekruid (werk met werk maken).

2.3.8. Voorbereiden en uitvoeren project Wolfsberg

Het project is in aanbesteding, gunning waarschijnlijk begin 2024.In overleg met de aannemer wordt nog bepaald wanneer de startdatum van de uitvoering zal zijn i.v.m. huidige weersomstandigheden.

2.3.9 Opstellen uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

Het opstellen van een regionale visie, missie en strategie is opgenomen in het Jaarplan Klimaatadaptatie 2024, dat eind november 2023 door de Stuurgroep is vastgesteld.

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Wat wilden we bereiken?

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties;
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030;
- Rapport Marketing voor de Peel;
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Economische agenda De Peel 2022-2026 "De Peel maakt het!";
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010;
- Centrumvisie 2007;
- Afsprakenkader Detailhandel in de Peel.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Bruisende en aantrekkelijke kernen

2.4.1. Vergroening Koningsplein en Markt

Deze projecten volgen na vaststelling van de Centrumvisie. Vergroening van het centrum is een belangrijke doelstelling in de aanpak van de Centrumvisie.

2.4.1. Kwaliteitsimpuls evenemententerrein (project het Loverveld)

Op 12 juli 2023 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het plan het Loverveld, de financiële consequenties zijn verwerkt in de begroting 2024. De uitvoering van de werkzaamheden staat gepland in 2025. In 2024 worden o.a. de noodzakelijke onderzoeken uitgevoerd en de nodige bestekken voorbereid.

2.4.2. Onderwijshuisvesting (SHP): realisatie Kindcentrum 'de Ontdekking' aan de Beatrixlaan

Kindcentrum de Ontdekking is gereed. Kadastrale splitsing staat gepland voor juni 2024.

2.4.2. Onderwijshuisvesting (SHP): realisatie nieuw schoolgebouw Voordeldonk

De nieuwbouw van de Voordeldonk loopt op schema, de oplevering staat gepland in juni/juli 2024.

2.4.2. Onderwijshuisvesting (SHP): schoolgebouw Loverbosch en handhaven school in Ommel

Voor de kwaliteitsimpuls van de school in Ommel worden in overleg met PlatOO en Korein plannen verder uitgewerkt. De omgevingsvergunning hiervoor is verleend. De verwachting is dat de werkzaamheden starten in het 2e kwartaal 2024.De plannen voor de schoollocatie in de wijk Loverbosch (fase 3) worden nader uitgewerkt en besproken met de schoolbesturen. Het bestemmingsplan 'Loverbosch Schoollocaties' is in procedure, vaststelling beoogd in het 1e kwartaal 2024.

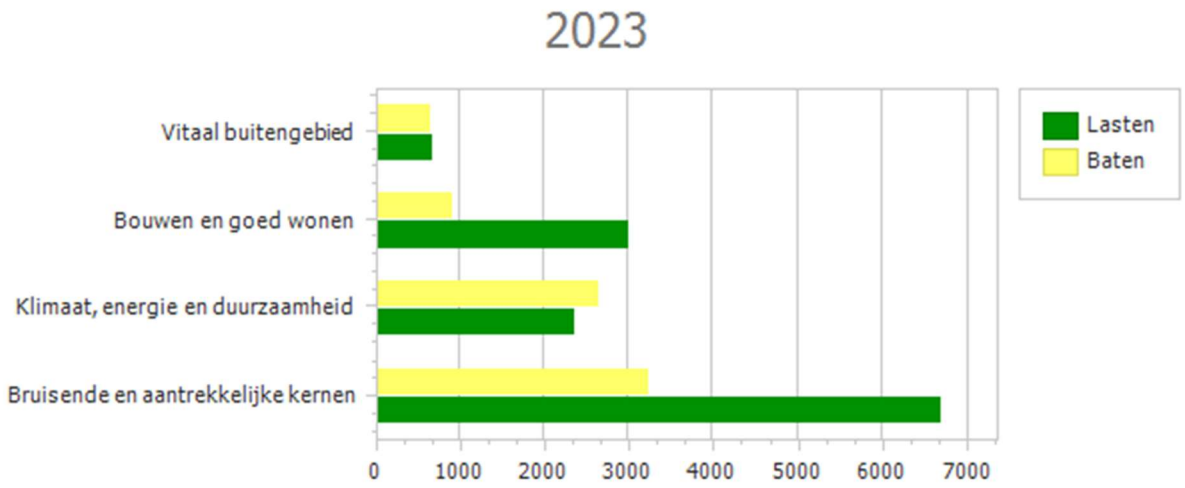
2.4.3. Investeren in optimaliseren van schoolomgeving zoals bij basisschool Voordeldonk

Het optimaliseren van de schoolomgeving rondom de Beatrixlaan bij Kindcentrum 'de Ontdekking' is gereed.Bij de schoolomgeving Voordeldonk is het werk gestart met de realisatie van parkeerplaatsen. Tevens wordt hier breed gekeken naar de schoolomgeving bijvoorbeeld m.b.t. de aanplant van een perceel met fruitbomen, moestuin en bosplantsoen, ook vanuit een educatieve rol i.r.t. de school.

Wat heeft het gekost?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

2. Ruimtelijk Domein *bedragen x € 1.000*	Begroting 2023	Begroting na wijz. 2023	Rekening 2023
Lasten	**-10.512**	**-17.092**	**-12.718**
Bouwen en goed wonen	**-2.608**	**-3.602**	**-2.990**
Huisvesting en bouwen	-2.108	-2.926	-2.791
Implementatie Omgevingswet	-500	-676	-199
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-5.682**	**-8.094**	**-6.692**
Openbare werken	-2.339	-3.442	-3.113
Groen, natuur en milieu	-2.524	-3.958	-2.944
Onderwijshuisvesting	-819	-693	-635
Klimaat, energie en duurzaamheid	**-2.188**	**-4.319**	**-2.366**
Klimaat, energie en duurzaamheid	-2.188	-4.319	-2.366
Vitaal buitengebied	**-35**	**-1.077**	**-670**
Transitie buitengebied	-35	-1.077	-670
Baten	**5.399**	**8.792**	**7.418**
Bouwen en goed wonen	**925**	**925**	**898**
Huisvesting en bouwen	925	925	898
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**2.034**	**3.893**	**3.226**
Openbare werken	339	1.090	1.151
Groen, natuur en milieu	1.603	2.712	1.971
Onderwijshuisvesting	92	92	104
Klimaat, energie en duurzaamheid	**2.440**	**3.895**	**2.643**
Klimaat, energie en duurzaamheid	2.440	3.895	2.643
Vitaal buitengebied		**79**	**651**
Transitie buitengebied		79	651
Saldo van baten en lasten	**-5.113**	**-8.300**	**-5.300**
Resultaat	**-5.113**	**-8.300**	**-5.300**

<u>Toelichting afhandeling arbitragezaak Attero</u>
In de risicoparagraaf bij de Begroting 2023 was een risico opgenomen met betrekking tot de arbitragezaak Attero over de naheffing minderlevering restafval 2015-2017. De gemeente Asten heeft hiervoor bij de jaarrekening 2022 een voorziening gevormd van € 329.650,=. Eind 2023 is dit volledig afgewikkeld en is de te betalen vergoeding voor Asten definitief vastgesteld op € 283.637,=. Hierdoor kan € 46.013,= vrijvallen uit de voorziening. Dit bedrag komt ten gunste van het jaarrekeningresultaat 2023.

Investeringen programma

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
2.1 Bouwen en goed wonen			
Invoering omgevingswet	1.652.000	1.175.245	476.755
Uitbreiding uren i.v.m. omgevingswet en versnellingsagenda woningbouw	424.320	169.672	254.648
Totaal	**2.076.320**	**1.344.917**	**731.403**

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
2.2 Vitaal buitengebied			
Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel	95.077	25.799	69.278
Totaal	**95.077**	**25.799**	**69.278**

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
2.3 Klimaat, energie en duurzaamheid			
Planten extra bomen	1.200.000	14.601	1.185.399
Voorkomen en verminderen wateroverlast in:			
- Wolfsberg	1.038.000	70.254	967.746
- Voorste Heusden (rioolgedeelte)	1.181.000	207.636	973.364
- Wilhelminastraat / parallelweg Heesakkerweg	3.717.000	9.169	3.707.831
- Penningkruid	57.000		57.000
- Rozenstraat 7-15	63.000		63.000
- BBB Beatrixlaan (elektromechanische renovatie)	40.000		40.000
- Riolering buitengebied	1.023.000	50.291	972.709
- Verbeteren drukrioleringsclusters 27, 30 en 35	513.000	0	513.000
Totaal	**8.832.000**	**351.951**	**8.480.049**

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
2.4 Bruisende en aantrekkelijke kernen			
Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark (voorbereiding)	50.000	4.735	45.265
Kwaliteitsimpuls evenemententerrein	20.000	28.638	-8.638
Schoolgebouw Voordeldonk	7.740.000	2.994.123	4.745.877
Schoolomgeving Voordeldonk	895.000	207.846	687.154
Schoolgebouw Varendonck De Ontdekking	5.101.620	4.705.780	395.840
Totaal	**13.806.620**	**7.941.122**	**5.865.498**

3. Sociaal Domein

Visie
Elke inwoner in Asten, jong en oud, kan en mag meedoen. Samen, voor en met elkaar.

Als gemeente Asten dragen wij bij aan optimale ontwikkelingskansen in een aantrekkelijke omgeving, waarbij we oog hebben voor jong en oud. We zetten in op preventie en organiseren zorg en ondersteuning dicht bij huis, met professionals waar je terecht kan met al je ondersteuningsvragen. Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag wordt een passende oplossing richting de toekomst geboden. Zodat ze uiteindelijk op eigen kracht, eventueel met hulp van hun netwerk, verder kunnen.

We geven bijzondere aandacht aan voorliggende voorzieningen en stimuleren maatschappelijke initiatieven. Zo geven we vorm aan een vitaal Asten, aantrekkelijk voor iedere inwoner.

Portefeuillehouder
Wethouder J. Spoor
Wethouder J. Bankers (Ommel 1000+)

Sociaal en gezond

Wat wilden we bereiken?
Binnen het sociaal domein staat voor ons een aantal pijlers centraal:
- Kansen voor iedereen;
- Sterke, sociale omgeving;
- Gezondheid en vitaliteit;
- Financieel gezond;
- Samen met elkaar;
- Ondersteuning & voorzieningen.

Deze pijlers zijn gericht op alle leeftijdsfasen en voor alle vormen van ondersteuning: vanaf preventie en zelfredzaamheid tot professionele ondersteuning. Ze zijn uitgewerkt in het beleidsplan sociaal domein en dit plan is voor ons een goede basis voor de doorontwikkeling de komende jaren. In uitvoeringsplannen wordt per jaar aangegeven waar in dat jaar de focus op ligt.

Werk is van groot belang voor mensen en houdt de samenleving draaiende. Werk zorgt voor contact met andere mensen en leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving. Soms lukt werken niet of hebben mensen moeite met rond te komen met het geld dat zij verdienen; in dat geval kan men op onze ondersteuning rekenen en dragen we de mogelijkheden van gemeentelijke regelingen uit.

Welke beleidsnota's waren relevant?
- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027;
- Koersagenda GR Peelgemeenten 2022-2024;
- Positioneringsnotitie Senzer;
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2019-2022;
- Meerjarig Beleidsplan GGD Brabant-Zuidoost 2018-2022;
- Lokale Educatieve Agenda gemeente Asten 2020-2023.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Sociaal en gezond

3.1.1. Grip houden op zorg(kosten) en kwaliteit van zorg

De lijnen met onze (zorg)partners zijn goed. Waar het nodig is wordt geschakeld en gekeken wat er nodig is om (financiële) grip te houden. Dit doen we in nauwe afstemming met de GR Peelgemeenten door informatiegedreven te werken. Dit is inmiddels ingebed in onze dagelijkse manier van werken.

3.1.2. Onderzoeken welke ondersteuning we als gemeente bieden (normaliseren)

Zowel regionaal in de Peel als op lokaal niveau is hier aandacht voor. Onder andere via de Koersagenda in het programma "normaliseren" en via de ontwikkeltafel van het Sociaal Netwerk Asten wordt hier aandacht aan besteed.Ook hebben we een artikel in de krant en op social media geplaatst m.b.t. normaliseren.

3.1.3. Bureaucratie en regeldruk verminderen

Dit onderwerp heeft in de dagelijkse manier van werken aandacht. Er lopen op dit moment geen specifieke projecten rondom dit onderwerp.

3.1.4. Zorgvoorzieningen op peil houden en samenwerken met partners

Tijdens reguliere kwartaalgesprekken met onze samenwerkingspartners is dit onderwerp van gesprek. Er is oog voor de toenemende werkdruk, complexiteit van casussen en de inzet van medewerkers. Indien dit op gespannen voet staat met het zoveel mogelijk voorkomen van wachtlijsten, bespreken we oplossingen.

3.1.5. Actief ondersteunen en faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers

In het 4e kwartaal 2023 lag het mantelzorgbeleid ter vaststelling bij de gemeenteraad. Na aanpassing hiervan is dit in het 1e kwartaal 2024 vastgesteld. Op de dag van de Vrijwilliger is de Kanjerkrant uitgebracht. O.a. om het vele vrijwilligerswerk te waarderen en hun werk zichtbaar te maken. Mogelijk trekt het ook nieuwe vrijwilligers.

3.1.6. Project "Eén tegen eenzaamheid"

Het voorkomen van eenzaamheid is een terugkomend thema in de brede SPUK-regeling (Specifieke Uitkering). Met de keuzes die in het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein gemaakt zijn, is hier in 2023 minimale aandacht voor geweest. Onis Welzijn biedt een succesvolle cursus aan die hierbij aansluit en er blijkt veel belangstelling voor het koffie-uurtje op zondag in 't Kwartier.

3.1.7. Preventieve projecten voor ouderen

Het Gezond- en actief leven akkoord (GALA) is volledig gericht op preventie. Een groot thema, gericht op ouderen, is valpreventie. Gemeente Asten stelt een ketenaanpak op met lokale partners vanuit zowel het medisch domein als bijvoorbeeld de seniorenverenigingen. 2023 was gericht op verkenning, het jaar 2024 en verder is gericht op de uitvoering.

3.1.8. Sociale en/of psychische problemen bij jongeren

Het project STORM loopt in ieder geval tot en met 2025. De STORM-aanpak is een gezamenlijk (preventie)programma dat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht onder jongeren stimuleert. Er is aandacht voor de samenwerking en afstemming met het Sociaal Team Asten.De gezins- en jongerencoaches en de jongerenwerkers zijn hierin belangrijk. Ook is er aandacht voor de samenwerking rondom jongeren met het Varendonck-College en IVO-Deurne.

3.1.9. Nationaal Programma Onderwijs

De verleende subsidies over het schooljaar 2022-2023 zijn definitief vastgesteld. Er resteert nog budget. In de stuurgroep Lokaal Educatieve Agenda (LEA) van 4 december 2023 is afgesproken dat dit budget wordt ingezet voor remedial teaching in de voorschoolse periode. Dit bedrag moet uiterlijk juli 2025 zijn besteed.

3.1.10. Werken met ervaringsdeskundigen

Samen met de lokale werkgroep Asten inclusief, die bestaat uit inwoners met een beperking, is de Lokale Inclusie Agenda Asten 'Iedereen doet mee' 2024-2025 gemaakt. Deze agenda is in 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. De werkgroep blijft de komende jaren actief meedenken en ze ontvangen een maandelijkse nieuwsbrief. We zijn een klankbordgroep van (voormalig) inburgeraars gestart die meedenkt over inburgeringsbeleid in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. Momenteel wordt een plan gemaakt over hoe zij op een structurele manier betrokken kunnen worden bij beleidsvorming rondom inburgering. Tijdens de Week van Lezen en Schrijven in september 2023 heeft er een sessie voor lokale ondernemers plaatsgevonden met twee ervaringsdeskundigen laaggeletterdheid ('taalambassadeurs').

3.1.11. Meer aandacht geven aan gezond sportbeleid, verenigingsleven en cultuur.

Aan de hand van de Brede Regeling Combinatiefuncties en het herijkte Lokaal sportakkoord is er een nieuw buurtsportcoachprogramma gemaakt. Hierdoor is er meer ruimte voor activiteiten gericht op de uitvoering. Ook is er ruimte voor verenigingsondersteuning. Daarnaast is er via de GALA-middelen aanbod van bewegend leren gerealiseerd voor de jaren 2023 t/m 2026. Alle kinderdagverblijven en basisscholen in de gemeente Asten gaan hiermee aan de slag. Sinds 1 januari 2024 is gemeente Asten een JOGG-gemeente (gezonde jeugd gezonde toekomst). Via die beweging willen we als gemeente op gebied van sport, bewegen en gezondheid samenwerken met bedrijven, maatschappelijke organisaties, verenigingen en inwoners.Het cultuuraanbod voor basisscholen hebben we versterkt door middel van een subsidie aan een lokale stichting die basisscholen ondersteunt bij hun cultuur-aanbod.

3.1.12. Opvolgen aanbevelingen uit Lokaal Sportakkoord en Sportmanifest

In het herijkte Lokaal Sportakkoord II en het buurtsportcoachprogramma van Leef! Asten is een aantal uitgangspunten dat raakt aan het Sportmanifest (zoals opleiden bestuurders; vrijwilligersbeleid; sporten en bewegen voor iedereen) opgenomen. Daarnaast zal een aantal uitgangspunten (zoals preventie rondom alcohol en roken; gemeentelijke beleidscapaciteit, creëren van een netwerk) landen in het plan van aanpak JOGG.

3.1.13. Uitvoeren lokaal preventieakkoord

In het schooljaar 2022/2023 zijn de basisscholen in de gemeente Asten betrokken bij het Preventieakkoord door aan alle leerlingen van groep acht groepsdruk lessen van Bureau Halt aan te bieden. Ook zijn alle basisscholen benaderd met de vraag of het schoolterrein 100% Rookvrij is en of ze hier nog ondersteuning bij nodig hebben. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met het Varendonck College over preventie van middelengebruik. De school denkt op dit moment na om met het programma “Helder op school” van het Trimbos instituut aan de slag te gaan. Uitgevoerde acties vanuit het Regioproject Skip die Trip in 2023 zijn: Een online webinar drugsgebruik op evenementen; Kick off festivalcampagne SKIP die dip en leidraad 'drugs & evenementen' bij Front of House Masterclass drugs en jongeren; Webinar “Doe toch normaal!?” over (de)normalisering van drugsgebruik; Communicatiecampagne 'Skip die Trip'; Campagne-festivalpubliek, 'Skip die Dip'; Leidraad drugs bij evenementen, en Cannabis interventie. Weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis is het streven van het “Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)”. Het afgelopen jaar is er binnen het beleidsteam Sociaal Domein gekeken welke thema’s raakvlakken hebben, welke thema’s in de huidige vorm kunnen doorlopen, welke thema’s opnieuw opgepakt moeten worden en bij welke thema’s kansen zijn voor

verdere verdieping. Het plan van aanpak is in september ingediend en goedgekeurd. Hiermee zijn de financiële middelen voor 2024 t/m 2026 geborgd. Op 22 juni is de commissie Samenleving en Bestuur geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom het GALA. Op 16 november is de Adviesraad Sociaal Domein ook bijgepraat. Aansluiten bij de JOGG-aanpak is door de Brede SPUK-regeling 2023 – 2026 nu mogelijk. Per 1 januari 2024 gaat de gemeente Asten een samenwerking aan met Stichting JOGG – Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst voor de periode van 1 januari 2024 tot 1 januari 2027. Door de samenwerking met stichting JOGG creëren we een nieuwe lokale aanpak (een JOGG-werknet) in onze gemeente waarmee we de leefomgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien, structureel gezonder kunnen maken.

3.1.14. Meer aandacht geven aan armoedebeleid

In 2023 heeft de gemeenteraad de nota inkomensondersteuning en de aangepaste verordeningen Inkomensondersteuning en Individuele Inkomenstoeslag vastgesteld. Per 1 januari 2024 zijn de wijzigingen in gegaan. De grootste wijziging is het verhogen van de inkomensgrens naar 120%. We besteden veel aandacht aan de communicatie hiervan, onder andere met een nieuwe folder. In 2024 gaan we verder met de tweede fase van de harmonisatie van de minimaregelingen. In november 2023 is een motie ingediend en aangenomen waarin het college gevraagd is of de sport- en cultuurvoucher uitgebreid kan worden met een breder cultuuraanbod.

3.1.15. Plan maken om taalontwikkeling te bevorderen en laaggeletterdheid terug te dringen

In samenwerking met de lokale partners (Onis Welzijn, bibliotheek, ROC ter AA en stichting Lezen & Schrijven) en gemeente Someren werken we continu aan het versterken van de basisvaardigheden van onze inwoners. We hebben een folder gemaakt voor organisaties die mensen tegenkomen die moeite hebben met deze basisvaardigheden. Deze folder bevat informatie over hoe je laaggeletterdheid kunt herkennen, wat het cursusaanbod in Asten en Someren is en wie de lokale aanspreekpunten zijn die kunnen meedenken over welk aanbod passend is voor iemand. Tijdens de Week van Lezen en Schrijven in september hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden om het bewustzijn over laaggeletterdheid te vergroten, waaronder voorlezen en flyeren op de weekmarkt en een ontbijtsessie voor werkgevers. Samen met gemeente Someren en de lokale partners hebben we een plan gemaakt om in 2024 verder te gaan met de aanpak van laaggeletterdheid. We zijn onder andere bezig met het proactief informeren van organisaties die veel contact hebben met laaggeletterden en het actief promoten van het aanbod voor de groep mensen die Nederlands als tweede taal heeft zoals bijvoorbeeld inwoners met een migratieachtergrond.

3.1.16. Begeleiden van mensen bij levensgebeurtenissen

Onder het mom van het versterken van de sociale basis, vallend onder het GALA-akkoord, worden initiatieven ontwikkeld waardoor ontmoeting kan ontstaan. In het 2e kwartaal 2023 is gestart met een wekelijks koffie-uurtje in zowel Asten als Heusden. Het Sociaal Team Asten is in hun gesprekken alert op gebeurtenissen die van invloed zijn op het leven van inwoners.

3.1.17. Lokale educatieve agenda 2024-2027

In de stuurgroep LEA van 4 december jl. is de concept LEA 2024-2027 besproken. Planning is dat de LEA 2024-2027 in het 1ste kwartaal van 2024 wordt vastgesteld. Een grafisch ontwerper bewerkt de concept-LEA tot een agenda op 2 A-4tjes.

3.1.20. Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2023

De in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten worden continu gemonitord. In juni 2023 en januari 2024 is uw raad inhoudelijk geïnformeerd over de voortgang.

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Wat wilden we bereiken?

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027;
- Bestuursopdracht binnensport Asten.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Bruisende en aantrekkelijke kernen

3.2.1. Visie Ommel 1000+ uitvoeren

De gemeente verricht inspanningen om extra woningen te kunnen bouwen in Ommel en heeft daarvoor gronden verworven, onder andere aan de Hogeweg. De werkgroep Ommel 1000+ heeft gewerkt aan diverse deelprojecten die leiden tot kleine en grote burgerinitiatieven zoals het meer aantrekkelijk maken van het hart van Ommel waaronder het plein (of pleinen), een kunstwerk dat de trambaan nabij de Oostappense Heide beeldend weergeeft. Als deze projecten meer definitief zijn en het benodigde bedrag inzichtelijk is dan zal de werkgroep Ommel 1000+ hiervoor een concreet verzoek doen aan de raad.

3.2.2. Dorpsvisie Heusden

Op 23 mei 2023 is de Dorpsvisie Heusden formeel aangeboden aan raad en college. In de komende periode gaan we kijken op welke manier hieraan een vervolg kan worden gegeven en wat daarvoor benodigd is.

3.2.3. Binnensport Asten

Op 4 april 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met de bestuursopdracht binnensport. Vanaf april 2023 is fase 1, het vooronderzoek, van start gegaan onder leiding van een projectleider met daarbij een stuur- en projectgroep. Er zijn bestuurlijke gesprekken gevoerd met buurgemeenten, de technische staat van de huidige gebouwen is in beeld gebracht en trends en ontwikkelingen zijn geanalyseerd. Er zijn referentiebezoeken afgelegd bij diverse zwembaden/sporthallen waar nieuwbouw of verbouw van toepassing is. Op 18 december 2023 heeft een aftrap plaatsgevonden van de zogenaamde werksessies die in 2024 met inwoners, verenigingen en andere belanghebbenden plaats gaan vinden. Op de website van de gemeente Asten is een pagina ingericht waar belangstellenden de stand van zaken kunnen volgen.

Veilige buurt en thuis

Wat wilden we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in onze gemeente en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Veilige buurt en thuis

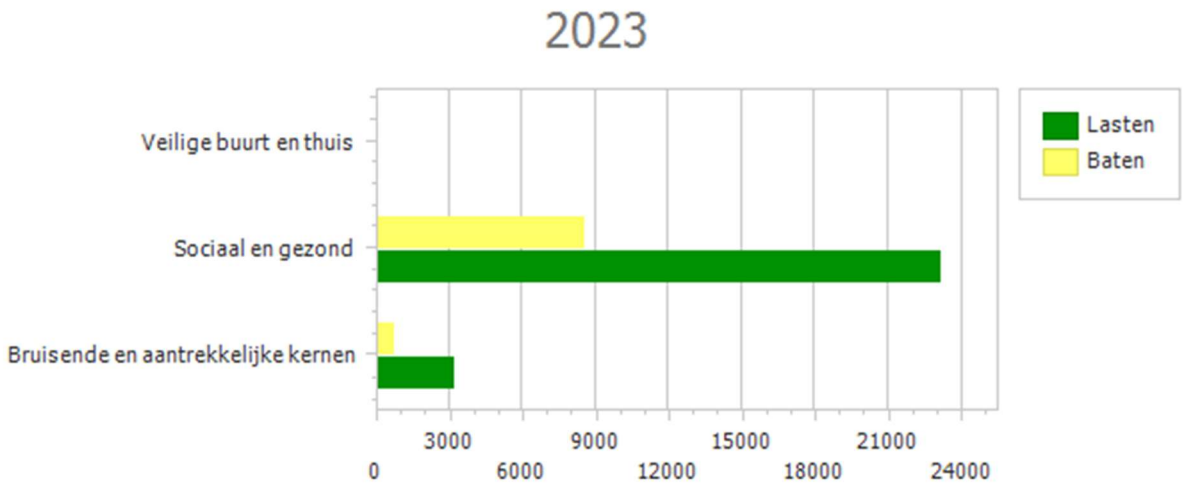
3.3.1. Voorkomen van huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling.

Vanuit de GR Peelgemeenten is een medewerker geschoold tot aandachtsfunctionaris. Een handelingsprotocol wordt opgesteld. Daarnaast wordt gekeken hoe de rol van deze aandachtsfunctionaris verder ontwikkeld wordt binnen het Sociaal Team Asten.

Wat heeft het gekost?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

3. Sociaal Domein *bedragen x € 1.000*	Begroting 2023	Begroting na wijz. 2023	Rekening 2023
Lasten	**-22.772**	**-26.455**	**-26.955**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-2.294**	**-3.374**	**-3.251**
Vitale kernen	-2.294	-3.374	-3.251
Sociaal en gezond	**-20.380**	**-22.984**	**-23.600**
WMO en Jeugd	-9.852	-10.919	-11.399
Participatie	-6.505	-7.374	-7.720
Gezondheid, Sport en Cultuur	-2.954	-3.573	-3.439
Welzijn, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	-1.070	-1.117	-1.042
Veilige buurt en thuis	**-97**	**-97**	**-104**
Veilig thuis	-97	-97	-104
Baten	**6.301**	**6.930**	**9.306**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**911**	**964**	**726**
Vitale kernen	911	964	726
Sociaal en gezond	**5.390**	**5.966**	**8.580**
WMO en Jeugd	186	1.357	1.352
Participatie	4.507	3.571	6.177
Gezondheid, Sport en Cultuur	695	1.037	1.052
Welzijn, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	1	1	
Saldo van baten en lasten	**-16.471**	**-19.525**	**-17.648**
Resultaat	**-16.471**	**-19.525**	**-17.648**

Investeringen programma

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
3.2 Bruisende en aantrekkelijke kernen			
Burgerinitiatief Herinrichting Vorstermansplein	100.000	0	100.000
Burgerinitiatief Processiepark Ommel	100.000	0	100.000
Skatepark Tipi	50.000	0	50.000
Visie binnensport Asten (vooronderzoek)	150.000	58.953	91.047
Totaal	**400.000**	**58.953**	**341.047**

4. Financiën, Control en Economie

Visie

We zijn een aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente. We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat en een levendig en economisch vitaal centrum van Asten.
We geven ondernemers de ruimte die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030.
We voeren een actief recreatiebeleid waarbij we flexibel meedenken met onze inwoners en ondernemers en ons richten op de (lokale) recreatiebehoefte. Het moet bijdragen aan meer overnachtingen en meer bestedingen door toeristen en dagrecreanten.

We willen financieel gezond blijven. Dit betekent een reële en structureel sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. We monitoren daarbij ook uitdrukkelijk de landelijke en Rijksontwikkelingen op financieel gebied.

Portefeuillehouder

Wethouder L. van de Moosdijk
Wethouder J. Spoor (Onderwijs & Arbeidsmarkt, Museum)

Sterke lokale economie en mobiliteit

Wat wilden we bereiken?

De lokale economie willen wij verder versterken. Wij hebben vertrouwen in de kracht van onze ondernemers en we realiseren ons dat ze na een pittige Coronatijd ons als gemeente extra nodig hebben door hen te faciliteren met een ondernemingsvriendelijk klimaat. Wij geven ondernemers dan ook de ruimte, hanteren alleen regels waar het nodig is en investeren meer in de relatie met bedrijven.

Onze inwoners, bezoekers en het bedrijfsleven hebben daarnaast baat bij een bereikbaar en veilig verkeersnetwerk voor alle vervoerswijzen in en rondom onze gemeente. Nu de regio groeit vanwege de sterke economie moeten er passende investeringen worden gedaan op het gebied van het bewustzijn rondom vervoerskeuze en veilige verkeersdeelname, het openbaar vervoer, provinciale- en rijkswegen. Ook lokaal moeten wij blijven investeren in het bewust maken van de verkeersdeelnemer en verbeteren van de infrastructuur waarmee de gebruiker zo effectief en veilig mogelijk zijn bestemming kan bereiken.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan Asten 2016-2025 (GVVP Asten);
- Beleidsregels Oplaadpunten elektrische vervoer 2018;
- Tussentijdse evaluatie GVVP 2016 (2021);
- Uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur elektrische voertuigen (2023);
- Omgevingsvisie Asten;
- Toekomst agenda Asten 2030;
- Nationale agenda Laadinfrastructuur;
- Strategisch plan verkeersveiligheid 2030;
- Centrumvisie 2007;
- Economische Agenda De Peel 2022-2027 "De Peel maakt het!";
- Visie Bedrijventerreinen 2009-2023.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Sterke lokale economie en mobiliteit

4.1.1. Nieuw lokaal bedrijventerrein

Om te voldoen aan de lokale vraag naar bedrijventerreinen moeten er nieuwe, regionale afspraken worden gemaakt vanuit de programmering bedrijventerreinen. Deze nieuwe afspraken zijn voorzien uiterlijk medio 2024.

4.1.2. Nieuw regionaal bedrijventerrein

Door de gemeenten Helmond en Someren is in december 2023 Wet Voorkeursrecht Gemeenten gevestigd op gronden die in aanmerking komen voor realisatie van het regionaal bedrijventerrein (echter wel met een kleiner oppervlak dan de oorspronkelijk benodigde 160 hectare). In 2024 wordt verder uitgewerkt hoe - ten behoeve van de realisatie van een regionaal bedrijventerrein - de samenwerking tussen de deelnemende gemeentes kan worden vormgegeven.

4.1.3. Opdrachten verstrekken aan lokale ondernemers

In 2023 is een ondernemersbijeenkomst georganiseerd in samenwerking met OVA en ICAS waarin BIZOB een presentatie heeft gegeven over hoe lokale ondernemers kunnen meedoen en inschrijven op aanbestedingen. Waar mogelijk betrekken we lokale ondernemers in aanbestedingen.

4.1.4. Extra lokale werkgelegenheid via het midden- en kleinbedrijf

Dit is een continu proces. Waar mogelijk denken wij met onze ondernemers mee.

4.1.5. Verbeteren aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

In 2023 is het regionaal arbeidsmarktplan 2023-2027 Helmond-De Peel vastgesteld. Dit plan geeft de gezamenlijke koers en bijbehorende acties weer voor een duurzame arbeidsmarkt, waar werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties, onderwijs, overheid en uitvoeringsorganisaties de komende jaren gezamenlijk uitvoering aan geven.

4.1.6. Creatief ondernemen door ondernemers stimuleren / ondersteunen

Dit is een continu proces. Waar mogelijk denken wij met onze ondernemers mee.

4.1.7. Oplossing verkeersknooppunt A67-N279, verbreding A67 en N279 Asten-Veghel

In regionale overlegstructuren blijven wij pleiten voor een snelle verbreding van de A67 en de aanpak van de N279.

4.1.8. Dienstverlening via openbaar vervoer verbeteren

Sinds 23 oktober 2023 rijdt BRAVO/Hermes met een aangepaste dienstregeling waarbij meer bussen worden ingezet op lijn 320 die door de gemeente Asten loopt. Ondanks deze verbetering ontvangen wij nog klachten over de dienstregeling en de kwaliteit van het openbaar vervoer. Wij blijven hierover in gesprek met BRAVO/Hermes om deze klachten te adresseren.

4.1.9. Maken risicoanalyse en uitvoeringsplan van onze wegen en fietspaden

Royal Haskoning DHV heeft een risicoanalyse opgesteld van de wegen binnen de gemeente Asten. De resultaten van de risicoanalyse nemen we mee bij het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) in 2024.

4.1.10. Investeren in verkeerseducatie en voorlichting

De verkeersactiviteiten, waaronder e-bike trainingen, scootmobiel trainingen, verkeerslandbouwdagen, traffic informers en lesprogramma's op het basis- en voortgezet onderwijs zijn afgerond volgens planning.

4.1.11. Opstellen nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan

Start in 2024. In de Begroting 2024 is budget vrijgemaakt voor het actualiseren van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan in 2024.

4.1.12. Herinrichten Voorste Heusden (aanpassen kruispunten en tussenliggende delen Voorste Heusden)

De werkzaamheden zijn gestart. Het riool vanaf het waterbassin tot de kruising Patrijsweg/Voorste Heusden is inmiddels vervangen. De waterbuffer is aangelegd en het straatwerk vanaf de waterbuffer tot aan de Vlinkert is aangebracht.

4.1.13. Rotonde Dijkstraat

De aannemer heeft al zijn werkzaamheden afgerond, de rotonde is gereed. Het middeneiland van de rotonde is in adoptie. Dit wordt begin 2024 aangeplant.

4.1.14. Aansluiting Burgemeester Wijnenstraat-Langstraat en Koningsplein-Wilhelminastraat

Dit is in 2023 nog niet opgepakt. Eventuele aanpassingen van de aansluitingen Burgemeester Wijnenstraat-Langstraat worden meegenomen bij de actualisatie van het GVVP. Eventuele aanpassingen van de aansluitingen Koningsplein-Wilhelminastraat nemen we mee in het project Wilhelminastraat.

4.1.15. Met provincie in gesprek blijven over geen extra truckparking

Op dit moment lopen er geen concrete gesprekken met de provincie over een extra truckparking in Asten. Er zijn ook geen concrete plannen in beeld voor de ontwikkeling hiervan. Wij zijn geen voorstander van een extra truckparking in onze gemeente.

4.1.16. Realiseren goede en veilige fietsverbinding tussen Asten en Bedrijventerrein Zuidoost Brabant in Helmond

De gemeente Helmond is projecttrekker. We voeren gesprekken met de gemeente Helmond over de doorstart van het project.

4.1.17. Uitvoeren onderzoek vrachtverkeer in Heusden

In het derde kwartaal 2023 is een onderzoek naar vrachtverkeer in Heusden opgeleverd. De resultaten van het onderzoek worden besproken met de bewonerswerkgroep in Heusden.

4.1.18. Opstellen beleid en visie laadinfrastructuur

Op 12 december 2023 heeft de gemeenteraad het nieuwe Uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur elektrische voertuigen gemeente Asten vastgesteld.

4.1.19. Evalueren blauwe zone

Het parkeeronderzoek is voor de zomervakantie 2023 uitgevoerd. De eindrapportage is opgeleverd en gepresenteerd aan de commissie Ruimte. De resultaten van het parkeeronderzoek worden meegenomen bij het opstellen van de nieuwe Centrumvisie.

4.1.20. Uitvoeren verkeerstellingen

Het telprogramma 2023 is uitgevoerd. We maken hierbij gebruik van ons eigen telsysteem dat we samen met de gemeente Someren hebben aangeschaft.

4.1.21. Ophangen snelheidsdisplay

We maken gebruik van twee snelheidsdisplays die we op diverse locaties ophangen. We maken hierbij gebruik van ons meldingensysteem.

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijke gemeente is er op de eerste plaats voor onze inwoners, maar ook de recreatieve en toeristische sector heeft daar baat bij. Asten als toeristische parel in de Peel: er liggen nog volop kansen. Denk je aan De Peel, dan denk je aan natuur, weidse landschappen, gezellige cafés, gastvrijheid, karakteristieke dorpen en goede voorzieningen. De Peel en de gemeente Asten verdienen het om gezien te worden en dat geldt zeker niet alleen voor het verleden ervan. Wij willen het recreatieve en toeristische potentieel van Asten, Heusden en Ommel de komende jaren zo optimaal mogelijk benutten.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties;
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030;
- Rapport Marketing voor de Peel;
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Economische agenda De Peel 2022-2026 "De Peel maakt het!";
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010;
- Centrumvisie 2007;
- Afsprakenkader Detailhandel in de Peel.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Bruisende en aantrekkelijke kernen

4.2.1. Vaststellen nieuwe centrumvisie en deze concretiseren in een uitvoeringsprogramma

We zijn in 2023 gestart met het opstellen van een nieuwe Centrumvisie. In de maanden mei t/m juli hebben we een analyse van bestaande rapporten en studies, inclusief een verkenning van aankomende ontwikkelingen in het centrumgebied, uitgevoerd. Ook hebben we een stakeholdersanalyse uitgevoerd en een mini enquête uitgezet onder bezoekers van de verschillende cafetaria in het centrum. Dit heeft geresulteerd in een SWOT-analyse. In september zijn we gestart met het participatieproces waarbij we in gesprek zijn gegaan met inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden. Hieruit is de werkgroep Centrummakers ontstaan. Deze werkgroep heeft in meerdere sessies meegedacht over kansen en ontwikkelingen voor het centrum. Tijdens de Pompoendagen in oktober zijn we aan de slag gegaan met Placemaking. Tijdens Placemaking hebben we proefopstellingen geplaatst in het centrum. Op de Markt plaatsten we een kiosk, een pannaveldje en Legoblokken. Op het Eeuwig Levenplein voegden we de sfeer- en zitelementen toe en in het Burgemeester Ploegmakerspark hingen we sfeerverlichting en plaatsen we een tentoonstelling met foto's van oud Asten. In november 2023 hebben we een informatieavond georganiseerd voor belanghebbenden en belangstellenden. Ook zijn we op bezoek gegaan bij de scholieren van het Varendonck College en de bewoners van Savant de Lisse om op te halen welke wensen en ideeën zij hebben voor de nieuwe Centrumvisie. In de maanden voor de zomervakantie hebben we een parkeeronderzoek uitgevoerd waarbij het functioneren van de blauwe zone werd onderzocht en waarbij verschillende scenario's voor de Centrumvisie zijn doorgerekend. In november presenteerden we de resultaten van het parkeeronderzoek aan de commissie. Eind 2023 is een online TIP-enquête uitgezet. In 2024 wordt alle informatie verwerkt tot een nieuwe Centrumvisie.

4.2.2. Bestrijden leegstand en stimuleren ontwikkelingen zodat winkelaanbod op peil blijft.

De nieuwe Centrumvisie wordt opgesteld. Het op peil houden van het winkelaanbod blijft hierin een belangrijk uitgangspunt.

4.2.3. Samen met Peelmarketeers Land van de Peel als zelfstandige stichting positioneren

In 2023 zijn de Peelgemeenten gestart met de voorbereidingen om van het Land van de Peel een zelfstandige stichting te maken.

4.2.4. Actualiseren uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme

In het 1e kwartaal 2024 starten we met het opstellen van een nieuw uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme waarbij we ook kijken naar quickwins op het gebied van recreatieve voorzieningen. Dit is in de 2023 vanwege onvoldoende beschikbare capaciteit niet gelukt.

4.2.4. Ontwikkelingen bij Museum Klok&Peel stimuleren

In opdracht van het museumbestuur is bureau Diederendirrix met Van Eijk & Van der Lubbe gestart met het opstellen van een breed gedragen visie voor de inhoudelijke en ruimtelijke herpositionering van het museum in Asten. Het museum is na de gedeeltelijke verbouwing in 2012 toe aan een metamorfose. De gebouwen, de landschappelijke inrichting van de tuin en de omgeving en de presentatie van de collecties zijn toe aan vernieuwing. Ook de bedrijfsvoering moet een metamorfose ondergaan. Het museumbestuur heeft als doel gesteld dat de bezoekersaantallen groeien van 42.000 bezoekers per jaar naar 70.000 bezoekers in 2030. De visie wordt in 2024 opgeleverd. De gemeenteraad is meegenomen in het proces.

4.2.4. Recreatieve basisvoorzieningen op orde brengen

Continu proces waarbij we met de recreatieve sector en de lokale VVV samenwerken aan het verbeteren van het voorzieningenniveau.

Financieel gezond

Wat wilden we bereiken?

Het nationaal en internationaal financieel en economisch klimaat verandert voortdurend. De nafase van Corona en internationale politieke ontwikkelingen hebben ook lokaal hun effect. We hebben de afgelopen jaren veel economische en financiële klappen op moeten vangen. Wij zien dat er weliswaar meer vet op onze botten aan het ontstaan is, maar wij houden nog een slag om de arm. Uiteindelijk zijn wij in grote mate afhankelijk van het geld dat de Rijksoverheid aan ons uitkeert.
Wij rekenen erop dat het toegezegde extra geld vanuit de Rijksoverheid komt, maar wij rekenen ook met negatievere scenario's. Wij willen immers een structureel financieel gezonde en solide gemeentelijke huishouding. Kortom, wij investeren gedurfd, doen dat op grond van een solide basis en met meerdere scenario's. Niet alleen voor deze bestuursperiode, maar met het oog op de toekomst.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Financiële verordening 2023;
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (controleverordening) 2023;
- Treasurystatuut 2014;
- Nota verbonden partijen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Financieel gezond

4.4.1. Transparante en goed leesbare begroting

We zijn begin 2023 gestart met de werkgroep Financiën uit de gemeenteraad.Deze werkgroep zorgt samen met de organisatie voor een begroting die transparant en goed leesbaar is.Het doorontwikkelen van de begroting is een continu proces.

4.4.2. Lokale lasten zo laag mogelijk

Dit beleidsprincipe is bij de begroting 2024 toegepast.Het tarief afvalstoffenheffing is gedaald. Uitgaande van een gelijkblijvende lastendruk is de daling van afvalstoffenheffing gecompenseerd door een verhoging van de OZB.

4.4.3. Tegemoetkoming verenigingen (OZB kosten op niveau particulier)

Deze beleidsaanpassing zal in 2024 worden voorgesteld.

Veilige buurt en thuis

Wat wilden we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers.

Welke beleidsnota's waren relevant?

- Informatiebeleid- en uitvoeringsplan.
- Informatiebeveiligingsbeleid -en uitvoeringsplan.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Veilige buurt en thuis

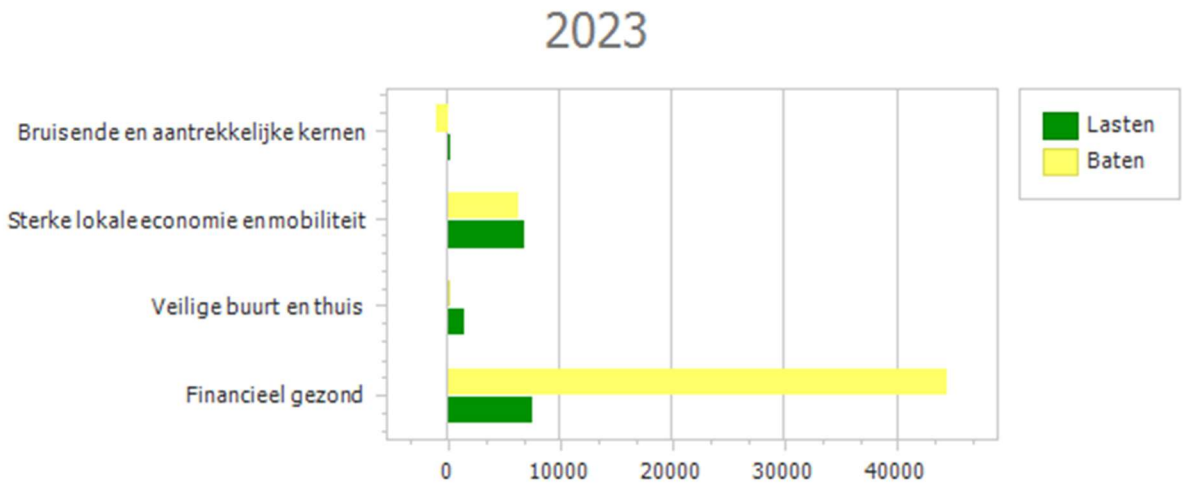
4.3.1. Verankering preventieve aanpak cybercriminaliteit

Cybercriminaliteit vraagt continu aandacht. Dit is een dreiging die in de huidige maatschappij altijd aanwezig is. We investeren in preventieve maatregelen (awareness, technische maatregelen en procedures) om de risico's te beperken. In 2023 werden we geconfronteerd met 2 ingrijpende datalekken. Uiteraard willen we dat niet en doen we alles dit te voorkomen. In 2023 zijn er organisatorische en technische stappen gezet als het gaat over informatiebeveiliging. Met name gericht op bewustwording, aanscherping van (veiligheids)maatregelen, organisatiebrede opschonen van mailboxen etc. Informatieveiligheid en cybercriminaliteit is continu onder de aandacht. In 2024 geven we door middel van een nieuw informatieveiligheidsbeleid en een jaarplan planmatiger uitvoering aan informatieveiligheid.

Wat heeft het gekost?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

4. Financiën, Control en Economie *bedragen x € 1.000*	Begroting 2023	Begroting na wijz. 2023	Rekening 2023
Lasten	**-3.811**	**-5.561**	**-9.669**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-322**	**-370**	**-219**
Centrumontwikkeling en Recreatie	-322	-370	-219
Financieel gezond	**-800**	**-1.574**	**-1.218**
Financiën en Control	-800	-1.574	-1.218
Sterke lokale economie en mobiliteit	**-1.135**	**-1.958**	**-6.724**
Economische zaken	-975	-1.708	-6.549
Mobiliteit	-160	-250	-175
Veilige buurt en thuis	**-1.553**	**-1.660**	**-1.508**
Informatie en Automatisering	-1.553	-1.660	-1.508
Baten	**33.929**	**35.176**	**40.012**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**534**	**534**	**-1.023**
Centrumontwikkeling en Recreatie	534	534	-1.023
Financieel gezond	**32.572**	**33.798**	**34.764**
Financiën en Control	32.572	33.798	34.764
Sterke lokale economie en mobiliteit	**815**	**837**	**6.263**
Economische zaken	795	816	6.228
Mobiliteit	21	21	36
Veilige buurt en thuis	**7**	**7**	**8**
Informatie en Automatisering	7	7	8
Saldo van baten en lasten	**30.118**	**29.615**	**30.343**
Stortingen in reserves	**-502**	**-6.170**	**-6.319**
Onttrekkingen aan reserves	**2.363**	**16.058**	**10.002**
Mutaties reserves	**1.861**	**9.888**	**3.684**
Resultaat	**31.979**	**39.503**	**34.027**

Investeringen programma

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
4.1 Sterke lokale economie en mobiliteit			
Nieuw regionaal bedrijventerrein De Peel	300.000	100.000	200.000
Herinrichten Voorste Heusden	593.700	214.288	379.412
Rotonde Dijkstraat	400.000	447.281	-47.281
Aansluiting Burg. Wijnenstraat-Langstraat en Koningsplein-Wilhelminastraat	117.424		117.424
Fietsverbinding BZOB	50.000	0	50.000
Visie elektrisch laden	12.500	15.460	-2.960
Evaluatie blauwe zone	14.550	20.944	-6.394
Inventarisatie wegmarkeringen	20.000	11.060	8.940
Totaal	**1.508.174**	**809.033**	**699.141**

Kredieten	Begroting t/m 2023	Rekening t/m 2023	Saldo 2023
4.2 Bruisende en aantrekkelijke kernen			
Opstellen centrumvisie Asten	71.175	60.380	10.795
Toeristisch-recreatieve ontwikkelingen	150.000	0	150.000
Totaal	**221.175**	**60.380**	**160.795**

Paragrafen

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen en belastingen

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de door de gemeente Asten geheven heffingen (belastingen en retributies). De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Het (tarieven)beleid voor de lokale heffingen is vastgelegd in de diverse verordeningen die jaarlijkse geactualiseerd worden. Meer algemene informatie over alle lokale heffingen is terug te vinden via de site van de gemeente Gemeentelijke belastingen en WOZ - Gemeente Asten

De gemeentelijke heffingen zijn te onderscheiden in drie typen:

1. Algemene belastingen

De opbrengsten uit algemene belastingen komen ten gunste aan de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten ingezet worden voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen. De algemene belastingen in Asten zijn de onroerendezaakbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting.

2. Bestemmingsbelastingen

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een algemeen belang. Voor deze belastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor deze voorziening maakt (maximaal kostendekkend). De bestemmingsbelastingen in Asten zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Het uitgangspunt in Asten is dat de hondenbelasting slechts wordt ingezet voor kosten die samenhangen met het verminderen van overlast (budgettair neutraal). Deze belasting kan dus worden beschouwd als een bestemmingsbelasting.

3. Retributies (rechten en leges)

Retributies worden geheven van inwoners aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent. De belangrijkste retributies zijn de leges; vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst zoals het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook deze retributies mogen net als bestemmingsbelastingen niet meer dan kostendekkend zijn.

De heffing van de algemene belastingen en bestemmingsbelastingen wordt uitgevoerd door de Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB). De gemeentelijke belastingen die door de BSOB worden opgelegd zijn de onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, hondenbelasting en de reclamebelasting.

Kwijtscheldingsbeleid

Ter bestrijding van armoede voert de gemeente Asten een actief kwijtscheldingsbeleid. Wanneer een inwoner op grond van een laag inkomen de gemeentelijke belastingen moeilijk kan betalen, kan een verzoek om kwijtschelding ingediend worden.

Voorbeelden van inwoner die voor kwijtschelding in aanmerking komen, zijn huishoudens die uitsluitend zijn aangewezen op een bijstandsuitkering of AOW-uitkering en zonder enig vermogen.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor onroerendezaakbelasting, rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een maximaal aantal ledigingen.

Meer informatie over de procedure en regels rondom kwijtschelding is te vinden via de website van de gemeente Kwijtschelding gemeentelijke belastingen - Gemeente Asten

Opbrengsten lokale belastingen en heffingen

Tarieven 2023

Tarieven**	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Onroerendezaakbelasting - OZB (in procenten van de WOZ-waarde)			
- Eigenaar woning	0,1046%	0,1153%	0,1020%
- Eigenaar niet-woning	0,2698%	0,2975%	0,2767%
- Gebruiker niet-woning	0,2210%	0,2437%	0,2306%
- Gemiddelde waarde woning	€ 306.710	€ 306.710	€ 381.802
Rioolheffing (per aangesloten perceel)			
- Eigenaar	€ 270,65	€ 294,50	€ 294,50
- Kwart tarief	€67,55	€ 73,65	€ 73,65
- Gebruiker (per volle 500 m^3 afgevoerd afvalwater >500 m3 en <15.000 m3)	€ 182,65	€ 187,65	€ 187,65
- Gebruiker (per volle 500 m^3 afgevoerd afvalwater >15.000 m3)	€ 91,75	€ 94,30	€ 94,30
Afvalstoffenheffing (Diftar)			
- Vastrecht	€ 75,90	€ 83,23	€ 83,23
- Lediging 140 liter container rest	€ 12,00	€ 12,00	€ 12,00
- Lediging 140 liter container GFT	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00
- Lediging 40 liter container rest	€ 6,50	€ 6,50	€ 6,50
- Lediging 25 liter container GFT	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00
Leges (diverse tarieven)			
- Paspoort vanaf 18 jaar	€ 75,80	€ 77,90	€ 77,85
- Identiteitskaart vanaf 18 jaar	€ 68,50	€ 70,40	€ 70,35
- Rijbewijs	€ 41,60	€ 42,75	€ 48,15
- Omgevingsvergunning van € 250.000,= bouwkosten	€ 6.875,00	€ 7.064,00	€ 6.875,00
Toeristenbelasting (per persoon, per overnachting)			
- Hotel	€ 2,15	€ 2,25*	€ 2,25
- Bed & Breakfast en daaraan gelijk gestelde accommodaties	€ 2,15	€ 2,25*	€ 2,25
- Overige accommodaties	€ 1,40	€ 1,75*	€ 1,75
** inclusief amendement bij begrotingsbehandeling*			
Hondenbelasting			
- Voor de 1e hond	€ 74,64	€ 65,04	€ 65,04
- Voor de 2e hond	€ 95,76	€ 83,64	€ 83,64
- Voor de 3e en volgende hond	€ 127,08	€ 110,88	€ 110,88
- "Kenneltarief"	€ 173,88	€ 151,80	€ 151,80
Reclamebelasting			
- Vast bedrag per vestiging	€ 255,00	€ 255,00	€ 255,00
- Bij WOZ-waarde > € 139.000,-, vermeerderd met het tarief per € 1.000 waarde tot een maximum van € 510,-	€ 0,85	€ 0,85	€ 0,85

Opbrengsten

Lokale heffingen en belastingen	werkelijk 2022	begroting 2023 na wijziging	Werkelijk 2023
Rioolheffing	-2.231.110	-2.427.000	-2.448.624
OZB	-4.626.045	-4.909.353	-5.046.473
Afvalstoffenheffing	-1.088.649	-1.175.954	-1.134.990
Leges burgerzaken	-233.418	-220.801	-228.656
Leges omgevingsvergunningen	-820.231	-865.870	-836.629
Hondenbelasting	-99.482	-86.025	-90.304
Toeristenbelasting	-547.337	-534.455	1.023.242
Reclamebelasting	-28.935	-33.637	-30.647
Totaal	**-9.675.207**	**-10.253.095**	**-8.793.081**

Kostendekking

Voor de bestemmingsbelastingen (rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting) en de retributies (rechten en leges) geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voor bepaalde leges stelt het Rijk een maximumtarief vast. Hieronder wordt van de diverse lokale heffingen de werkelijke kostendekkendheid van de tarieven 2023 inzichtelijk gemaakt.

Kostendekking bestemmingsbelastingen						
Lasten taakvelden	**Baten taakvelden**	**Overhead**	**BTW**	**Totale netto lasten**	**Baten heffing**	**Kosten-dekking**
Rioolheffing						
2.017.713	12.998	232.769	211.139	2.448.623	-2.448.624	100%
Afvalstoffenheffing						
1.080.858	119.671	67.572	195.997	1.224.756	1.134.990	93%
Hondenbelasting						
43.901	0	32.988	2.229	79.118	90.304	114%

Kostendekking retributies (leges)						
Lasten taakvelden	**Baten taakvelden**	**Overhead**	**BTW**	**Totale netto lasten**	**Baten Leges**	**Kosten-dekking**
Titel 1 Algemene dienstverlening / burgerzaken						
186.818	0	120.135	1.842	308.795	-278.136	90,1%
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning						
727.320	0	398.341	76.690	1.202.351	-836.629	69,6%
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn						
105.684	0	101.314	0	206.998	-25.398	12,3%
1.019.821	**0**	**619.790**	**78.532**	**1.718.143**	**-1.140.163**	**66,4%**

Bij riolering wordt het verschil tussen de lasten en de baten gestort in een voorziening.

Lokale lastendruk

In dit onderdeel wordt de lokale lastendruk per woonruimte berekend (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

Lokale lastendruk	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel) 1.	84,00	84,00	84,00
Afvalstoffenheffing (vast)	75,90	83,23	83,23
Totaal gebruiker	**159,90**	**167,23**	**167,23**
Eigenaar			
Gemiddelde waarde woning	*€ 306.710*	*€ 306.710*	*€ 381.802*
Onroerendezaakbelasting (OZB) 2.	320,82	353,70	389,44
Rioolheffing	270,65	294,50	294,50
Totaal eigenaar	**591,47**	**648,20**	**683,94**
Totaal lastendruk	**751,37**	**815,43**	**851,17**

1. Bij de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing voor werkelijk 2023 wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal ledigingen van 5 containers restafval à 140 liter en 6 containers GFT-afval à 140 liter per huishouden.
2. Het tarief onroerendezaakbelasting (OZB) is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning.

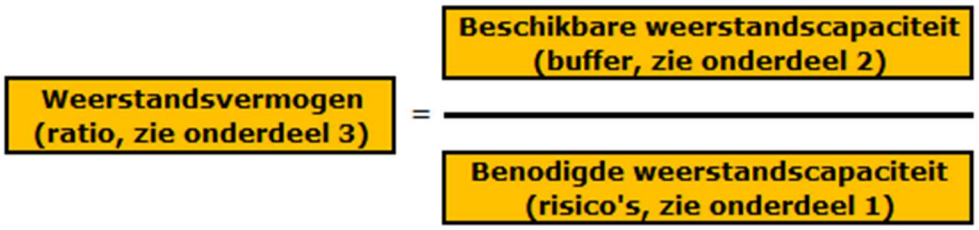
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de (financiële) risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De definitie van een risico = kans x effect. Een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.

Risicomanagement
Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met menselijk handelen. Elke organisatie zal risico's moeten nemen om zijn doelen te realiseren. Inzicht in het beheersen van risico's begint bij het risicobewustzijn van medewerkers in de primaire processen.
Met een structurele aanpak van risicomanagement krijg je als organisatie grip op het beheersen van risico's.

Beleidsnota
Nota risicomanagement Gemeente Asten.

Weerstandsvermogen
Om een uitspraak te kunnen doen over de mate waarin de gemeente Asten financiële tegenvallers kan opvangen is inzicht nodig in:
1. De risico's: een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.
2. De buffer: hoe groot is onze "spaarpot" om deze risico's op te kunnen vangen?

Ratio weerstandsvermogen : 4,20

Deze ratio hoort bij de normering uitstekend en betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

In het vervolg van deze paragraaf zijn deze 3 elementen berekend.

Onderdeel 1: berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)
De risico's zijn geïnventariseerd en waar nodig geactualiseerd. Voor elk risico is een inschatting gemaakt inzake de kans van het optreden van het risico en de financiële impact indien het risico zich voor doet.
Elk risico is vertaald in geld, dus bijvoorbeeld ook een risico op imago schade.
Het indelen in kansklasse en financieel gevolg klasse leidt tot de risicoscore.
Risicoscore = inschaling kans x inschaling financieel gevolg.
Hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor beheersing van het risico.

We onderscheiden zoals in onderstaande risicomatrix zichtbaar, drie categorieën:

- Categorie rood: risicoscore is 10 punten of meer.
- Categorie oranje: risicoscore is 4 t/m 10 punten.
- Categorie groen: risicoscore is 1 t/m 3 punten.

We onderkennen risico's in relatie tot het realiseren van ambities. De risico's van de categorie rood en oranje noemen we financieel materieel en tellen mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De categorie rood risico's wordt extra gemonitord.

De risicomatrix ziet er als volgt uit:

		IMPACT				
KANS	**Klasse**	< € 50.000 *score 1*	Tussen € 50.001 en € 200.000 *score 2*	Tussen € 200.001 en € 400.000 *score 3*	Tussen € 400.001 en € 1.000.000 *score 4*	Meer dan € 1.000.000 *score 5*
	Zeer groot Vaker dan 1x/jaar *score 5* *90%*		**2,3,6**	**1**		
	Groot 1x per 1-2 jaar *score 4* *70%*		**10,11,13**		**5**	
	Gemiddeld 1x per 2-5 jaar *score 3* *50%*		**12**		**4,7**	**8**
	Klein 1x per 5-10 jaar *score 2* *30%*				**16**	
	Zeer klein Minder dan 1x per 10 jaar *score 1* *<10%*				**9,15**	**14**

Wanneer het financieel gevolg van een risico structureel is, heeft dit ook financiële gevolgen voor verdere jaren. Wanneer een structureel risico zich voordoet zal in de toekomst structurele dekking binnen de begroting moeten worden gezocht.

In de volgende twee tabellen zijn de risico's van de categorieën rood en oranje nader gespecificeerd. Het nummer uit de bovenstaande grafiek komt overeen met het nummer uit de onderstaande tabellen.

Risicoscore Rood

Nr	Risicogebeurtenis	Kans	Impact	Geld
1	**Afhankelijkheid ICT systemen**	**90%**	**€ 300.000**	**€ 270.000**
Beschikbaarheid ICT middelen: storing of uitval van de infrastructuur, stroomstoring, cybercriminaliteit. Beschikbaarheid van essentiële programmatuur i.c.m. verplichtingen in ketens om juist en tijdig informatie te verstrekken. Uitval en/of storingen vormen een bedreiging voor de bedrijfsvoering en daarmee de dienstverlening.				
2	**Juridische procedures / schadeclaims**	**90%**	**€ 125.000**	**€ 112.500**
Tijdens procedures kan blijken dat we niet de juiste procedures hebben gevolgd of een onjuiste beslissing hebben genomen jegens inwoners van Asten of bedrijven. Hiermee staat de onrechtmatigheid in de meeste gevallen vast. Ook kan er vertragingsschade zijn of schade bij niet tijdig beslissen (ingebrekestelling).				
3	**Beheer openbare ruimte**	**90%**	**€ 125.000**	**€ 112.500**
Door klimaatsverandering zien we het risico op schade in de openbare ruimte door extreem weer zoals windhozen, droogte en hagelbuien toenemen. In de laatste jaren zien we de kosten om de openbare ruimte na extreem weer opnieuw veilig te krijgen/op niveau te krijgen oplopen.				
4	**Privaatrechtelijke heffingen en leges**	**50%**	**€ 450.000**	**€ 225.000**
Opgelegde kosten planologische procedures, leges (bijv. voor een aanvraag omgevingsvergunning) en privaatrechtelijke heffingen (bijv. rioolheffing, OZB, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing) die leiden tot juridische procedures. Risico op verplichting geheel of gedeeltelijk terugbetalen leges en proceskostenvergoeding.				
5	**Zorgkosten**	**70%**	**€ 750.000**	**€ 525.000**
Door maatschappelijke ontwikkelingen (vergrijzing, toenemende problematiek) blijven de kosten in de toekomst stijgen. Het risico zit met name bij de inzet van dure voorzieningen. Deze is vooraf lastig in te schatten. We hebben als gemeente zorgplicht, dit is een open einde regeling waarbij we verplicht zijn om zorg in te zetten. Dit betekent een risico voor de begrote budgetten.				
6	**Omgevingswet**	**90%**	**€ 125.000**	**€ 112.500**
Gemeente Asten bereidt zich voor op de invoering van de Omgevingswet. Er zijn hiervoor incidentele middelen voorzien. De praktijk na implementatie gaat uitwijzen of er ook sprake zal zijn van hogere structurele bedrijfsvoeringskosten. En welke impact mogelijke ingebrekestellingen kunnen hebben.				
7	**Voorziening wethouderspensioenen**	**50%**	**€ 1.000.000**	**€ 500.000**
In de komende jaren wordt besloten of de wethouderspensioenen (APPA) worden overgedragen aan het ABP. Formele besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. In de huidige berekening van de voorziening wordt uitgegaan van de methodiek van BZK, wanneer de waardeoverdracht plaatsvindt volgens de uitgangspunten van het ABP kan het zijn dat extra storting nodig is.				
8	**Onzekerheid algemene uitkering rijksoverheid**	**50%**	**€ 2.000.000**	**€ 1.000.000**
De herijking van het gemeentefonds is afgerond. Dit pakt voordelig uit voor de gemeente Asten. Evaluatie vindt plaats gedurende 2025. De algemene uitkering neemt in 2026 fors af als gevolg van het zogenoemde "ravijnjaar". De VNG is hierover nog in onderhandeling met het Rijk.				
	Totaal			**€ 2.857.500**

Risicoscore Oranje

Nr	Risicogebeurtenis	Kans	Impact	Geld
9	**Beheer openbare ruimte - groen**	**10%**	**€ 700.000**	**€ 70.000**
Het risico op ziektes bij bomen en planten neemt toe. In het verleden is veel eentonig plantmateriaal gezet. Daarbij neemt de impact en verspreiding van ziektes en exoten door onder andere klimaatverandering en het uit balans raken van het ecosysteem (onder andere insectenafname) toe.				
10	**Opslag strooizout**	**70%**	**€ 125.000**	**€ 87.500**
Opslag strooizout locatie Venbergweg: De vloer onder de halfopen opslaglocatie voldoet mogelijk niet aan de gestelde eisen ten behoeve van de opslag van strooizout voor gladheidsbestrijding. Dit wordt onderzocht en kan leiden tot een investering om aanpassingen aan de opslag door te voeren.				
11	**Arbeidsmarktontwikkeling**	**70%**	**€ 125.000**	**€ 87.500**
De arbeidsmarkt staat al een langere periode onder druk. In de volle breedte ervaren we dat het meer inspanning en geld kost om gekwalificeerd personeel aan te trekken of in te huren. Het gaat zowel om geschikte kwalificaties als de juiste persoonskenmerken. Naast de kosten voor het aantrekken van personeel is er een risico op onze taken en werkzaamheden.				
12	**Stikstof**	**50%**	**€ 125.000**	**€ 62.500**
De stikstofwetgeving zal druk op onze capaciteit leggen: de toekomst van het buitengebied zal nog meer aandacht gaan krijgen. Wat de kosten en/of vergoeding daarvan zijn is nog niet in te schatten. We pakken veel van deze zaken in de regio (in Peel- of MRE-verband) op.				
13	**Imagoschade**	**70%**	**€ 125.000**	**€ 62.500**
Gemeente verstrekt verkeerde informatie, misbruik gegevens naar aanleiding van cybercriminaliteit. Privacyregels worden geschonden en er wordt een bestuurlijke boete opgelegd door de Autoriteit Persoonsgegevens. Gemeente is verantwoordelijk voor actueel houden (basis)registraties zoals risicokaart, BRK-PB (beperkingenregister) etc. Gegevens kunnen kwijt raken of onbedoeld wijzigen. Middels audits van externe partijen en interne controles werken we continu aan de kwaliteit van gegevens				
14	**Gemeentelijke borgstellingen**	**1%**	**€ 53.259.000**	**€ 532.590**
De gemeente heeft een achtervangfunctie indien een corporatie in financiële problemen komt. Voor nu het percentage op 1% gezet (komt van 10%). 10% was niet reëel. Er is een Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Zij staat borg (garant) voor de rente- en aflossingsverplichtingen van woningcorporaties. In de nabije toekomst zal het percentage specifieker worden onderbouwd en geduid.				
15	**Verzekeringsrisico's en aansprakelijkheid**	**10%**	**€ 700.000**	**€ 70.000**
Risico op mogelijke schade aan inventaris, brandschade aan naburige panden of aansprakelijkheden die niet onder de dekking van een verzekering valt.				
16	**Realisatie (grote) projecten**	**30%**	**€ 1.000.000**	**€ 300.000**
(Grote) projecten zoals bijvoorbeeld herstructurering wegen, strategisch huisvestingsplan onderwijs, binnensportaccommodatie: investeringsbedrag gemeente is niet toereikend en / of betrokken partijen bereiken geen overeenstemming over uitwerking / onderlinge samenwerking planontwikkeling. Civieltechnisch: bodemverontreiniging, verleggen kabels en leidingen, nadeelcompensatieregeling (overlast tijdens de uitvoering), scheuren in bebouwing a.g.v. verzakking (bronbemaling) waarbij de kosten hoger zijn dan de geraamde post hiervoor in het project. Riolering: bij sommige projecten wordt een (groot) deel van de kosten ten laste van de reserve riolering gebracht. Wanneer bij inspectie blijkt dat de riolering nog voldoende is, maar de weg toch vervangen moeten worden, stijgen de structurele (afschrijving)lasten in de begroting omdat minder kosten ten laste van de reserve kunnen worden gebracht. Recent is aan het licht gekomen dat in een bepaalde periode asbesthoudende kit is gebruikt bij het verbinden van rioolbuizen. Er is nog onduidelijkheid hoe hiermee om te				

	gaan. Bij rioolvervangingsprojecten kan dit kostenverhogend werken. Explosieven: we beschikken over een risicokaart waaruit blijkt dat grote delen van de gemeente verdacht zijn. We moeten hier nog beleid op ontwikkelen. Bij projecten en werken in de grond kan dit kostenverhogend werken. Daarnaast gaat de stikstofproblematiek een risico vormen. Op dit moment is nog niet bekend wat hier de impact van zal zijn. Grondexploitaties: stijgende kosten zijn een risico. In de reserve grondbedrijf is budget gereserveerd voor afdekking van deze risico's. Beheersmaatregel: brede inzet in projectgroepen en monitoring tijdens project.			
	Totaal			**€ 1.272.590**

Benodigde weerstandscapaciteit
De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de reguliere risico's is als volgt:

Totaal bedrag reguliere risico's - rood	€ 2.857.500
Totaal bedrag reguliere risico's - oranje	€ 1.272.590
Totaal bedrag risico's	**€ 4.130.090**

De reguliere risico's worden vermenigvuldigd met een zekerheidspercentage van 90%, omdat niet alle risico's zich tegelijk voor doen. De bandbreedte voor de totaal benodigde weerstandscapaciteit is uiteindelijk als volgt:

De reguliere risico's worden vermenigvuldigd met een zekerheidspercentage van 90%, omdat niet alle risico's zich tegelijk voor doen. De bandbreedte voor de totaal benodigde weerstandscapaciteit is uiteindelijk als volgt:

Benodigde weerstandscapaciteit = € 3.717.081

Onderdeel 2: berekening beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt, of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:
1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
3. Post onvoorzien
4. Stille reserves
5. Onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit
In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de geprognosticeerde beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2023.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2023	Incidenteel	Structureel
1. Algemene reserve	12.020.451	
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	549.840	
3. Stille reserves	2.334.153	
4. Onbenutte belastingcapaciteit		701.263
Totaal beschikbaar	**14.904.444**	**701.263**

De beschikbare weerstandscapaciteit op basis van de optelsom van de incidentele en structurele buffer is als volgt:

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit = € 15.605.707

Ad 1. Algemene reserve
De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor nieuw beleid (of het opvangen van tegenvallers in het jaarrekeningresultaat). Daarnaast kan deze reserve worden ingezet ter afdekking van (niet begrote) financiële tegenvallers.
De stand van de Algemene reserve ontwikkelt zich als volgt:

Algemene reserve	2023
Stand Algemene Reserve 31-12-2023	€ 12.020.451

Ad 2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
Indien er bestemmingsreserves zijn waarbij de raad nog vrij kan besluiten over de bestemming van het geld én de rente wordt niet als dekkingsmiddel voor de exploitatie ingezet, dan kan dit deel worden ingezet voor de beschikbare weerstandscapaciteit. Het gevolg kan wel zijn dat geplande investeringen (bijvoorbeeld gedekt uit de Reserve Eenmalige Bestedingen) niet door kunnen gaan.

Deze vrij aanwendbare bestemmingsreserves omvatten de volgende (stand 31-12-2023):

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2023
Reserve I&A algemeen	€ 37.074
Reserve info- en computertechniek	€ 28.033
Reserve groenfonds	€ 484.733
Totaal	**€ 549.840**

Ad 3. Stille reserves
Als activa onder de waarde in het economische verkeer zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Indien deze stille reserve meegenomen wordt in de weerstandscapaciteit is het van belang dat de activa direct verkoopbaar zijn. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij aanwendbaar zijn.
Actualisatie van de stille reserves heeft plaats gevonden bij de begroting 2024.

Ad 4. Onbenutte belastingcapaciteit
De gemeente kan haar lokale belastingen verhogen om financiële tegenvallers op te vangen. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit indien het gemeentelijke OZB-tarief onder het maximumtarief valt zoals is opgenomen in de gemeentewet en/of wanneer de afvalstoffenheffing/rioolheffing niet kostendekkend zijn. Deze laatste twee heffingen zijn in Asten allebei wel kostendekkend.

Bij de berekening van de onbenutte capaciteit van de OZB wordt uitgegaan van de jaarlijkse macronorm van het OZB-tarief (redelijk peil) zoals aangegeven in de mei-circulaire 2023. Het OZB-tarief is daarin bepaald op 0,1614% van de gemiddelde WOZ-waarde. Het verschil tussen de begrote opbrengsten OZB in 2023 en het redelijk peil is de onbenutte belastingcapaciteit, deze bedraagt € 701.263,=.

Onderdeel 3: berekening ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Beschikbare weerstandscapaciteit (totaal) € 15.605.707

Benodigde weerstandscapaciteit: € 3.717.081

Ratio weerstandsvermogen (totaal): 4,20

Conform bovenstaand overzicht is de weerstandsratio uitstekend en dit betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

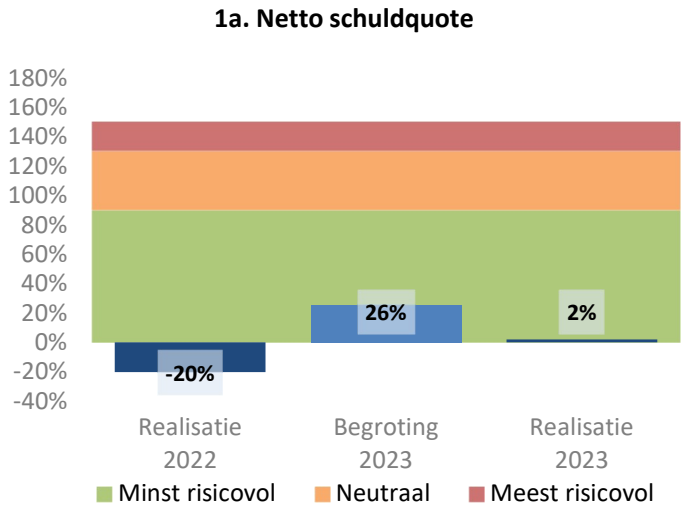
Kengetallen

Op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het voor gemeente sinds 2016 verplicht om een basisset financiële kengetallen op te nemen in de begroting en jaarrekening.
Door middel van deze kengetallen wordt de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten bevorderd en krijgt de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente.
Het is niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

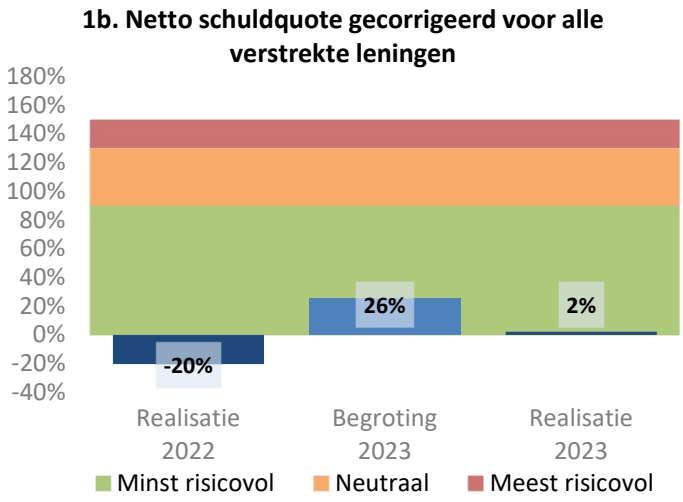
Signaleringswaarden

Aan de bovenstaande kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente gelaten. Wel is meegegeven dat het behulpzaam kan zijn om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden. Dit zijn (normen)kaders waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de signaleringswaarden afkomstig uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie (A, B of C) deze vallen. Hierbij is categorie A het minst risicovol en categorie C het meest risicovol.

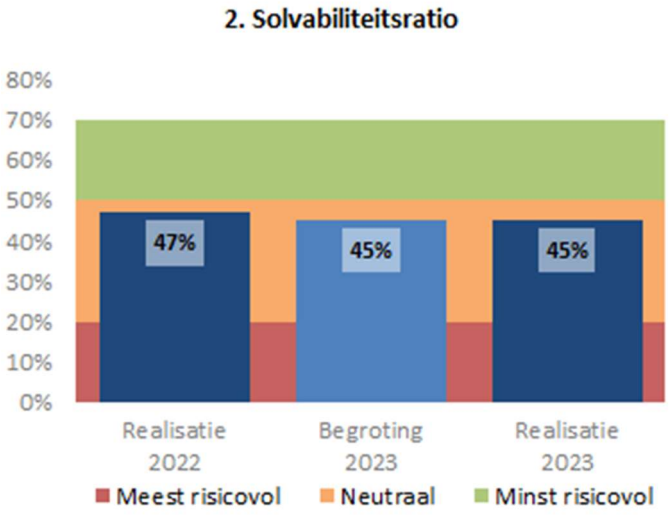
Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

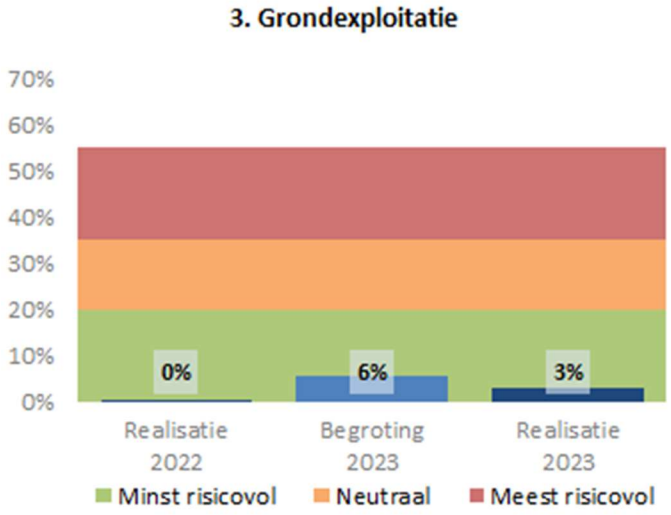
1a. Netto schuldquote
Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

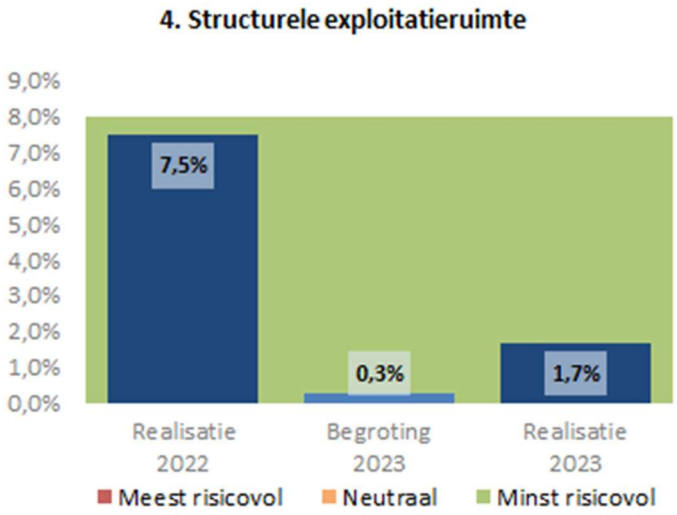
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

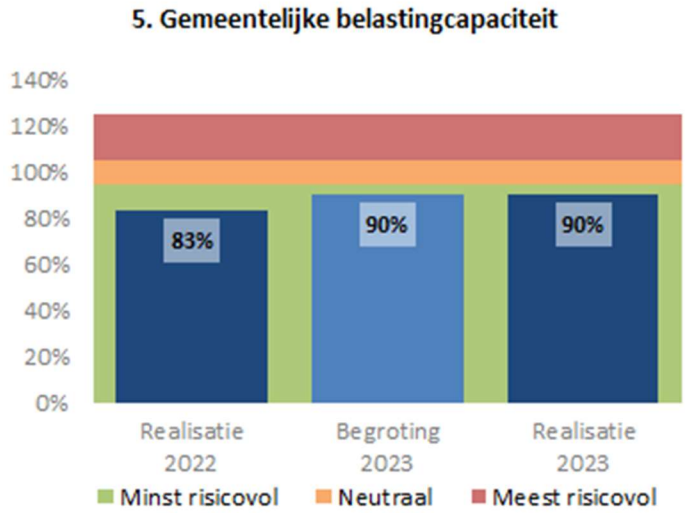
2. Solvabiliteit
Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

3. Grondexploitatie
Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

4. Structurele exploitatieruimte
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit
Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Conclusie gemeente Asten

Op basis van de bovenstaande kengetallen kan de conclusie getrokken worden dat de financiële positie van de gemeente over het boekjaar 2023 gezond is.

3. Bedrijfsvoering

Wat wilden we bereiken?

Het bedrijfsplan van nu

De maatschappij, de gemeente Asten en omgeving en het bestuur, zowel in bezetting als beoogde doelstellingen en ambities, zijn dynamisch. Om die reden bekijken we geregeld of er aanleiding is om ons bedrijfsplan, ook dynamisch, daarop bij te stellen.
In de huidige doelstellingen en ambities van de raad en het college (terug te vinden in de Toekomstagenda, onderliggende beleidsplannen, coalitieakkoord e.d.) zien we een bevestiging dat het bestaande bedrijfsplan (de HOE) nog volledig aansluit bij de inhoud (de WAT). We blijven het bedrijfsplan daarom als instrument hanteren bij de gemeentelijke dienstverlening en uitvoering van (beleids)plannen en regelgeving.

Missie en Visie van ons bedrijfsplan

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een prettige woon-, werk-, en leefomgeving, vanuit eigen kracht, dichtbij de burger (in diens verschillende rollen). We zijn klantgericht en (re)ageren flexibel op veranderingen in de maatschappij.

Leidende principes

1. Onze Klanthouding is: Ja, tenzij…..
2. De burgers blijven zelf verantwoordelijk (Faciliterende overheid).
3. We zijn klantgericht, flexibel en omgevingsbewust.
4. High trust-low tolerance: ruimte voor onze professionals (werken vanuit de 'bedoeling') met een beperkt aantal kaders/regels.
5. We maken plezier van ons werk.

Waarom en waartoe doen we dit?
Omdat het noodzakelijk is aansluiting te houden met de veranderende eisen en wensen in de gemeenschap met actieve burgers die zelf aangeven wat nodig is. We doen de dingen waaraan behoefte is en doen deze dingen goed. Deze aansluiting bepaalt ons bestaansrecht. Én we willen een aantrekkelijke gemeente zijn om voor te werken.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wat betekent dit voor onze burgers en voor ons?

We maken hierover goede afspraken met onze burger, met onze medewerkers en met onze partners in ons netwerk. En we komen (deze) afspraken na! Daarop focussen we ons. Daarvoor is het nodig om:

- De begrippen 'klantgerichtheid', 'flexibiliteit' en 'omgevingsbewustzijn' te concretiseren.
- De 'andere' relatie tussen gemeente en burger daadwerkelijk in te vullen.
- Te sturen op klanttevredenheid en professionalstevredenheid.
- Duidelijk en daadkrachtig te zijn, ook in lastige situaties, talent te benutten, elkaar te ondersteunen en niet te voorzichtig te zijn (lef tonen).

Hoe doen we dat?

- We voeren de Toekomstagenda uit, hier in het bijzonder het Programma Vitale Democratie en als onderliggend instrument o.m. de Omgevingswet.
- We geven ruimte aan onze medewerkers in hun werk en het vergroten van hun probleemoplossend en communicatief vermogen.
- We ontwikkelen ieders eigenaarschap en ambassadeurschap.
- We voeren dialoog (UIT-, BE-, AF-, AANspreken) in onze teams.
- We gebruiken (alleen) regels en systemen die we nodig hebben.
- We maken geen nieuwe nota's maar doen het (gewoon). We bespreken casuïstiek in de teams en in individuele personele gesprekken. Ieder ervaart zelf en leert ervan.

- We bieden collectieve en individuele trainingen.
- EN we brengen plezier (terug) in ons werk en in onze organisatie.

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)
In 2023 is besloten het nieuwe landelijk Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) niet te ondertekenen maar de doelen van het Manifest wel te onderschrijven en de hierin genoemde thema's te realiseren op een organische wijze en via de programma's in de toekomstagenda. Het afgelopen jaar is daartoe het beleidsplan 'Strategisch Plan Circulair Asten' vastgesteld; op basis hiervan is voor inkoop gestart met het opstellen van een uitvoeringsplan. Vanwege de te maken impact ligt de prioriteit hierbij voorlopig op inkoop bij 'Bouw en Infrastructuur' en de eigen 'Consumptiegoederen'. Tevens is gestart met het opstellen van een uitvoeringsplan 'duurzaamheid/CO2 reductieplan' voor de GWW sector. Verder is er een nieuw beleid Social Return vastgesteld waardoor dit breder kan worden ingezet bij inkoop.

Samenwerking Informatisering & Automatisering (I&A)
Eind 2023 is de transitie van de automatisering naar de gemeenschappelijke regeling ICT NML nagenoeg afgerond.
Hierdoor realiseren we:
1. Toekomstbestendigheid;
2. Kwaliteit, waaronder het voldoen aan de wettelijke eisen t.a.v. veiligheid;
3. Minder kwetsbaarheid door meer massa;
4. Kostenbeheersing. Daaronder verstaan we dat we grip hebben op de uitgaven, dat de uitgaven minder zijn dan we zouden hebben wanneer we op de oude voet waren doorgegaan (gerelateerd aan de wettelijke eisen) en dat we met ICT-NML in de benchmark goed scoren t.o.v. andere samenwerkingsverbanden.
5. Kennisdeling onder de deelnemende gemeenten.

De tijd dat automatisering leidt tot vermindering van kosten is allang voorbij. Robotisering is voor het werk dat wij doen nog ver weg en zou bovendien grote investeringen vergen. Werkprocessen zijn geautomatiseerd waar het kan. Nieuwe taken en processen automatiseren we meteen, maar dit leidt dan tot minder méérkosten bij de invoering van de nieuwe werkzaamheden. Investeringen in de digitalisering en beveiliging zijn nodig om te voldoen aan de toenemende uitdagingen in de maatschappij.

Privacy
De gemeente Asten vindt een betrouwbare dienstverlening, waarin inwoners open en respectvol worden behandeld, belangrijk. Goede bescherming van persoonsgegevens is daarbij cruciaal. Inwoners kunnen erop vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig, veilig en vertrouwelijk omgaat met persoonsgegevens. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) versterkt de privacyrechten van inwoners, geeft organisaties die persoonsgegevens verwerken meer verantwoordelijkheden en verscherpt het toezicht. Om hieraan te voldoen heeft de gemeente een Functionaris gegevensbescherming (FG) en privacy officers. Via het privacybeleid wordt uitvoering gegeven aan de AVG.

Wet open Overheid (WOO)
Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een deel van de processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste it-voorzieningen aanwezig en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze

bedrijfsvoering. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer. Ten behoeve van de definitieve planning moeten nog Koninklijke Besluiten genomen worden.

Voor een verdere toelichting op de Wet open Overheid verwijzen we naar paragraaf 9 Wet open overheid.

Wat heeft het gekost?

Beleidsindicatoren

Toelichting beleidsindicatoren 2023:

1. Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners).
   Berekening op basis van 126,74 werkelijke fte in 2023 en 17.253 inwoners (peildatum 1-1-2023).
2. Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners).
   Berekening op basis van 120,74 fte bezetting en 17.253 inwoners (peildatum 1-1-2023).
3. Apparaatskosten (Kosten per inwoner).
   Berekening op basis van apparaatskosten € 14.029.469,= en 17.253 inwoners (peildatum 1-1-2023).
4. Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen).
   Berekening op basis van raming externe inhuur 2023 (€ 1.657.147,=) / kosten totale loonsom + extern inhuur (€ 12.138.276,=).
5. Overhead.
   Berekening op basis van kosten overhead (€ 8.280.728,=) / totale lasten (€ 66.887.698,=).

Beleidsindicatoren			
Beleidsindicator	**Werkelijk 2021**	**Werkelijk 2022**	**Werkelijk 2023**
1. Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,20	7,84	7,35
2. Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,14	7,14	7,00
3. Apparaatskosten (kosten per inwoner)	658	730	813
4. Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	10,53%	13,56%	13,65%
5. Overhead (overhead / totale lasten)	15,23%	14,00%	12,38%

Rechtmatigheid

Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van onze gemeente.

In de financiële verordening heeft de gemeenteraad met het college van burgemeester en wethouders afgesproken dat begrotingsonrechtmatigheden over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
In de rechtmatigheidsverantwoording zijn een drietal criteria opgenomen, welke hieronder zijn toegelicht.

Begrotingscriterium
In de financiële verordening 2024 is hierover het volgende opgenomen:

Artikel 12. Begrotingscriterium

4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
d. Alle onderschrijdingen van lasten en alle overschrijdingen van baten.

Lid d is later toegevoegd. Echter, opname hiervan is momenteel niet zoals dit bedoeld was. Op dit moment is opgenomen dat de onderschrijdingen van lasten en overschrijdingen van baten onrechtmatig zijn, maar als acceptabel worden aangemerkt. Hiermee blijven deze onrechtmatig. Dit was niet de bedoeling van het toevoegen van dit lid. De bedoeling hiervan was om hiermee te besluiten dat de overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten rechtmatig zijn. Dit is dan ook terug te lezen in het raadsvoorstel van dd. 26 maart 2024 (zaaknummer 07431000558: Verordening tot eerste wijziging Financiële verordening gemeente Asten 2024), waarin in de samenvatting is opgenomen "Om te voorkomen dat voordelen als een onrechtmatigheid worden beschouwd is het nodig om de financiële verordening 2024 aan te passen". De rechtmatigheidsverantwoording is voorts op deze manier ingevuld, waardoor de voordelen niet als onrechtmatig worden beschouwd.

De begroting alsmede de begrotingswijzigingen wordt met de nodige zorgvuldigheid en kennis opgesteld, waarbij de insteek een sluitende begroting is. Ondanks deze voornemens zijn onder en overschrijdingen nagenoeg onontkoombaar door de markt waarin we opereren. Om de onder en overschrijdingen tot een minimum te beperken, zetten we als gemeente onder andere in op onderstaande punten.

De vastgestelde begrotingsbudgetten en kredieten zijn taakstellend en maximaal.

- Bij onvoldoende budget kan bij de kostensoorten binnen de kostenplaats dekking gevonden worden. Voorwaarde is dat dit per saldo budget neutraal is.

- Inzetten op informatie gestuurd werken, zodat het voorspelbaar karakter bij budgetten verbeterd.

Baten en lasten per programma

2023			
Programma	**Begroting 2023 na wijziging**	**Rekening 2023**	**Verschil**
Lasten			
1. Bestuur en Veiligheid	13.225.774	11.227.387	1.998.387
2. Ruimtelijk Domein	17.092.146	12.718.084	4.374.062
3. Sociaal Domein	26.454.831	26.954.684	-499.853
4. Financiën, Control en Economie	5.560.778	9.668.972	-4.108.194
Totaal Lasten	**62.333.529**	**60.569.127**	**1.764.402**
Baten			
1. Bestuur en Veiligheid	-1.547.889	-1.719.968	172.079
2. Ruimtelijk Domein	-8.792.153	-7.418.419	-1.373.734
3. Sociaal Domein	-6.929.905	-9.306.396	2.376.491
4. Financiën, Control en Economie	-35.175.974	-40.012.116	4.836.142
Totaal Baten	**-52.445.921**	**-58.456.899**	**6.010.978**
Saldo van baten en lasten	**9.887.608**	**2.112.228**	**7.775.380**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (0.10)	-9.887.608	-3.683.804	-6.203.804
Resultaat (0.11)	**0**	**-1.571.576**	**1.571.576**

(het min bedrag in de kolom Rekening 2023 betekent in dit geval meer baten dan lasten, dus een positief saldo).

Bevinding
Het college is van mening dat onderstaande verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in deze jaarrekening niet rechtmatig dan wel acceptabel tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Begrotingsonrechtmatigheid	**Verschillen**
Onderschrijding baten programma 2	€ 1.373.734
Overschrijding lasten programma 3	€ 499.853
Overschrijding lasten programma 4	€ 4.108.194
Overschrijding investeringskredieten	0
Ongeautoriseerde reserves	0
Subtotaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ -5.981.781**
Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	€ -5.981.781
Resterende begrotingsonrechtmatigheden	**€ 0**

Tegenover de overschrijdingen van lasten staat in hetzelfde programma ook eenzelfde bedrag of hoger als baten verwerkt.

In programma 4 zijn bijvoorbeeld grondaankopen (grondexploitatie) gedaan voor € 3,8 miljoen. Deze waren niet begroot in de exploitatie. Hier tegenover staat een opbrengst verkopen gronden (grondexploitatie) van € 4,1 miljoen. Deze zijn ook niet begroot in de exploitatie.

Hetzelfde geldt voor de onderschrijding van baten, hier tegenover staan ook minder lasten bij dat programma. Bijvoorbeeld diverse SPUK gelden (specifieke uitkeringen) die zijn begroot (baten), maar waarbij de realisatie achterblijft. Dit heeft zowel effect voor de baten als de lasten.

Hieronder is tevens een overzicht geïllustreerd waarin duidelijk wordt binnen welke taakvelden een overschrijding/onderschrijding aanwezig is. In de basis staat tegenover een overschrijding van lasten (-/- bedrag) ook een overschrijding van baten (positief bedrag)) en tegenovergesteld.

Begrotingsonrechtmatigheid	**Verschillen**
Onderschrijding baten programma 2	**€ -1.373.734**
Taakvelden:	
Bestuur en ondersteuning	1.500
Onderwijs	12.500
Sport, cultuur en recreatie	-737.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	61.500
Volksgezondheid en milieu	-1.257.500
Volksgezondheid, leefomgeving	545.500
Totaal taakvelden programma 2	**€ -1.373.500**
Overschrijding lasten programma 3	**€ -499.853**
Taakvelden:	
Onderwijs	-50.000
Sociaal domein	-584.000
Sport, cultuur en recreatie	78.500
Volksgezondheid en milieu	55.500
Totaal taakvelden programma 3	**€ -500.000**
Overschrijding lasten programma 4	**€ -4.108.194**
Taakvelden:	
Bestuur en ondersteuning	421.500
Economie	503.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	74.500
Volkshuisvesting, leefomgeving	-5.107.000
Totaal taakvelden programma 4	**€ -4.108.000**

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van onze gemeente.
Voor afwijkingen op een meer gedetailleerd niveau en de daarbij behorende toelichting wordt verwezen naar de analyse begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
Binnen gemeente Asten zijn er geen bevindingen of onvolkomenheden gesignaleerd als gevolg van de (verbijzonderde) interne controle die invloed hebben op de uitvoering van financiële beheershandelingen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Het misbruik en oneigenlijk gebruik heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.
Binnen gemeente Asten zijn uit de (verbijzonderde) interne controle noch andere kanalen naar voren gekomen omtrent misbruik en oneigenlijk gebruik.

4. Grondbeleid

Het grondbeleid heeft veel invloed op de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer, cultuur, sport, recreatie en economische zaken. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact en brengt hierdoor risico's met zich mee.

Wat wilden we bereiken?

De gemeente wil haar ruimtelijke doelstellingen zoals vastgelegd in de ruimtelijke (structuur)visies en -programma's op een economisch verantwoorde wijze realiseren. Enerzijds voor ontwikkelingen waarbij de gemeente ondernemend deelneemt en anderzijds voor ontwikkelingen waarbij de gemeente enkel onder voorwaarden de planologische maatregel faciliteert.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Uitvoering geven aan het gemeentelijk grondbeleid.

Het doel van het grondbeleid is om de gemeente op economisch verantwoorde wijze de gewenste ruimtelijke doelstellingen te laten realiseren zoals opgenomen in de ruimtelijke (structuur)visies van de gemeente. Regie op de ruimtelijke ontwikkelingen is daarbij van belang. Deze gemeentelijke regierol wordt in belangrijke mate bepaald door de gemeentelijke grondposities.

De gemeenteraad stelt het college met het grondbeleid in staat om binnen kaders

- ondernemend deel te nemen aan en de regie te voeren bij de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente (actief grondbeleid);
- bij gewenste ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente niet ondernemend deelneemt, zo veel mogelijk regie te voeren door het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten of door het opstellen van een exploitatieplan (faciliterend grondbeleid).

Ontwikkeling grondbedrijf in 2023

Nota grondbeleid

Op 12 december 2023 is de nota grondbeleid vastgesteld. Een actuele en integrale Nota Grondbeleid zorgt voor een transparant en consequent beeld van het gemeentelijke grondbeleid. Daarmee vormt de inhoud van de nota de basis voor het handelen en de communicatie met zowel externe partijen als voor het eigen gemeentelijk handelen. De kans op onduidelijkheid en willekeur wordt hiermee voorkomen.

Het doel van de nota is om te komen tot een transparante en eenduidige werkwijze bij de uitvoering van het grondbeleid door de gemeente Asten. De strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente Asten is hierin beschreven. Alle aspecten die een rol kunnen spelen bij het grondbeleid, zoals grondprijzenbeleid en gebruik van beschikbare instrumenten zijn toegelicht. De gemeenteraad heeft de kaders vastgesteld waarbinnen het college van burgemeester en wethouders de komende jaren het grondbeleid uitvoert.
Uitgangspunt is dat de nota eens in de 4 jaren wordt geactualiseerd, tenzij zich omstandigheden voordoen op grond waarvan deze nota eerder moet worden geactualiseerd.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Grondexploitaties zijn vennootschapsbelastingplichtig. De te betalen VPB wordt berekend op basis van een fiscale openingsbalans en de fiscaal toe te rekenen kosten en opbrengsten. De VPB wordt gedekt uit de reserve grondbedrijf.

Grond, bestemd voor gebiedsontwikkeling op termijn
Dit zijn gronden waarvoor nog geen grondexploitatie is vastgesteld. Deze worden ook wel als "warme" gronden bestempeld. Deze gronden worden afwijkend van de vastgestelde grondexploitaties verantwoord onder materiële vast activa, tegen de verwervingskosten.

Grond, bestemd voor gebiedsontwikkeling	m2	boek-waarde 2022	waarde per m2
Ommel Oost	7.435	342.376	46
Totaal	**7.435**	**342.376**	

Wat heeft het gekost?

Resultaat grondbedrijf
Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de percentage of completion methode (POC-methode): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Voor verliezen moeten voorzieningen worden gevormd of deze moeten direct in mindering worden gebracht op de boekwaarde

Positieve resultaten van het grondbedrijf worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. Deze reserve heeft een plafond. Als de resultaten boven dit plafond uitkomen, wordt het meerdere toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen. Negatieve resultaten van het grondbedrijf worden ten laste van de algemene reserve grondbedrijf gebracht. De reserve wordt dan, indien nodig, aangevuld om de algemene reserve grondbedrijf op niveau te houden.

Resultaten grondbedrijf 2023 en prognose
In onderstaand overzicht zijn de begrote resultaten van het grondbedrijf 2023 vergeleken met de werkelijk resultaten 2023.
Ook de prognose van de resultaten van het grondbedrijf zijn geactualiseerd (2024-2026). Bij de vaststelling van de jaarrekening worden tevens de geactualiseerde prognoses (exploitaties) in de begroting 2024 verwerkt.

In onderstaand overzicht is zichtbaar dat voornamelijk Loverbosch fase 2, als gevolg van te laag ingeschatte kosten en prijsstijgingen, het resultaat 2023 ten opzichte van de raming negatief beïnvloedt. Omdat meer winst is genomen dan op basis van actuele berekening mag, vindt er een correctie plaats.

De resultaten per project zien er als volgt uit, (+) is een positief resultaat.

Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Bouwgrond in exploitatie					
Loverbosch oostzijde (fase 1)	11.086	-25.768	11.002	99.020	
Loverbosch (fase 2)	98.153	-237.096	18.478	9.239	9.239
Loverbosch (fase 3) resultaat in 2029					
Biesvelden fase 1 resultaat in 2031					
Herontwikkeling Lambertusschool					256.955
Heusden Oost (fase 1)	27.628	-17.611	27.420	41.130	
Heusden Oost (fase 2)	41.228	1.877	34.837		
Heusden Oost (fase 3)	216.826	414.317	160.691	160.691	241.036
Florapark	11.724	-12.135	12.585		
Niet in exploitatie genomen gronden					
Strategische grondaankopen	-15.000	0	-15.000	-15.000	-15.000
Ontwikkelingskrediet (Lover Ommel)	-45.000	-147.419	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	**346.645**	**-23.835**	**205.013**	**250.080**	**447.230**
Resultaat t.l.v of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	346.645	-23.835	205.013	250.080	447.230

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen VPB, daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf. Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten en de te betalen VPB zal deze reserve afgeroomd worden ten gunste van de reserve eenmalige bestedingen.
De verwachte resultaten 2024 tot en met 2026 zijn een inschatting op basis van de zogenaamde POC-methode.

Toelichting resultaten projecten

In onderstaand overzicht worden de geactualiseerde resultaten van de diverse exploitaties vergeleken met de verwachte resultaten van het voorgaande jaar. Daarnaast is zichtbaar wat de gerealiseerde resultaten zijn tot en met 2023 en de nog te verwachten resultaten.

Project	Resultaat += positief Inschatting 2022	Resultaat += positief Inschatting 2023	Gerealiseerd resultaat tot en met 2023	Nog te realiseren resultaat exclusief VPB	Verwachte afsluitdatum project
Bouwgrond in exploitatie					
Woningen					
Loverbosch (fase 1)	1.366.492	1.339.887	1.229.865	110.022	2024
Loverbosch (fase 2)	595.645	159.361	113.166	46.195	2027
Loverbosch (fase 3)	-39.815	-420.001	0	-420.001	2029
Biesvelden (fase 1)	-290.945	292.673	0	292.673	2031
Herontwikkeling Lambertusschool	0	256.955	0	256.955	2026
Heusden Oost (fase 1)	570.041	551.910	483.360	68.550	2025
Heusden Oost (fase 2)	1.091.257	1.086.743	1.051.906	34.837	2024
Heusden Oost (fase 3)	1.084.128	1.217.771	414.317	803.454	2026
Bedrijven					
Florapark bedrijventerrein	3.070.950	3.059.676	3.047.091	12.585	2024
Totaal bouwgronden in exploitatie	**7.447.753**	**7.544.975**	**6.339.705**	**1.205.270**	

Toelichting per grondexploitatie

Loverbosch Oostzijde fase 1
Het resultaat 2023 is gedaald van € 1.366.492,= positief naar € 1.339.887,= positief. Dit heeft te maken met stijging kosten bouw- en woonrijp maken. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2023 is € 1.229.865,= conform BBV percentage of completion method (Poc). Omdat tot en met 2022 teveel winst is genomen heeft in 2023 een correctie plaatsgevonden van € 25.768,=.

Loverbosch fase 2
Het resultaat 2023 is gedaald van € 595.645,= naar € 159.361,= positief. Het nadeel komt doordat de kosten voor definitieve inrichting te laag zijn ingeschat. De kosten voor materiaal en uren zijn duurder dit blijkt ook uit de inschrijvingen van aannemers. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2023 € 113.166,=. Omdat tot en met 2022 teveel winst is genomen heeft in 2023 een correctie plaatsgevonden van € 37.096,=.

Loverbosch fase 3
In de tussentijdse rapportage najaar 2023 is deze calculatie geactualiseerd naar € 538.311,= negatief. In memo aan de raad 26-9-2023 en 20-6-2023 is toegelicht dat de negatieve bijstelling wordt veroorzaakt door de stijgende kosten bouw- en woonrijp maken, toevoegen schoolgebouw, laag uitgiftepercentage etc. Wanneer een exploitatie verlieslatend is dient hiervoor een voorziening te worden gevormd. Geactualiseerde calculatie komt uit op een verlies van € 420.001,= hiervoor is een voorziening gevormd.

Biesvelden fase 1
Het resultaat 2023 is gestegen naar € 292.673,= positief. Het voordeel komt voornamelijk doordat de rentekosten te hoog zijn ingeschat.

Herontwikkeling Lambertusschool
In de raad van 31-10-2023 is deze grondexploitatie vastgesteld het resultaat is € 256.955,= voordelig.

Heusden Oost fase 1
Calculatie is geactualiseerd, het resultaat is gedaald van € 570.041,= naar € 551.910,= positief. Dit nadeel komt door stijging kosten woonrijp maken. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2023 € 483.360,=. Omdat tot en met 2022 teveel winst is genomen heeft in 2022 een correctie plaatsgevonden van € 17.611,=.

Heusden Oost fase 2
Calculatie is geactualiseerd, het resultaat is gedaald van € 1.091.257,= naar € 1.086.743,= positief. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2023 € 1.051.906,=.

Heusden Oost fase 3
Het plan Heusden Oost fase 3 is geactualiseerd. Het geprognosticeerd resultaat is gedaald van € 1.084.128,= positief naar € 1.217.771,= positief. Dit heeft voornamelijk te maken met hogere opbrengsten.

Florapark
Het plan is geactualiseerd het geprognosticeerde resultaat is gedaald van € 3.070.950,= naar € 3.059.676,=. Gerealiseerde tussentijdse winstneming tot en met 2023 € 3.047.091,=. Omdat tot 2023 teveel winst is genomen wordt correctie toegepast van € 12.135,=.

Gronden in exploitatie

De totale mutaties voor 2023 en de boekwaarde per project per 31-12-2023 zijn in de volgende tabel weergegeven.

Project	Grond bestemd voor gebieds-ontwikkeling	Investe-ringen 2023	Inkomsten In 2023	(+) Winst (-) Verlies reserve grondbedrijf	(+) Winst (-) Verlies reserve eenmalige bestedingen	Boekwaarde per 31-12 2023
Bouwgrond in exploitatie						
Woningen						
Loverbosch (fase 1)		16.347		-25.768		-783.996
Loverbosch (fase 2)		703.342	-1.524.270	-237.096		-1.323.257
Loverbosch (fase 3)		1.427.206				2.689.603
Biesvelden (fase 1)		2.987.363				3.005.647
Herontwikkeling						
Lambertusschool		25.764				25.764
Heusden Oost (fase 1)		2.100		-17.611		-634.076
Heusden Oost (fase 2)		11.337		1.877		-74.010
Heusden Oost (fase 3)		638.711	-2.593.870	414.317		-646.383
Florapark bedrijventerrein		9.043		-12.135		-43.053
Grond gebiedsontwikkeling						
Herontwikkeling het Lover		20.948		-20.948		0
Ommel Oost fase 1		39.196		-39.196		0
Ommel Hogeweg		83.101		-83.101		0
Strategische grondaankoop		0		0		0
Ontwikkelingskrediet		4.175		-4.175		0
Ontwikkelingskrediet (overige)	**0**	**5.968.633**	**-4.118.140**	**-23.835**	**0**	**2.216.239**

Bouwgrond in exploitatie (BIE)
De boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie per 31-12-2023 bedraagt € 2.216.239,=. Het project met de hoogste boekwaarde is Biesvelden fase 1. Gronden opgenomen onder grond gebiedsontwikkeling zijn "nog" niet in exploitatie genomen.

Risico's grondbeleid en bepaling hoogte algemene reserve

Bij het grondbeleid zijn grote bedragen en risico's in het geding. Omdat de planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Om toekomstige risico's in de grondexploitaties af te dekken is de algemene reserve grondbedrijf gevormd.
Bij de berekening van de hoogte van de reserve worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bouwgrond in exploitatie:
- Op basis van scenario's worden de risico's berekend;
- Wanneer scenario berekeningen niet aanwezig zijn, wordt de IFLO norm (afdeling Inspectie Financiën Lokale Overheden) gebruikt. Deze norm bepaalt dat de gewenste reserve 10% van het geïnvesteerd vermogen en 10% van de nog te maken kosten bedraagt.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 zijn de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd. Volgens de uitgangspunten moet de reserve per 31-12-2023 minstens € 3.216.525,= bedragen. De reserve is € 431.537,= te laag daarom is de reserve aangevuld ten laste van het rekeningresultaat.

Algemene reserve grondbedrijf	
Algemene reserve grondbedrijf per 1 januari 2023	3.363.938
Voorziening verlieslatende complexen Loverbosch fase 3	-89.241
Resultaat Loverbosch (fase 1)	-25.768
Resultaat Loverbosch (fase 2)	-237.096
Resultaat Heusden Oost (fase 1)	-17.611
Resultaat Heusden Oost (fase 2)	1.877
Resultaat Heusden Oost (fase 3)	414.317
Resultaat Florapark	-12.135
Resultaat ontwikkelingskrediet	-147.419
Prognose vennootschapsbelasting 2023	-465.873
Aanvulling reserve ten laste van resultaat 2023	431.537
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2023	**3.216.525**

5. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Asten is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 7.000 ha). Er vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, (openbaar) groen, civiele kunstwerken en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

In deze paragraaf wordt het beleidskader geschetst voor het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties.

Wat wilden we bereiken?

Inzicht in, en realisatie van, het gewenste onderhoudsniveau van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit kan onder andere bepaald worden aan de hand van de gewenste kwaliteit of landelijk gehanteerde normen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Algemeen beleidskader

Het uitgangspunt bij het onderhoud van gemeentelijke kapitaalgoederen is dat deze op een adequate wijze worden onderhouden. Onderhoudslasten worden gemaakt om een kapitaalgoed in goede, oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Onderhoudslasten zijn dus niet van invloed op de vastgestelde gebruiksduur of afschrijvingstermijn.
Dit is dus een essentieel verschil met het uitvoeren van een (vervangings)investering, aangezien die leidt tot verlenging van de gebruiksduur. Een dergelijke investering moet worden geactiveerd op de balans, maar onderhoud mag daarentegen nooit worden geactiveerd.

Onderhoud wordt volledig in de begroting opgenomen, waarbij onderscheid gemaakt worden in klein en groot onderhoud.

Klein onderhoud

Dagelijkse niet voorziene reparaties of jaarlijks terugkerende onderhoudslasten (o.a. preventieve maatregelen en onderhoudscontracten) die nodig zijn om het kapitaalgoed in functionele en veilig staat te houden.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De lasten van klein onderhoud mogen nooit (ook niet van een voorziening) over meerdere jaren worden geëgaliseerd en worden dus volledig opgenomen in de exploitatie.

Groot onderhoud

Onderhoud van een meer ingrijpende aard, dat in feite betrekking heeft op een langere periode. Met dit type onderhoud kunnen jaarlijks fluctuerende lasten gemoeid zijn.
De noodzaak voor het verrichten van groot onderhoud doet zich (normaliter) pas na een langere periode van gebruik van het actief voor, als gevolg van slijtage.

De lasten die gepaard gaan met groot onderhoud worden in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde onderhoudsvoorziening gebracht. Deze onderhoudsuitgaven maken dus geen onderdeel uit van het saldo van baten en lasten. De enige last in de exploitatie betreft de dotatie aan de voorziening.

De voorwaarde om groot onderhoud op deze manier te verwerken is dat er een recent (maximaal 5 jaar oud) en vastgesteld beheerplan aan ten grondslag ligt.

Specifieke beleidskaders

Wegen

Op grond van de Wegenwet zijn wij als wegbeheerder verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke wegen en bermen. De wegen werden in 2023 beheerd op het in het beheer- en beleidsplan Wegen 2014-2022 vastgestelde kwaliteitsniveau C. Om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden, wordt jaarlijks planmatig onderhoud uitgevoerd.
In 2020 is de meerjarenplanning van het wegonderhoud geactualiseerd (2023-2024) op basis van dezelfde uitgangspunten als het beheer- en beleidsplan. Deze actualisering is verwerkt in de begroting 2021-2024. Bij de actualisering is onderscheid gemaakt in klein onderhoud en groot onderhoud (planmatig). Op basis van het beheer- en beleidsplan Wegen wordt er jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor het groot onderhoud. Het klein onderhoud is opgenomen in de exploitatie.
In 2023 is een nieuw beheer- en beleidsplan wegen vastgesteld voor de periode 2024-2028 waarin opnieuw kwaliteitsniveau C is opgenomen.

Civiele kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken in eigendom van de gemeente worden 1x per 5 jaar geïnspecteerd. Op basis hiervan vindt regulier en groot onderhoud plaats. De eerstvolgende inspectie staat gepland in 2024. Op basis van de inspectie wordt ook inzichtelijk wat de kosten zijn voor het regulier onderhoud. Op basis hiervan wordt jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor de kunstwerken.

Grootschalig onderhoud en/of vervanging van bruggen en duikers is niet binnen de onderhoudsvoorziening meegenomen.

Openbare verlichting

Het kader voor openbare verlichting is gesteld in het beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2025. Dit beleidsplan is in december 2019 vastgesteld door de gemeenteraad en hierin zijn de missie en visie op het gebied van verlichtingsthema's binnen de gemeente vastgelegd. Belangrijke thema's hierin zijn duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en veiligheid.
Verder formuleert het beleidsplan Openbare Verlichting richtlijnen en ambities om te voldoen aan landelijke en wettelijke doelstellingen ten aanzien van energiebesparing en wetgeving.
Voor de renovatie openbare verlichting is jaarlijks € 99.635 beschikbaar (groot onderhoud). Voor het jaarlijkse onderhoud aan de openbare verlichting (klein onderhoud) is een onderhoudscontract opgesteld en dit budget is opgenomen in de exploitatie.

Riolering en Water

Op 8 december 2020 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) vastgesteld. Het GRP beschrijft het riolerings- en waterbeleid van de gemeente Asten inclusief de financiële middelen. De gemeente geeft hierin aan hoe zij invulling geeft aan haar zorgplichten vanuit Wet milieubeheer (Wm) en de Waterwet (Wtw):

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater (afvalwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van (overtollig) afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van overtollig grondwater (grondwaterzorgplicht).

Alle kosten die gemaakt worden vanuit deze drie zorgplichten worden gedekt door de rioolheffing (100% kostendekkend).

Met de blik vooruit en de volksgezondheid voorop koersen we naar een duurzame, klimaatbestendige, professionele en participerende waterketen en naar een klimaatbestendig, schoon, geordend en beleefbaar watersysteem, door voortvarend aan de slag te gaan tegen aanvaardbare kosten.

Groen
Bij groen wordt ingezet om het huidige onderhoudsniveau te behouden. Waar mogelijk worden kansen aangegrepen om de biodiversiteit, gebruikswaarde, weerbaarheid en klimaatbestendigheid te vergroten en te vergroenen.

Het op niveau houden van het bomenbestand als groenelementen (klein onderhoud) wordt jaarlijks gedaan uit de reguliere exploitatie.
Voor het renoveren van boomlanen (groot onderhoud) is een bomenrenovatieplan opgesteld voor 2021-2025 en hiervoor is een apart bedrag beschikbaar gesteld.
Voor bosbeheer wordt jaarlijks een beheerplan gemaakt en daarin wordt o.a. gedund en hout geoogst en de opbrengsten van het hout worden gebruikt om onderhoud uit te voeren.

Gemeentelijke gebouwen
De gemeentelijke gebouwen worden eens per 2 jaar geschouwd voor groot onderhoud. Afhankelijk van de resultaten van de schouw, met inachtneming van het gewenste onderhoudsniveau, welke is bepaald op het wettelijk minimum om het gebouw in stand te houden, heeft dit financiële consequenties voor de meerjarige onderhoudsplanning (MJOP). Op basis van deze onderhoudsplanningen worden de benodigde jaarlijkse stortingen in de onderhoudsvoorzieningen bepaald. De stortingen worden jaarlijks geïndexeerd.
De onderhoudsplanningen zijn in 2022 geactualiseerd waarna de stortingen zijn herrekend en in de begroting 2023 verwerkt.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op ervaringscijfers.

Sportvelden
De gemeente Asten beschikt over een drietal sportparken. Op park-niveau is een onderhoudsvoorziening gevormd voor groot onderhoud, rekening houdend met de aanwezige verenigingen.

De onderliggende onderhoudsplanningen zijn eind 2021 geactualiseerd en uitgebreid naar 40 jaar. De financiële consequenties zijn opgenomen in de begroting.
Doel is om te komen tot een constante storting in de onderhoudsvoorziening waarmee gespaard wordt voor het volledige groot onderhoud van de gemeentelijke sportparken.
De gevolgen van de privatisering van de sportkantines worden hierbij verwerkt.

De kosten voor klein onderhoud stijgen de laatste jaren fors door o.a. veranderde wet- en regelgeving. Denk hierbij aan de discussie over rubberkorrels bij voetbalvelden en het beperken van chemische bestrijdingsmiddelen bij onder andere beregening van de velden. Alternatieven zijn in sommige gevallen voorhanden, maar werken vaak kostenverhogend.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op de geactualiseerde onderhoudsplanning.

Wat heeft het gekost?
Financiële consequenties
In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van het groot onderhoud aan de bovenstaande kapitaalgoederen weergegeven, voor zover hier een onderhoudsvoorziening aan ten grondslag ligt.

Zoals in het algemene beleidskader beschreven, wordt het klein onderhoud van de diverse kapitaalgoederen betaald uit de reguliere exploitatie.

Voorzieningen	Saldo 1-1-2023	Storting 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Onderhoud wegen	1.782.628	840.345	1.055.055	1.567.918
Onderhoud civiele kunstwerken	20.049	9.950	0	29.999
Onderhoud riolering	5.556.734	802.377	759.502	5.599.610
Onderhoud groen	18.674	0	0	18.674
Onderhoud gebouwen	2.101.211	665.545	195.595	2.571.161
Onderhoud sportvelden	141.342	273.252	69.065	345.529
Totaal	**9.620.638**	**2.591.469**	**2.079.217**	**10.132.890**

6. Financiering

De paragraaf financiering heeft betrekking op de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De financieringsfunctie zorgt ervoor dat er voldoende middelen zijn zodat de gemeente aan alle financiële verplichtingen kan voldoen. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen/garanties en het beheersen van financiële risico's.

Wat wilden we bereiken?

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, valutarisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, aanvullende regelgeving en respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wettelijk kader

Het wettelijk kader van de treasuryfunctie ligt voor een deel besloten in de nationale regelgeving en voor een deel in Europese regelgeving. Binnen de nationale regelgeving zijn de kaders voornamelijk:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Verplichting tot schatkistbankieren (onderdeel Wet Fido);
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De Gemeentewet.

Deze wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in het gemeentelijke Treasurystatuut 2014 dat op 11 maart 2014 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Schatkistbankieren

Op basis de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige liquide middelen via een rekening-courant, met eventueel een daaraan gekoppelde depositorekening, in 's Rijks schatkist aan te houden.

De uitzondering hierop is dat decentrale overheden hun liquide middelen in de vorm van leningen kunnen uitzetten bij andere decentrale overheden, mits zij niet met het financiële toezicht op dit lichaam zijn belast.

Uitgezette gelden

Het saldo op de rekening courant van de schatkist bedraagt op 31 december 2023 € 13.900.000,=.

Drempelbedrag

Daarnaast mogen decentrale overheden liquide middelen buiten 's Rijks schatkist houden mits deze, gerekend over een kwartaal, het drempelbedrag niet te boven gaan. Naar aanleiding van een landelijke evaluatie wordt vanaf 1 juli 2021 voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven in welke mate deze risico's zich bij onze gemeente voordoen en op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.

1. Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet bij de schatkist of bij andere overheden. Dit gebeurt in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

2. Renterisicobeheer

Door schommelingen in de rentevoet loopt een gemeente renterisico. Het renterisico kan worden gemeten door middel van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de korte financiering (korter dan een jaar). De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 300.000,=.
Voor 2023 bedraagt de kasgeldlimiet voor de gemeente Asten € 4,28 miljoen. Momenteel zijn er geen leningen aangegaan met een looptijd van maximaal een jaar. Dat betekent dat het renterisico onder de kasgeldlimiet uitkomt.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om het renterisico bij het opnemen van leningen te beheersen.
Het effect van de renterisiconorm op de financieringswijze is dat de herfinanciering van vaste leningen niet ineens plaatsvindt, maar over een periode van minimaal vijf jaar wordt gespreid. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen voor gemeenten niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.
Voor 2023 bedraagt de renterisiconorm voor de gemeente Asten € 10,1 miljoen. In 2023 zijn geen leningen aan renteherziening onderhevig. Dat betekent dat het renterisico onder de renterisiconorm uitkomt.

3. Kredietrisicobeheer

De gemeente loopt tenslotte risico bij het uitzetten van gelden en verlenen van garanties ten behoeve van de publieke taak. De gemeente loopt hierbij het risico dat de kredietnemer zijn financiële verplichting niet kan voldoen.

Uitzettingen geschieden daarom uitsluitend aan tegenpartijen die aan de in het treasurystatuut genoemde eisen voor kredietwaardigheid voldoen. Door deze maatregel worden kredietrisico's zoveel mogelijk beperkt.

Opgenomen geldleningen

Medio 2020 is een lening opgenomen van € 5 miljoen, tegen een negatieve rente van -0,12% voor een periode van 4 jaar vast. Dit betekent een rentebaat van € 6.000,= per jaar. Begin 2021 is nog een lening van € 10 miljoen aangetrokken tegen een negatieve rente van -0,25% voor een periode van 10 jaar vast. Dit betekent een rentebaat van € 25.000,= per jaar.

In 2024 zal waarschijnlijk een herfinanciering moeten plaatsvinden van de af te lossen lening van € 5 miljoen en mogelijk een nieuwe financiering voor toekomstige investeringen.

De omvang en termijn van de nieuwe financiering(en) zullen in de loop van 2024 worden bepaald op basis van de liquiditeitenplanning 2024. In de begroting is rekening gehouden met de rentelasten voor de nieuwe financiering(en) vanaf 2025.

Verstrekte geldleningen
Er zijn geen leningen verstrekt.

Garantstellingen
In 2023 staat de gemeente garant voor € 33,7 miljoen aan leningen van Bergopwaarts. Voor Wocom staat de gemeente garant voor een bedrag van € 13,5 miljoen en voor Mooiland Grave voor een bedrag van € 46.000,=.

Wat heeft het gekost?

Renteresultaat
In het Besluit Begroting & Verantwoording is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in:
a. de rentelasten uit externe financiering
b. het renteresultaat
c. de wijze van rentetoerekening

a. Aangezien er opgenomen geldleningen zijn met een rentebaat en verstrekte hypothecaire-geldleningen met rentebaten is het renteresultaat 2023 op de rentelasten uit externe financiering een positief resultaat zijnde een baat van € 52.465,=.

b. Een renteresultaat is ontstaan door de rentestijging op de tegoeden bij de schatkist voor een bedrag van € 572.058,=.

c. Rentetoerekening is niet van toepassing omdat het rentebaten betreffen en er geen rentelasten zijn.

7. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn die privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.

Wat wilden we bereiken?

In het algemeen geldt dat voor een verbonden partij wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen of niet doeltreffend kan uitvoeren. De verbonden partijen voeren beleid en beheer op verschillende terreinen uit voor de gemeente Asten.
Het beleid omtrent deze verbonden partijen, met als doel om de governance te verstevigen, is beschreven in de "Nota Verbonden partijen gemeente Asten 2015".

De website Overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland. Deze website is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Op deze website worden per verbonden partij de algemene gegevens vermeld.

De algemene gegevens van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt staan op deze site:
https://almanak.overheid.nl/30279/Gemeente_Asten/.
De gegevens omtrent deze gemeenschappelijke regelingen in deze paragraaf zijn dan ook een aanvulling op de vermelde website.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In de tabellen op de volgende pagina's is te zien op welke manier de gemeente Asten een bestuurlijk- en financieel belang heeft in de verbonden partijen waarin zij participeert. Daarnaast zijn per verbonden partij een aantal (financiële) gegevens te vinden die verplicht dienen te worden opgenomen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Verbonden partij (Beleidsmatig)	Bestuurlijk belang	Openbaar belang	Risico's
Gemeenschappelijke regelingen			
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	Lid AB+DB	Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) is een samenwerkingsverband tussen waterschap Aa en Maas en elf Brabantse gemeenten op het gebied van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen.	De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemende gemeente naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (financiële bijdragen).
BLINK	Lid AB	BLINK heeft tot doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte, die bij wet aan de deelnemende gemeenten zijn opgedragen. Daarnaast exploiteert zij de gemeentelijke milieustraat.	BLINK beschikt niet over eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De opzet van BLINK als gemeenschappelijke regeling is dat risico's opgevangen worden door de deelnemende gemeenten in de jaarlijkse reguliere exploitatie. Wel is er met ingang van 2022 een post onvoorzien opgenomen in de begroting van Blink. De post onvoorzien is 1,2% van de totale begrotingswaarde en dient ter afdekking van operationele risico's met van buitenkomend onheil (schadeclaims, plotselinge tariefsmutaties e.d.).

GGD Brabant-Zuidoost	Lid AB	Gemeenten hebben binnen de Wet Publieke Gezondheid de plicht om een plan ter bevordering van de lokale gezondheidssituatie vast te leggen in een nota Lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente is in dit proces de regisseur. De GGD ondersteunt de gemeenten bij het voorbereiden, opstellen en implementeren van dit beleid. Per gemeente is er een lokaal team. Doel van GGD Brabant Zuidoost is om een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	De risico's zijn benoemd in de begroting 2023 van GGD Brabant-Zuidoost in de risicoparagraaf en in de financiële risico-inventarisatie.
GR Peelgemeenten	Lid AB (2x) + Lid DB	Draagt zorg voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van jeugd, WMO, Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
Metropoolregio Eindhoven	Lid AB	Strategisch bestuurlijke samenwerking op de thema's: economie, mobiliteit, energietransitie en transitie van het landelijk gebied. Daarnaast het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant. Voor het Regionaal Historisch Centrum: Programma 2021/2022 is vastgesteld. Missie, visie en koers zijn opgesteld. Er worden stappen ondernomen tot voorstellen over de positionering van dienstonderdelen MRE en RHCe binnen de MRE. Een werkgroep informatisering is gestart op 29-6-2021.	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken.
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	Lid AB	Samen zorgen voor balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voert de ODZOB taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geeft zij advies op het gebied van omgevingsrecht.	Het risico op verlaging van de baten ODZOB als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij de deelnemende gemeenten. Dit risico ligt meer in de invloedssfeer van de gemeenten dan van de ODZOB en daarom is door hen besloten dit risico niet af te dekken. Diverse onzekere ontwikkelingen maken de prognose lastig. Denk hierbij o.a. aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, provinciale eisen voor stalaanpassingen en landelijke

			opkoopregelingen voor bedrijven.
Senzer	Lid AB (2x) + Lid DB	Het werkbedrijf Senzer is per 1 januari 2016 formeel gevormd uit Werkbedrijf Atlant De Peel, de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente Helmond en het Werkgeversplein. Senzer voorziet mensen conform de Participatiewet van een uitkering in de noodzakelijke kosten van het bestaan voor levensonderhoud. Senzer verstrekt die uitkering niet langer dan noodzakelijk en begeleidt deze mensen naar maximale participatie en het liefst naar werk. Senzer heeft hiertoe diverse instrumenten beschikbaar die zij kan inzetten bij mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het uiteindelijke doel is om mensen structureel te laten uitstromen naar (gesubsidieerde) arbeid. Is dit (nog) niet haalbaar, dan wordt er naar gestreefd dat mensen een maatschappelijk nuttige tijdsbesteding hebben. Er wordt hiertoe nauw samengewerkt met de gebiedsteams van de gemeenten. Senzer opereert regionaal zowel op de publieke als private markten.	Sterke afhankelijkheid van rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Aangesloten gemeenten zijn op basis van solidariteit gezamenlijk aansprakelijk voor tekorten. Op dit moment worden de resultaten van de evaluatie van de GR Senzer onderzocht en verder uitgewerkt. Dit geeft mogelijk aanleiding tot aanpassing van beleidsuitgangspunten en financieringssystematiek. Afhankelijk van de uitkomsten heeft dit gevolgen voor onze gemeente.
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Lid AB	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverlenings-organisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.	De risico's zijn benoemd in de begroting 2023 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost in de risicoparagraaf en in de financiële risico-inventarisatie.
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	Lid AB	ICT NML is een samenwerkingsverband van gemeenten in Noord- en Midden Limburg. ICT NML verzorgt voor de aangesloten partners het ICT-beheer, ICT-onderhoud en faciliteert bij automatiseringsvraagstukken. Wij streven naar uniforme werkprocessen, eenduidige dienstverlening en de vorming van een regieorganisatie. ICT NML is een organisatie waar vernieuwing en verandering een constante factor is.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
Vennootschappen en coöperaties			
Bank Nederlandse Gemeenten	Stemrecht AvA	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers.	Niet van toepassing.
Brabant Water	Stemrecht AvA	Brabant Water levert drink- en industriewater aan 2,5 miljoen inwoners en aan bedrijven in Noord-Brabant. Zij winnen, zuiveren en distribueren water van uitstekende kwaliteit, tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid.	Waardevermindering van het aandelenkapitaal.

Stichtingen en verenigingen			
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	Lid AB + Lid VvA	Voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is een professioneel georganiseerde inkoopfunctie van belang. Door samenwerking op inkoopgebied wordt voordeel op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied behaald.	De termijn van een individuele, bilaterale samenwerkingsovereenkomst is van onbepaalde duur met een opzegtermijn van minimaal 2 jaar.
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	Lid AB	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en gemeenten. Zij komen onder eenduidige regie van het openbaar bestuur tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek. Met als doel bij te dragen aan de veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid; het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen.
Overige verbonden partijen			
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	Lid periodiek overleg	Voor het doelmatig functioneren van De Groote Peel als nationaal park is het overlegorgaan ingesteld in mei 1985.	Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Verbonden partij (Financieel)	Jaar	Financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1	Eigen vermogen 31/12	Vreemd vermogen 1/1	Vreemd vermogen 31/12	Prognose financieel resultaat
Gemeenschappelijke regelingen							
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	2023	€ 404.572	€ 956.000	€ 681.000	€ 15.189.000	€ 15.955.000	€ -79.000
BLINK	2023[1]	€ 656.000 (excl. milieustraat)	€ 0	€ 0	€ 4.812.000	€ 5.979.000	€ 0
GGD Brabant-Zuidoost	2023	€ 670.532	€ 5.465.000	€ 6.980.000	€ 29.778.000	€ 34.315.000	€ 1.290.000
GR Peelgemeenten	2023	€ 1.913.242	€ 654.518	€ 1.021.010	€ 19.056.177	€ 21.369.269	€ 721.010
Metropoolregio Eindhoven	2023	€ 238.258	€ 14.294.416	€ 13.902.613	€ 20.545.740	€ 21.146.523	€ 833.753
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	2023	€ 1.008.748	€ 1.012.315	€ 2.433.223	€ 6.636.669	€ 7.755.115	€ 484.426
Senzer	2023	€ 4.601.539	€ 21.579.000	€ 24.861.000	€ 14.944.000	€ 12.762.000	€ 4.674.000
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2023	€ 1.027.702	€ 2.251.205	€ 4.049.062	€ 37.894.467	€ 28.271.925	€ 1.797.857
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	2023	€ 623.397	€ 879.224	€ 610.697	€ 390.208	€ 301.674	€ 141.198
Vennootschappen en coöperaties							
Bank Nederlandse Gemeenten	2023[2]	Aandelenbezit	€ 4.200 mld.	€ 4.600 mld.	€ 79.000 mln.	€ 88.000 mln.	€ 300 miljoen
Brabant Water	2023[3]	Aandelenbezit	€ 669.537.000	€ 671.541.000	€ 481.749.000	€ 513.676.000	€ 5.347.000
Stichtingen en verenigingen							
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	2023[4]	€ 244.376	€ 1.405.076	€ 976.745	€ 950.078	€ 1.140.885	€ 613.915
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	2023	€ 4.257	€ 110.446	€ 90.902	€ 195.318	€ 279.284	€ 0
Overige verbonden partijen							
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	2023	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

1,2,3 en 4.
Balanscijfers komen uit de jaarrekening 2022

8. Toekomstagenda 2030

Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan een vitale, leefbare en aantrekkelijke gemeente Asten. Hiervoor hebben we de Toekomstagenda Asten 2030 gemaakt. Samen hebben we opgeschreven wat de komende jaren belangrijk is voor de ontwikkeling van de gemeente Asten en met welke uitdagingen we te maken hebben. De Toekomstagenda Asten 2030 is een kompas om koers te houden én een uitnodiging om mee te doen.

Vitale democratie Asten 2030

Wat wilden we bereiken?

e volgende maatschappelijke opgaven staan centraal in de Toekomstagenda Asten 2030:

KLIMAATBESTENDIG EN ENERGIENEUTRAAL ASTEN
Wij streven naar een gemeente die in staat is de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. De maatregelen die we moeten nemen zien we nadrukkelijk als kansen voor toekomstbestendige economische ontwikkeling.
We onderschrijven de doelstellingen van duurzame ontwikkeling en het Brabants Energie Akkoord en stimuleren maatregelen die bijdragen aan versnelling daarvan.

Resultaat: In 2030 zijn we klimaatbestendig: we zijn een gemeente met minder verstening en meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grote biodiversiteit in flora en fauna. We volgen de provinciale trend om zo snel als mogelijk energieneutraal te zijn.

TRANSFORMATIE VAN HET BUITENGEBIED
We streven in Asten naar een maatschappelijke geaccepteerde en gewaardeerde agrofoodsector met toekomstperspectief binnen de kaders van duurzaamheid, gezondheid en welzijn van mens en dier in een mooi en beleefbaar buitengebied.
In Asten is ruimte voor een duurzame en verantwoorde agrarische sector. Technologische ontwikkeling en innovatie zijn de dominante middelen binnen deze opgave.
Onze kenmerkende landschappen en natuur willen we minimaal behouden en waar mogelijk versterken en meer vervlechten met onze kernen. We zetten in op ontwikkeling van meer aansprekende (natuur) parels.

Resultaat: We realiseren in 2030 een substantiële reductie van de uitstoot van emissies door de agrarische sector.

VITALE KERNEN
Om een aantrekkelijke woongemeente te zijn, voeren we een actief woonbeleid. Ons beleid is flexibel en gericht op de lokale woonbehoeften. Gelet op de vergrijzing werken we gericht aan combinaties met zorg, zodat mensen met een beperking zo veel mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Wij versterken verder ook onze aantrekkingskracht voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, dichtbij stedelijke voorzieningen en werk.

Resultaat: Asten, Heusden en Ommel koersen vanuit de eigen identiteit en kracht. Maatschappelijk initiatief is het vertrekpunt voor ontwikkeling van de kernen. Ruimte voor eigen initiatief betekent dat dorpen, gebieden en gemeenschappen zich ieder op een eigen wijze ontwikkelen. Dit kan tot gevolg hebben dat de ene kern meer voor elkaar krijgt dan een andere.

We zetten in op behoud van voortgezet onderwijs in Asten, Dit is cruciaal in de ontwikkeling van onze jongeren en het vormen van netwerken, die wellicht stimuleren dat onze jongeren zich binden aan Asten of overwegen om er later terug te keren. We koesteren de verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven.

In 2030 liggen de scores van onze kernen op het gebied van bevolkingsopbouw, sociale samenhang, veiligheid en voorzieningenniveau (Leefbaarometer.nl) boven het regionaal gemiddelde van de vijf landelijke Peelgemeenten.

CENTRUMONTWIKKELING
Levendige dorpscentra met ruimte voor ontmoeting in een gemoedelijke sfeer zijn belangrijk voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze kernen. Wij werken aan een centrum in Asten dat uitnodigend is voor inwoners en bezoekers. We sluiten aan bij onze kernkwaliteiten van natuur en voedselproductie. Beleven en genieten staan centraal.

Het centrum is de plek voor ontmoeten, eten en drinken en ook werken. De sfeer wordt bepaald door kleinschalige diensten en ambachtelijk werk. Een bruisend centrum is een belangrijke troef in het binden van jongeren en jonge gezinnen. We ontwikkelen in het centrum passende woningen en voorzieningen.

Resultaat: In 2030 heeft het centrum van Asten de lokale verzorgende functie voor winkelen behouden en is er een positieve balans (meer inkomende dan uitgaande stromen) op het gebied van restaurantbezoek, café bezoek en cultuurbezoek.

OMGEVINGSWET
Met het programma Omgevingswet werken we aan ruimte voor ontwikkeling met waarborg voor kwaliteit en zorgen we ervoor dat we voldoen aan de nieuwe wet die per 1 januari 2023 ingaat.

VITALE DEMOCRATIE
Met het programma Vitale democratie werken we aan de cultuuromslag die nodig is om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Meer loslaten vanuit de gemeente en faciliteren van burgerinitiatief, meer oppakken van verantwoordelijkheid door de samenleving zelf.

Toekomstagenda Asten 2030 : Vitale democratie in Asten		
	Van voornamelijk …	Naar meer …
Raad	… controleren, kaderen en vertegenwoordigen, dichtgetimmerde coalitieakkoorden	… loslaten, vertrouwen geven, visie vormen, verbinden, antenne-functie, sturen op hoofdlijnen, bevorderen participatie, voorwaarden scheppen, globale coalitieakkoorden opstellen
College	…verantwoorden, uitvoeren en maken	… richting geven, antenne-functie, allianties maken, initiatieven stimuleren, verbinden en versterken
Samenleving	… inspreken, stemmen en feedback geven	…co-creëren, ideeën genereren, initiëren & doen en elkaar helpen
Management	… aansturen en beoordelen	… leren, coachen, faciliteren, verbinden, innoveren, werken 'van buiten naar binnen', strategisch denken
Ambtenaren	… onderzoeken, praten over en oplossen	… leren, praten met, antenne-functie, werken 'van buiten naar binnen', mogelijk maken dat, verbinden, strategisch denken en handelen

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Realiseren doelen uit maatschappelijke opgaven

Binnen elk inhoudelijk programma lopen diverse projecten die geïnitieerd worden door de gemeente, door de samenleving, door de regio of het Rijk en veelal in verbinding met de partners in het netwerk waarin we werken. Daarnaast wordt overkoepelend gekeken naar verbinding tussen de projecten uit verschillende programma's. Bijv. het thema energieneutraal speelt ook een rol bij de realisatie van een project in het programma vitale kernen.

Naast deze inhoudelijke verbinding is er vanuit de faciliterende programma's Omgevingswet en Vitale democratie verbinding met elk inhoudelijk programma en project. Bijvoorbeeld over de procesaanpak van een project en hoe de participatie vanuit de samenleving wordt ingevuld.

Op www.asten.nl/2030 staan de actuele projecten en nieuwe ideeën gepubliceerd.

Stimuleren van burgerinitiatieven

Onderdeel van de realisatie van de Toekomstagenda Asten 2030 is de uitnodiging aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om mee te doen en zelf ook met burgerinitiatieven te komen. Op www.asten.nl/2030 staan alle programma's online, met de lopende projecten en ingekomen burgerinitiatieven, zowel klein als groot.

9. Wet open overheid (Woo)

Wat wilden we bereiken?

Wet open Overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot deel van de processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste it-voorzieningen aanwezig en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering. In 2027 moet de Woo geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer. Ten behoeve van de definitieve planning moeten nog Koninklijke Besluiten genomen worden.

In het coalitieakkoord 2022-2026 van de gemeente Asten staat op welke manier wij invulling geven aan goed bestuur. Elementen, zoals transparant en integer zijn en open communicatie zijn hierin van groot belang. Laten zien wat de gemeente Asten voor haar inwoners doet en op een passende wijze communiceren naar alle doelgroepen. Ambities die goed passen in de doelstellingen van de Woo. Ook het anders besturen en werken vanuit onze Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie sluit hier goed op aan. We zijn hier druk mee bezig, passen dit toe in de praktijk en ontwikkelen dit steeds verder door.

In relatie tot de Woo zijn we qua ambitie gestart met het basisniveau dat wettelijk verplicht is. Eind 2022 heeft het Ministerie BZK besloten om te stoppen met de ontwikkeling van het Platform voor Open Overheidsinformatie (PLOOI). Medio 2023 is hiervoor in de plaats een eenvoudigere variant gekomen: de Woo-index. Hierop zijn we kort daarna aangesloten. Er moeten nog Koninklijke Besluiten genomen worden over de definitieve fasering. Daarna zullen we ons uiteindelijke ambitieniveau bepalen. Dit wordt onderdeel van het informatiebeheersplan. We maken hiervoor een beleidsnota. We werken uit wat dit betekent voor de noodzakelijke veranderingen in onze informatievoorziening; zowel in een doelarchitectuur (een ontwerp voor de lange termijn) als in concrete projecten en acties. Ten derde werken we verder aan het verbeteren van het afhandelen van de Woo-verzoeken. Tot slot zorgen we voor een passende veranderstrategie en nemen we een scala aan acties om de organisatie mee te nemen en op te leiden.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In plaats van het veel te complexe Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) is er nu een eenvoudige variant gemaakt met alleen een verwijsindex. Er kan verwezen worden naar stukken die een overheid al op de eigen website heeft staan. Op een zoekfunctie wordt nog gewacht. Op basis van de nog te nemen Koninklijke Besluiten zal een planning worden gemaakt.

Jaarrekening

Verkorte balans per 31 december 2023

Verkorte balans per 31-12-2023 (x €1.000)			
Activa		**Passiva**	
Vaste activa		Vaste passiva	
Immateriële vaste activa	1.442	Reserves	31.186
Materiële vaste activa	44.574	Resultaat boekjaar	1.572
Financiële vaste activa	2.950	Voorzieningen	13.889
		Vaste schuld	15.000
Totaal vaste activa	**48.966**	**Totaal vaste passiva**	**61.647**
Vlottende activa		Vlottende passiva	
Voorraden	1.803	Vlottende schuld	4.350
Uitzettingen	19.839	Overlopende passiva	7.603
Liquide middelen	269		
Overlopende activa	2.723		
Totaal vlottende activa	**24.634**	**Totaal vlottende passiva**	**11.953**
Totaal activa	**73.600**	**Totaal passiva**	**73.600**

Overzicht baten en lasten

Onderstaand overzicht bevat per programma de raming van de baten en lasten en het saldo.

2023			
Programma	**Begroting 2023**	**Begroting 2023 na wijziging**	**Rekening 2023**
Lasten			
1. Bestuur en Veiligheid	3.678.280	4.126.740	3.627.448
2. Ruimtelijk Domein	10.150.469	16.720.324	12.396.892
3. Sociaal Domein	22.771.538	26.454.831	26.954.684
4. Financiën, Control en Economie	1.689.833	3.101.160	6.847.490
Totaal Lasten	**38.290.120**	**50.403.055**	**49.826.514**
Baten			
1. Bestuur en Veiligheid	-392.008	-374.008	-520.642
2. Ruimtelijk Domein	-5.132.295	-8.520.327	-7.145.221
3. Sociaal Domein	-6.300.853	-6.929.905	-9.306.396
4. Financiën, Control en Economie	-781.742	-803.095	-6.232.637
Totaal Baten	**-12.606.898**	**-16.627.335**	**-23.204.896**

Algemene dekkingsmiddelen (0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7, 3.4, 6.1)	-32.887.552	-34.060.099	-33.255.991
Heffing VPB (0.9)	0	0	465.873
Onvoorzien (0.8)	55.000	0	0
Overhead (0.4)	9.010.268	10.171.987	8.280.728
Saldo van baten en lasten	**1.860.938**	**9.887.608**	**2.112.227**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (0.10)	-1.860.938	-9.887.608	-3.683.804
Resultaat (0.11)	**0**	**0**	**1.571.576**

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Verschillenanalyse Jaarrekening 2023 t.o.v. begroting 2023 na wijziging (per programma):

Programma	Begroting 2023 na wijziging	Jaarrekening 2023	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid	-11.677.885	-9.507.418	2.170.467
2. Ruimtelijk Domein	-8.299.993	-5.299.666	3.000.327
3. Sociaal Domein	-19.524.926	-17.648.288	1.876.638
4. Financiën, Control en Economie	39.502.804	34.026.948	-5.475.856
Totaal	**0**	**1.571.576**	**1.571.576**

Het verschil op programma 1 bedraagt € 2.170.467 (voordelig)
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Voorziening pensioenen wethouders	De APPA-regeling (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) volgt sinds 1 juli 2022 de pensioenregeling van ambtenaren (ABP). De APPA gaat waarschijnlijk in 1-1-2027 over naar het ABP. Omdat besluitvorming hierover nog moet plaatsvinden wordt bij de berekening van de hoogte van de voorziening nog uitgegaan van de methodiek volgens BZK. De voorziening is hoger dan nodig, hierdoor valt € 70.580,= vrij.	70.580	Voordeel
Grote burgerinitiatieven	Het budget voor grote burgerinitiatieven valt vrij. Vanaf 2024 wordt voor elk nieuw burgerinitiatief apart budget aangevraagd.	108.700	Voordeel
Verzekeringen en belastingen	De kosten voor verzekeringen en belastingen voor onze gemeentelijke gebouwen zijn gestegen.	-31.417	Nadeel
Dwangsommen	Meer ontvangen uit dwangsommen.	30.000	Voordeel
Legesopbrengsten	Hogere legesopbrengsten voor onder andere burgerlijke stand en vergunningen nutsbedrijven.	38.736	Voordeel

Apparaatskosten	Betreft voornamelijk voordeel op salariskosten doordat de CAO verhoging te hoog is ingeschat. Daarnaast is een aantal vacatures niet of pas later ingevuld.	834.178	Voordeel
Overige apparaatskosten	Lagere kosten dan begroot voor onder andere inhuur personeel (doordat inhuur op sommige beleidsterreinen niet beschik-baar is) en opleidingen en meer ontvangen uit DVO's en detacheringen (hier staan soms ook hogere kosten tegenover). Hier staat tegenover dat de kosten voor werving en selectie flink zijn gestegen.	339.878	Voordeel
Incidentele kredieten	Op de kredieten binnen programma 1 is minder uitgegeven dan begroot. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserve (programma 4) minder wordt onttrokken uit de reserves en er daar dus een nadeel ontstaat.	773.063	Voordeel
Overig		6.749	Voordeel

Het verschil op programma 2 bedraagt € 3.000.327 (voordelig)
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Onderhoud bermen	Minder kosten onderhoud bermen doordat we in 2023 nog hebben kunnen profiteren van gunstige prijzen. Door stoppen groenaannemer verwachting dat prijzen in 2024 stijgen.	42.231	Voordeel
Openbare verlichting	Voordeel elektra openbare verlichting door credit afrekening.	36.425	Voordeel
Afval	Meer kosten afval, onder andere door ontwikkelingen bij Blink (ontvlechting Prezero). Hier tegenover staat dat er een voordeel is op de voorziening voor Attero.	-74.713	Nadeel
Riolering	Er is een voordeel bij riolering. Dit voordeel komt ten gunste van de voorziening riolering.	141.523	Voordeel
Lasten omgevingsvergunningen	Lagere kosten bij vergunningen met name door minder inhuur dan geraamd.	102.736	Voordeel
ODZOB	Meer kosten voor de ODZOB onder andere door handhavingszaken en veel agrarische veranderingen.	-35.042	Nadeel
Huisvesting basisonderwijs	Lagere kosten bij huisvesting basisonderwijs door vrijval stelpost afschrijvingen en lagere belastingen.	39.883	Voordeel
Wegen, straten en pleinen	De kosten voor wegen, straten en pleinen zijn lager dan begroot door lagere afschrijvingslasten en minder kosten voor calamiteiten.	90.087	Voordeel
Incidentele kredieten	Op de kredieten binnen programma 2 is minder uitgegeven dan begroot. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserve (programma 4) minder wordt onttrokken uit de reserves en er daar dus een nadeel ontstaat.	2.660.630	Voordeel
Overig		-3.433	Nadeel

Het verschil op programma 3 bedraagt € 1.876.638 (voordelig)
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Lokaal onderwijsbeleid	Voordeel op rijksbudget voor het lokaal onderwijs beleid alsmede minder uitbestede werkzaamheden geweest	30.955	Voordeel
WMO	Voordeel op bijna alle onderdelen binnen de WMO, behalve vervoer.	171.155	Voordeel
Jeugdhulp	Overschrijdingen op bijna alle onderdelen binnen de jeugdwet, uitschieters zijn segmenten 1 (hoogcomplexe jeugdhulp) en 3 (dagbesteding).	-470.328	Nadeel
BMS	Overschrijdingen zien met name op de uitkeringen bijzonder bijstand welke zijn toegenomen alsmede de individuele inkomenstoeslag.	-62.291	Nadeel
Leerlingenvervoer	De vervoerskosten zijn fors gestegen als gevolg meer kinderen die gebruik maken en verhoging van de tarieven door vervoersbedrijven.	-182.078	Nadeel
Velden sportparken	Overschrijdingen op de velden van diverse sportparken	-45.670	Nadeel
Opvang Oekraïners	Er is minder uitgegeven aan de opvang voor Oekraïners dan van het Rijk is ontvangen.	1.376.505	Voordeel
Incidentele kredieten	Op kredieten binnen programma 3 is minder uitgegeven dan begroot. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserve (programma 4) minder wordt onttrokken uit de reserves en er dus een nadeel ontstaat.	1.064.916	Voordeel
Overig		-6.526	Nadeel

Het verschil op programma 4 bedraagt € 5.475.856 (nadelig)
De belangrijkste verschillen zijn:

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Algemene uitkering gemeentefonds	Het voordeel op de algemene uitkering wordt o.a. veroorzaakt door de septembercirculaire (€ 284.000,=) en decembercirculaire (€ 480.000,=). De grootste voordelen van de decembercirculaire zijn een vergoeding voor kosten invoering Omgevingswet en door de uitkeringsfactor en hoeveelheidsverschillen in de maatstaven.	759.334	Voordeel
Toeristenbelasting	Het grootste deel wordt veroorzaakt door een correctie op de aanslagen toeristenbelasting van voorgaande jaren. Omdat door recreatieve bedrijven niet altijd gegevens aangeleverd worden, is naar eer en geweten een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van het aantal overnachtingen. In werkelijkheid is het aantal overnachtingen minder geweest	-1.557.697	Nadeel

	waardoor de opgelegde aanslagen vanaf 2014 gecorrigeerd zijn.		
Dividend en renteopbrengsten	Door de stijging van de rente zijn er in 2023 renteopbrengsten bij de schatkist.	92.058	Voordeel
Baten OZB	De OZB opbrengsten op niet-woningen zijn hoger dan begroot.	137.120	Voordeel
Bouwgrondexploitatie	De algemene reserve Grondbedrijf moet aangevuld worden om de reserve op voldoende niveau te brengen.	-431.537	Nadeel
Onvoorzien	Positief saldo op de post onvoorzien. Dit betreft het begrotingsresultaat 2023 en het prognose resultaat bij de turap najaar 2023.	140.002	Voordeel
Voorziening dubieuze debiteuren	Toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren.	-83.186	Nadeel
ICT	Voordeel bij ICT met name door investeringen die later plaatsvinden dan geraamd en daardoor lagere afschrijvingslasten in het huidige jaar.	152.885	Voordeel
Mutaties reserves	Er wordt minder onttrokken uit de reserves vanwege minder uitgaven op de kredieten dan begroot.	-6.203.805	Nadeel
Incidentele kredieten	Op kredieten binnen programma 4 is minder uitgegeven dan begroot. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserve (programma 4) minder wordt onttrokken uit de reserves en er daar dus een nadeel ontstaat.	1.339.315	Voordeel
Overig		179.655	Voordeel

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten die vrij besteedbaar zijn. Het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer bekostigd door de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Lasten	**295.905**	**348.559**	**605.016**
Lokale heffingen	295.905	348.559	521.830
Saldo van de financieringsfunctie			83.186
Baten	**-33.183.457**	**-34.408.658**	**-33.861.007**
Algemene uitkeringen	-27.543.453	-28.318.654	-29.077.988
Dividend	-30.000	-480.000	-572.058
Lokale heffingen	-5.579.004	-5.579.004	-4.179.961
Saldo van de financieringsfunctie	-31.000	-31.000	-31.000
Totaal	**-32.887.552**	**-34.060.099**	**-33.255.991**

	Aanwending onvoorzien incidenteel 2023		
	Wijzigingen	**Begroot**	**Datum raads-vergadering**
0	Primaire begroting	55.000	8-nov-22
0	Saldo begroting 2023 naar post onvoorzien	32.251	8-nov-22
18	Tussentijdse rapportage voorjaar Grootste posten in Tussentijdse rapportage voorjaar: Voordelen: extra indexering algemene uitkering 2022 en 2023 € 562.000,= en lagere doordecentralisatiebijdrage OMO € 125.190,= (voor Varendonck college) door minder leerlingen en herijking gemeentefonds. Nadelen: Verhogen salariskosten CAO 2023 € 515.000,=, verhogingen deelnemersbijdragen verbonden partijen vanwege indexeringen € 286.000 en verhoging van de zorgkosten WMO (hogere indexering en meer cliënten) € 200.000.	-196.513	4-jul-23
22	Winstbestemming jaarrekening 2022: nadeel resultaat Turap voorjaar 2023 toevoegen aan de post onvoorzien in 2023.	239.350	4-jul-23
27	Tussentijdse rapportage najaar Grootste posten in Tussentijdse rapportage najaar: Voordelen: Niet geraamde renteopbrengsten bij de schatkist over 2023 € 450.000,= en eenmalig voordeel door vrijval kapitaallasten doordat investeringen later plaatsvinden dan gepland € 207.000,=. Nadelen: Lagere algemene uitkering obv meicirculaire 2023 € 488.000,= (de verwachte loon- en prijscompensatie opgenomen in de maartbrief pakt lager uit). Hogere energiekosten € 55.000,= en budget ramen voor Tweede kamerverkiezingen 22 november € 35.000,=.	7.662	8-nov-22
	Totaal	**137.750**	

Incidentele baten en lasten per programma

Door opsomming van de incidentele baten en lasten wordt informatie gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie en de meerjarenraming.

Incidentele lasten	2023	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Veiligheid		
- Vitale Democratie Asten	9.078	Begeleiding raad en college Astens Manifest
- Uitvoering bedrijfsplan	24.151	Kosten SWOT analyse personeel
- Overdracht archief	9.093	Overdracht correspondentiearchief periode 1986-1999 en archief milieuvergunningen periode 1970-1985 naar het streekarchief in Eindhoven.
- Totaal oplossing DIV	15.221	Extra ondersteuning bij omzetting van analoog naar digitaal archief.
- Aanpak illegale bewoning	154.510	Inhuur derden en juridische advisering voor project aanpak illegale bewoning op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten.
- Incidentele projecten toezicht en handhaving	169.672	Betreft inhuur van derden voor invoering van de Omgevingswet en de versnellingsagenda woningbouw voor toezicht en handhaving.
- Toekomstbestendig zaaksysteem	145.788	Implementatiekosten nieuw zaaksysteem
- Veilige huisvesting politieke ambtsdragers	46.329	Kosten beveiliging woning politieke ambtsdragers
- Incidentele lasten programma 1 overig (< 10.000)	27.647	Overige incidentele lasten programma 1
Totaal	**601.487**	
Programma 2 Ruimtelijk Domein		
- Inspectie kunstwerken	20.873	Groot onderhoud brug (i.v.m. achterstallig onderhoud).
- Realisatie rotonde N279/Buizerdweg/Meijelseweg	57.296	Eenmalige bijdrage gemeente aan realisatie rotonde provinciale weg N279.
- Groengebied en herinrichting evenemententerrein	32.791	Voorbereidingskosten tbv inrichting groengebied evenemententerrein (ontwerp, kostenraming)
- Plan van aanpak duurzaamheid	56.868	Incidentele kosten duurzaamheid o.a. elektrische fietsen, aanbrengen groenvlakken rondom het gemeentehuis, nulmetingen CO2 uitstoot.
- Plattelandsontwikkeling	24.242	Externe begeleiding bij diverse ontwikkelingen in het buitengebied (zoals gebiedsontwikkeling).
- Opstellen centrumvisie Asten	58.705	Opstellen centrumvisie en uitvoeringsprogramma
- Opstellen woonvisie	43.960	Opstellen woonvisie
- Behoefteonderzoek woonwagen/standplaats	9.816	Inzet externe ondersteuning voor onderzoek naar behoeften woonwagenstandplaatsen
- Implementatie nieuwe Omgevingswet	199.480	Met name kosten voor projectleider en externe ondersteuning, licentiekosten, training/workshops, opstellen omgevingsplan en implementatie nieuwe VTH applicatie.

- Voordeel aframen reserves dekking kapitaallasten	728.687	Het voordeel van het aframen van de reserve dekking kapitaallasten wordt toegevoegd aan de reserve eenmalige bstedingen.
- Incidentele lasten programma 2 overig (< 10.000)	25.926	Overige incidentele lasten programma 2
Totaal	**1.258.643**	
Programma 3 Sociaal Domein		
- Basisvoorziening Asten-Someren	42.770	Participatiewet; aanvullende dienstverlening Senzer
- Energietoeslag	1.001.798	Bijdrage in energiekosten minima
- Visie op binnensport	58.953	Vooronderzoek visie op binnensport (externe projectleider, enquete, onderzoeken)
- Nieuw gemeenschapshuis	956.200	Incidentele bijdrage aan project nieuw gemeenschapshuis vanuit de reserves.
- Incidentele lasten programma 3 overig (< 10.000)	10.720	Overige incidentele lasten programma 3
Totaal	**2.070.441**	
Programma 4 Economie en financiën		
- Elektrisch laden	15.460	Opstellen beleidsplan elektrisch laden
- Inventarisatie wegmarkeringen	11.060	Inspecteren en rapportage wegmarkeringen
- Onderzoek vrachtverkeer	14.900	Uitvoeren onderzoek vrachtverkeer centrum Heusden
- Bereikbaarheidsakkoord	37.215	Cofinanciering regiobrede projecten Bereikbaarheidsakkoord
- Evalueren blauwe zone	20.944	Kosten externeadviesbureau voor uitvoeren parkeeronderzoek blauwe zone.
- Innovatiehuis de Peel	30.000	Incidentele bijdrage voor deelname aan Innovatiehuis
- Toerisme en recreatie	12.857	Diverse kosten ten behoeve van toerisme en recreatie zoals aanleg/aanpassingen aan recreatieve routes.
- Herinrichting winkel VVV	25.865	Eenmalige kosten voor bijdrage in verhuizing VVV-winkel naar gemeenschapshuis
- Economisch beleid cq actieplan	14.253	Diverse eenmalige kosten voor verbeteren centrum, zoals placemaking.
- Regionaal bedrijventerrein	100.000	Deelnamekosten onderzoek naar ontwikkeling regionaal bedrijventerrein Brainport-Oost
- Toeristenbelasting	1.527.110	Eenmalige correctie toeristenbelasting voorgaande jaren
- Resultaat grondbedrijf	498.496	Voorziening waardevermindering Loverbosch
- Resultaat grondbedrijf	218.660	Voorziening waardevermindering Biesvelden
- Incidentele lasten programma 4 overig (< 10.000)	1.160	Overige incidentele lasten programma 4
Totaal	**2.527.980**	
Totaal Incidentele lasten	**6.458.552**	

Incidentele baten	2023	Toelichting
Programma 1 Bestuur en Veiligheid		
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 1	402.054	Dekking incidentele lasten Prog 1 uit reserve eenmalige bestedingen
Totaal	**402.054**	
Programma 2 Ruimtelijk Domein		
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 3	734.104	Dekking incidentele lasten Prog 3 uit reserve eenmalige bestedingen
- Aframen reserve dekking kapitaallasten	728.687	Aframen reserve dekking kapitaallasten vanwege lagere afschrijvingslasten (vervallen order of lagere kosten op investeringsorders)
- Sanering varkenshouderijen	125.000	Bijdrage Rijk in kosten die gemeente maakt in het kader van sanering varkenshouderijen
- SPUK aanpak energiearmoede	11.655	Overschot subsidie Rijk regeling aanpak energiearmoede
Totaal	**1.599.446**	
Programma 3 Sociaal Domein		
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 2	2.039.831	Dekking incidentele lasten Prog 2 uit reserve eenmalige bestedingen
- Opvang Oekraïners	1.376.505	Ontvangen rijksmiddelen voor opvang van ontheemde Oekraïners én de lasten die de gemeente draagt voor de opvang en ondersteuning van Oekraïners.
- Restant opvang Oekraïners 2022	682.650	In 2022 hebben we bij de winstbestemming van de jaarrekening het restant bedrag voor opvang van Oekraïners overgeheveld naar 2023. Dat budget is in 2023 niet benut en laten we nu vrijvallen in de jaarrekening.
Totaal	**4.098.986**	
Programma 4 Economie en financiën		
- Mutaties reserve grondbedrijf	717.156	Dekking resultaten grondbedrijf uit reserve grondbedrijf
- Mutatie reserve eenmalige bestedingen programma 4	210.940	Dekking incidentele lasten Prog 4 uit reserve eenmalige bestedingen
Totaal	**928.096**	
Totaal Incidentele baten	**7.028.582**	

Presentatie van het structureel rekeningsaldo (x 1.000)			
	Begr 2023	Begr 2023 na wijz	Rekening 2023
Saldo baten en lasten	-1.861	-9.888	-2.112
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.861	9.888	3.683
Rekeningsaldo na bestemming	**0**	**0**	**1.571**
Waarvan incidentele baten en lasten, saldo inclusief incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	100	0	-570
Structureel rekeningsaldo	**100**	**0**	**1.001**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Reserves	Saldo 1/1/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31/12/2023
95042000000 Reserve klimaatprojekt scholen	37.300	0	-2.790	34.510
95053010002 Reserve nieuwbouw/uitbreid ONDO/DOS	224.751	0	-8.080	216.671
95053010003 Reserve nieuwbouw accommodatie NWC	662.252	0	-20.695	641.557
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	68.622	4.735	0	73.357
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	60.108	4.420	0	64.528
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	227.244	0	-22.184	205.060
Reserve afdekking kapitaallasten:				
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	4.204.125	-640.299	-52.000	3.511.826
95095000004 Res.kap.lst Upgrade infrastructuur	-18.557	0	-9.278	-27.835
95095000006 Res.kap.lst Werkzh. Techn. Infrastructuur	-4.166	0	-2.083	-6.249
95095000008 Res.kap.l Herinrichting Emmastraat	-23.587	0	-7.862	-31.449
95095000010 Res.kap.lst Fietsvoorziening M	-75.532	0	-15.030	-90.562
95095000012 Res.kap.l Onderh Schoolstr-Hee	-49.136	0	-9.924	-59.060
95095000014 Res.kap.l Onderh/Nazorg Heesakkerweg	-14.730	0	-7.441	-22.171
95095000016 Res.kap.l Herinrichting Hoogst	-10.673	0	-2.135	-12.808
95095000018 Res.kap.l Herinrichting Burg. Wijn.	-499	0	-183	-682
95095000022 Res.kap.l bereikbaarheidsakkoord	-434.110	0	0	-434.110
Totaal		-640.299	-105.938	
95091100000 Burgerinitiatieven		20.000	-3.271	
95091100142 Toerisme en recreatie		14.675	-12.857	

Balans per 31 december 2023

Balans per 31 december 2023				
(bedragen x € 1.000,=)	31-dec-2022		31-dec-2023	
ACTIVA				
Vaste activa				
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio				
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief				
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.418		1.442	
Totaal immateriële vaste activa		1.418		1.442
- Investeringen met een economisch nut:				
- gronden uitgegeven in erfpacht				
- overige investeringen met een economisch nut	28.892		37.288	
- investeringen met een economisch nut (waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven)	6.276		5.889	
- Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	1.249		1.397	
Totaal materiële vaste activa		36.417		44.574
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen				
- gemeenschappelijke regelingen	34		34	
- overige verbonden partijen				
- Leningen aan:				
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- woningbouwcorporaties				
- deelnemingen				
- overige verbonden partijen				
- Overige langlopende leningen u/g:	2.840		2.916	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd 1 jr of langer				
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd 1 jr of langer				
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jr of langer				
Totaal financiële vaste activa		2.874		2.950
Totaal vaste activa		40.709		48.966
Vlottende activa				
- Grond- en hulpstoffen:				
- gronden in voorraad				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden				

- overige grond- en hulpstoffen				
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	*59*		1.796	
- Gereed product en handelsgoederen	*3*		7	
- Vooruitbetalingen				
Totaal voorraden		***62***		***1.803***
- Vorderingen op openbare lichamen	*3.349*		4.208	
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- Overige verstrekte kasgeldleningen				
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jr	*25.141*		*13.900*	
- Rekening-courantverhouding met het Rijk				
- Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	*46*		46	
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan 1 jr				
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan 1 jr				
- Overige vorderingen	*825*		1.685	
- Overige uitzettingen				
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		***29.361***		***19.839***
- Kassaldi	*8*		14	
- Bank- en girosaldi	*119*		255	
Totaal liquide middelen		***127***		***269***
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:				
- Europese overheidslichamen	0		166	
- het Rijk	*1.125*		122	
- overige Nederlandse overheidslichamen	*2.544*		873	
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen				
	295		1.562	
Totaal overlopende activa		***3.964***		***2.723***
Totaal vlottende activa		***33.514***		***24.634***
Totaal-generaal		***74.223***		***73.600***
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 bestaat				

(bedragen x € 1.000,=)	31-dec-2022		31-dec-2023	
PASSIVA				
Vaste passiva				
- Algemene reserve	24.380		26.572	
- Bestemmingsreserve				
- voor egalisatie van tarieven				
- overige bestemmingsreserves	5.532		4.614	
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	4.958		1.572	
Totaal eigen vermogen		**34.870**		**32.758**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	3.847		3.487	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.247		4.703	
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	5.655		5.699	
Totaal voorzieningen		**13.749**		**13.889**
- Obligatieleningen				
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.000		15.000	
- binnenlandse bedrijven				
- openbare lichamen als bedoel in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- overige binnenlandse sectoren				
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
- Door derden belegde gelden				
- Waarborgsommen				
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**15.000**		**15.000**
Totaal vaste passiva		**63.619**		**61.647**
Vlottende passiva				
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
- Overige kasgeldleningen				
- Bank- en girosaldi				
- Overige schulden	4.575		4.350	
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		**4.575**		**4.350**
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	2.206		3.606	

- De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:				
- Europese overheidslichamen				
- het Rijk	*1.679*		1.752	
- overige Nederlandse overheidslichamen	*123*		174	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van de volgende begrotingsjaren komen	*2.021*		*2.071*	
Totaal overlopende passiva		***6.029***		***7.603***
Totaal vlottende passiva		***10.604***		***11.953***
Totaal-generaal		***74.223***		***73.600***
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen garantstellingen zijn verstrekt		*53.259*		*44.019*
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen zijn verstrekt		*163*		*105*

Toelichting op de balans 31 december 2023 (activa)

(bedragen x € 1.000,=)

Activa

Toelichting op de balans 31 december 2023
(bedragen x € 1.000,=)

Activa

Vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Vaste activa	31-12-2022	31-12-2023
Immateriële vaste activa	Boekw.	Boekw.
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.418	1.442
Totaal immateriële vaste activa	1.418	1.442
Materiële vaste activa		
De materiële vaste activa bestaat uit:		
- Investeringen met een economisch nut	28.892	37.288
- Investeringen met een economisch nut		0
(waarvoor heffing kan worden geheven)	6.276	5.889
- Investeringen met een maatschappelijk nut	1.249	1.397
Totaal materiele vaste activa	36.417	44.574
Totaal immateriële en materiële vaste activa	**37.835**	**46.016**

De overige investeringen met economisch of maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Onderverdeling materiële vaste activa	31-12-2022	31-12-2023
Gronden en terreinen	2.351	2.302
Bedrijfsgebouwen	18.327	25.299
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.146	8.218
Woonruimten	83	71
Machines, apparaten en installaties	236	369
Vervoermiddelen	213	565
Overige materiële vaste activa	536	464
Tot. investeringen met een economisch nut	**28.892**	**37.288**
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.276	5.889
Investeringen met een economisch nut (waarvoor heffing kan worden geheven)	**6.276**	**5.889**
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut (openbare verlichting)	1.249	1.397
Investeringen met een maatschappelijk nut	**1.249**	**1.397**
Totaal materiële vaste activa	**36.417**	**44.574**

De gehanteerde afschrijvingstermijnen en methodiek zijn opgenomen in de Financiële Verordening 2024.

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de Immateriële vaste activa, bijdragen aan activa in eigendom derden weer:

	Boekw. 31-12-22	Investe-ringen	Afschrij-vingen	Boekw. 31-12-23
Bijdrage activa in eigendom derden:				
Privatisering sportgeb. Olympia Boys	48	0	3	45
Bijdrage atletiekaccom. Asten/Someren	275	0	10	265
Investeringsbijdrage BMV Heusden	506	0	16	490
Transitiekosten ICT NML (1)	235	26	0	261
Transitiekosten ICT NML (2)	354	27	0	381
Totaal	**1.418**	**53**	**29**	**1.442**

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch en maatschappelijk nut weer:

	Boekw. 31-12-22	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Boekw. 31-12-23
Gronden en terreinen	2.351	31		-	80	2.302
Bedrijfsgebouwen	18.327	8.394	990	432	-	25.299
GGW* maatschappelijk nut	6.308	1.043	23	84	345	6.899
GGW* economisch nut	838	577	-	92	4	1.319
Woonruimten	83	-	-	12	-	71
Machines, apparaten, insallat.	236	154	-	21	-	369
Vervoermiddelen	213	399	-	47	-	565
Overige materiële vaste activa	536	3	-	75	-	464
subtotaal inv. met econ. nut	28.892	10.601	1.013	763	429	37.288
GGW* met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven.	6.276	-	19-	406	-	- 5.889
Investeringen in de openb.ruimte	1.249	212	-	64	-	1.397
Totaal	**36.417**	**10.813**	**994**	**1.233**	**429**	**44.574**

* GGW: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief tlv krediet
Kindcentrum de Ontdekking	5.101.620	3.350.435	4.705.780
Vervanging BS Voordeldonk	7.740.000	2.989.704	4.556.241
Nieuw gemeenschapshuis Asten (inclusief duurzaamheid)	9.347.690	2.793.973	8.670.771
Totaal	**22.189.310**	**9.134.112**	**17.932.792**

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekw. 31-12-22	Investe-ringen	Afschrij-vingen/af-lossingen	Voorzie-ning deposito	Boekw. 31-12-23
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	-	-	-	-	-
- gemeenschappelijke regelingen	34	-	-	-	34
- overige verbonden partijen	-	-	-	-	-
Leningen aan:					
- woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-
- deelnemingen	-	-	-	-	-
- overige verbonden partijen	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen ulg	2.840	188	112	-	2.916
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	-	-	-	-
Totaal	2.874	188	112	-	2.950

Vlottende activa

Overlopende activa

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden	2022	2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	390	2.216
- voorziening gronden	-331	-420
Gereed product en handelsgoederen	3	7
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	**62**	**1.803**

	Boekw. 31-12-22	Investe-ringen	Desinves-tering	Winst/ Verlies uitname	herclas-sificatie	Boekw. 31-12-23	Voorzien-ing ver-lieslatend complex	Boekw. 31-12-23
Grondexploitatie:								
G209 Loverbosch oostzijde fase 1	-774	16	0	-36	0	-784	0	-784
G212 Loverbosch fase 2	-265	703	-1.524	-237	0	-1.323	0	-1.323
G214 Loverbosch fase 3	1.262	1.427	0	0	0	2.689	-420	2.269
G216 Biesvelden fase 1	18	2.988	0	0	0	3.006	0	3.006
G250 Herontwikkeling Lambertusschool	0	26	0	0	0	26	0	26
G725 Heusden Oost fase 1	-618	2	0	-18	0	-634	0	-634
G725 Heusden Oost fase 2	-87	11	0	2	0	-74	0	-74
G727 Heusden Oost fase 3	894	639	-2.594	414	0	-647	0	-647
Woningen	430	5.812	-4.118	125	0	2.259	-420	1.839
G150 Florapark (De Stegen)	-40	9	0	-12	0	-43	0	-43
Bedrijventerreinen	-40	9	0	-12	0	-43	0	-43
Totaal grondbedrijf	**390**	**5.821**	**-4.118**	**113**	**0**	**2.216**	**-420**	**1.796**

Grond bestemd voor gebiedsontwikkeling (Materieel vast actief)								
G823 Ommel Oost fase 1	0	343	0	0	0	343	0	343
Totaal gebiedsontwikkeling	**0**	**343**	**0**	**0**	**0**	**343**	**0**	**343**

Hieronder worden de nog te maken kosten, opbrengsten en het resultaat per exploitatie aangegeven. Deze kosten en opbrengsten zijn gebaseerd op geactualiseerde grondexploitaties (maart 2018). Wanneer een exploitatie negatief wordt, zal dit worden gecorrigeerd in de boekwaarde of er wordt een voorziening gevormd.

	Nog te maken kosten	Nog te realise-ren opbreng-sten	Geraamd resultaat
G209 Loverbosch oostzijde fase 1	673		1.339
G212 Loverbosch fase 2	2.421	1.144	159
G214 Loverbosch fase 3	9.742	11.978	-420
G216 Biesvelden fase 1	10.028	13.326	292
G250 Herontwikkeling Lambertusschool	1.034	1.306	257
G725 Heusden Oost fase 1	565		551
G725 Heusden Oost fase 2	39		1.086
G727 Heusden Oost fase 3	1.334	1.492	1.217
G150 Florapark	30		3.059

Toelichting resultaten projecten

Het resultaat van Loverbosch Oostzijde fase 1a is positief € 1.338.887,=. Van dit resultaat is tot en met 2023 € 1.229.865,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 110.022,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Het resultaat van Loverbosch Oostzijde fase 2 is positief € 159.361,=. Van dit resultaat is tot en met 2023 € 113.166,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 40.196,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Het resultaat van Loverbosch Oostzijde fase 3 is negatief € 420.000.=. Daarom is voor dit verlies is een voorziening verlieslatende complex van € 420.000,= gevormd.

Het resultaat van Biesvelden fase 1 is voordelig 292.673,=. Resultaat valt vrij vanaf 2031.

Het resultaat van Herontwikkeling Lambertusschool is positief € 256.955,=. Dit resultaat wordt ingezet om boekwaarde van SHP af te dekken.

Het resultaat van Heusden Oost fase 1 is positief € 551.910,=. Van dit resultaat is tot en met 2023 € 483.360,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 68.550,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Het resultaat van Heusden Oost fase 2 is positief € 1.086.743,=. Van dit resultaat is tot en met 2023 € 1.051.906,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 34.837,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Het resultaat van Heusden Oost fase 3 is positief € 1.217.771,=. Van dit resultaat is tot en met 2023 € 414,317,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 803.454,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Het resultaat van Florapark is positief € 3.059.676,=. Van dit resultaat is tot en met 2023 € 3.047.091,= gerealiseerd. Resteert nog een resultaat van € 12.585,= wat nog gerealiseerd moet worden.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-22	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-23
Vorderingen op openbare lichamen	3.349	0	4.208
Verstrekte kasgeldleningen	0	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	46	0	46
Overige vorderingen	825	649	1.685
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	25.141	0	13.900
Totaal	**29.361**	**649**	**19.839**

Overige vorderingen: Voorziening Dubieuze debiteuren

	2022	2023
Voorziening dubieuze debiteuren	573.719	649.035
Totaal	**573.719**	**649.035**

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2022	2023
Kassaldi	8	14
Banksaldi/girosaldi	119	255
Totaal	**127**	**269**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	2022	2023
Vooruitbetaalde bedragen	34	23
Nog te ontvangen bedragen EU	0	166
Nog te ontvangen bedragen rijk	1.125	122
Nog te ontvangen bedragen overige overheid	2.544	873
Nog te ontvangen bedragen overigen	261	1.539
Totaal	**3.964**	**2.723**

Vooruitbetaalde bedragen is als volgt samengesteld:

	2022	2023
Vooruitbetaalde bedragen premie verzekeringen	9	8
Vooruitbetaalde bedragen DMARC	0	1
Vooruitbetaalde bedragen autokosten	0	3
Vooruitbetaalde bedragen Neuron bag	15	0
Vooruitbetaalde bedragen eHerkenning	6	3
Vooruitbetaalde bedragen Mor Buiten Beter	0	2
Vooruitbetaalde bedragen kinderopvang	0	5
Vooruitbetaalde bedragen overigen	4	1
Totaal	**34**	**23**

De nog te ontvangen bedragen EU is al volgt samengesteld:

	2022	2023
Nog te ontvangen bedragen revitalisering Dennendijkse bossen	0	166
Totaal	**0**	**166**

De nog te ontvangen bedragen rijk is al volgt samengesteld:

	2022	2023
Nog te ontvangen bedragen rente schatkistbankieren	86	0
Nog te ontvangen bedragen gemeentefonds	450	0
Nog te ontvangen bedragen A16 Opvang ontheemden Oekraïne 2023	587	105
Nog te ontvangen bedragen B2 Hulp gedupeerde Toeslagen	1	16
Nog te ontvangen bedragen LAA Vergoeding	1	1
Totaal	**1.125**	**122**

De nog te ontvangen bedragen overige

overheid is al volgt samengesteld:

	2022	2023
Nog te ontvangen bedragen BSOB	2.206	526
Nog te ontvangen bedragen Provincie NB Bedrijven	0	80
Nog te ontvangen bedragen Senzer	338	66
Nog te ontvangen bedragen MRE gemeenten	0	35
Nog te ontvangen bedragen revitalisering Dennendijkse bos	0	166
Totaal	**2.544**	**873**

De nog te ontvangen bedragen overigen is al volgt samengesteld:

	2022	2023
Nog te ontvangen bedragen BZK verrekeningen	0	15
Nog te ontvangen bedragen afvalfondsverpakkingen	0	32
Nog te ontvangen bedragen Salarissen	17	0
Nog te ontvangen bedragen huur sportvelden	31	1
Nog te ontvangen bedragen Blink	84	13
Nog te ontvangen bedragen schatkistbankieren	0	437
Nog te ontvangen bedragen KPN VPN	0	2
Nog te ontvangen bedragen Raaijmakers aanpassen infra	34	34
Nog te ontvangen bedragen Greenchoice	15	0
Nog te ontvangen bedragen vergoeding afval	65	0
Nog te ontvangen bedragen WMO	0	4
Nog te ontvangen bedragen Team Veiligheid	0	59
Nog te ontvangen bedragen BMS	0	47
Nog te ontvangen bedragen Bosgroep Dennendijkse bossen	0	5
Nog te ontvangen bedragen doordecentr Varendonck	12	12
Nog te ontvangen bedragen doorbel gas water licht	0	6
Nog te ontvangen bedragen inrichting 't Kwartier	0	870
Nog te ontvangen bedragen overige	3	2
Totaal	**261**	**1.539**
Totaal	**3.964**	**2.723**

Toelichting op de balans 31 december 2023 (passiva)

(bedragen x € 1.000,=)

Passiva

Passiva

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Reserves	31-12-22	31-12-23
Algemene reserve	24.380	26.572
Bestemmingsreserves:		
- overige bestemmingsreserves	5.532	4.614
- het gerealiseerde resultaat	4.958	1.572
Totaal	**34.870**	**32.758**

Het verloop in 2023 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Reserves	Saldo 31-12-22	Toe-voeging	Onttrek-king	Bestem-ming resultaat 2022	Saldo 31-12-23
Overige bestemmingsreserves					
Personeelskosten	91	0	91	0	0
I & A 2007-2008	2	0	0	0	2
Informatie- en computertechnologie	28	0	0	0	28
I & A Algemeen	37	0	0	0	37
Klimaatproject scholen	37	0	3	0	34
Renovatie de Schop	36	0	36	0	0
Ondo/Dos uitbreiding	225	0	8	0	217
NWC Nieuwbouw	662	0	21	0	641
Kunstgrasveld Ondo	60	5	0	0	65
Kunstgrasveld Olympia Boys	69	4	0	0	73
Museum	227	0	22	0	205
Groenfonds	485	0	0	0	485
Afdekking kapitaallasten	3.573	-640	106	0	2.827
Totaal overige bestemmingsreserves	5.532	-631	287	0	4.614
Algemene reserves	21.016	5.727	2.947	0	23.356
Bouwgrondexploitatie grondbedrijf	3.364	257	405	0	3.216
Totaal algemene reserves	24.380	5.984	3.352	0	26.572
Totaal	**29.912**	**5.353**	**3.639**	**0**	**31.186**
Resultaat na bestemming	**4.958**				**1.572**
Totaal	**34.870**				**32.758**

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar. Het resultaat 2022 bedraagt € 4.958.244,= voordelig.

Van dit resultaat is een bedrag van € 1.560.180,= overgeheveld naar 2023 in verband met winstbestemming en overheveling budgetten. Het daadwerkelijk voordeel ten gunste van de reserve eenmalige bestedingen is hiermee € 3.398.064,=.

De algemene reserves zijn als volgt opgebouwd:

Reserves	Saldo 31-12-22	Toe-voeging	Onttrek-king	Bestem-ming resultaat 2022	Vermin-dering ter dek-king van afschrij-vingen	Saldo 31-12-23
Algemene reserve, vrij aanwendbaar	2.087	0	0	0	0	2.087
Algemene reserve, niet vrij aanwendbaar	9.934	0	0	0	0	9.934
Reserve eenmalige bestedingen	8.995	5.727	3.387	0	0	11.335
	21.016	**5.727**	**3.387**	**0**	**0**	**23.356**

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-22	31-12-23
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	3.847	3.487
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.247	4.703
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	5.655	5.699
Totaal	**13.749**	**13.889**

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	Saldo 31-12-22	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-23
Pensioenen wethouders	3.020	27	223	0	2.824
Eigenrisicodrager WAO/WIA	16	0	12	0	4
Verlofsparen:					
- plusuren	441	0	37	0	404
- spaarverlof	40	215	0	0	255
Attero	330	-46	284	0	0
Totaal	**3.847**	**196**	**556**	**0**	**3.487**

Onderhoudsvoorziening (egalisatie van lasten)	Saldo 31-12-22	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-23
Gemeentehuis	587	119	72	0	634
Gebouwen/terreinen openb.wrk	192	32	11	0	213
Peuterspeelzalen Ostade/Heusd.	180	43	-5	0	228
Sportaccommodaties diversen	244	291	111	0	424
Gymzaal Schoolstraat	67	14	5	0	76
Zwembad de Schop	287	104	53	0	338
Sporthal de Schop	201	26	18	0	209
Beiaard	56	8	1	0	63
Kunstwerken	2	0	0	0	2
Jeugdonderkomens	37	23	2	0	58
Gemeenschapshuis Kluis	42	21	0	0	63
Gemeenschapshuis 't Kwartier	0	193	0	0	193
Brandweer en rampenbestrijding	169	16	2	0	183

Openbare begraafplaats	19	2	0	0	21
Wegen, straten, pleinen en verkeerm.	1.783	1.560	1.775	0	1.568
Woningexploitatie/bouw	99	44	2	0	141
Molen	150	17	17	0	150
Monumentenbeleid	112	1	4	0	109
Civieltec. Werk	20	10	0	0	30
Totaal	**4.247**	**2.524**	**2.068**	**0**	**4.703**

Door derden beklemde middelen (spec. aanw.)	**Saldo 31-12-22**	**Toevoeging**	**Vrijval**	**Aanwending**	**Saldo 31-12-23**
Mobiliteitsfonds Asten	80	0	0	0	80
Egalisatie riool	5.556	803	759	0	5.600
Bebossing gronden	19	0	0	0	19
Totaal	**5.655**	**803**	**759**	**0**	**5.699**

In de kolom Vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende schulden

Langlopende schulden	**31-12-22**	**31-12-23**
Lening BNG o.g.	5.000	5.000
Lening NWB o.g. 2023	10.000	10.000
Totaal	**15.000**	**15.000**

De rentebaat behorende bij de langlopende leningen is € 31.000,= per jaar.

Vlottende passiva
Overlopende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:	**2022**	**2023**
Schulden < 1 jaar	4.575	4.350
Overlopende passiva	6.029	7.603
Totaal	**10.604**	**11.953**

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2022	**2023**
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en girosaldi	0	0
Overige schulden	4.575	4.350
Totaal	**4.575**	**4.350**

De specificatie van de post overige schulden is als volgt:

	2022	2023
Nog te verrekenen VPB	56	298
Crediteuren	4.519	4.052
Totaal	**4.575**	**4.350**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2022	2023
Nog te betalen bedragen	2.206	3.606
Vooruit ontvangen bedragen	3.823	3.997
Totaal	**6.029**	**7.603**

De specificatie van de post nog te betalen bedragen is als volgt:

	2022	2023
Nog te betalen bedragen Jeugzorg 2023/2023	658	1.388
Nog te betalen bedragen WMO	365	326
Nog te betalen bedragen BBZ	33	17
Nog te betalen bedragen Blink	0	52
Nog te betalen bedragen SPUK	1	0
nog te betalen verzekeringen	5	5
Nog te betalen subsidies div verenigingen	45	30
Nog te betalen opvang statushouders	1	1
Nog te betalen WvGGZ	4	4
Nog te betalen Senzer participatie	28	4
Nog te betalen gemeentefonds	13	215
Nog te betalen loonbelasting	698	693
Nog te betalen koffieprodukten	4	8
Nog te betalen pensioenpremies	136	146
Nog te betalen personeelskosten	68	23
Nog te betalen beheer en onderhoud wegen provincie	14	28
Nog te betalen subsidie corona	23	0
Nog te betalen Greenchoice 2023	15	0
Nog te betalen RREW overschot tm 2023	50	50
Nog te betalen suppletiefonds explosieven	17	0
Nog te betalen personeelskosten front office	0	48
Nog te betalen Peelgemeenten	0	25
Nog te betalen inburging	0	24
Nog te betalen GGD	0	8
Nog te betalen Energietoeslag	0	471
Nog te betalen vervanging inrichting huur	0	1
Nog te betalen Varendonck	0	3
Nog te betalen kinderopvang	0	35
Nog te betalen BSOB	0	1
Nog te betalen ODZOB	24	0
Nog te betalen bedragen overigen	4	0
Totaal	**2.206**	**3.606**

De specificatie van de post vooruit ontvangen bedragen is als volgt:

	Saldo 31-12-22	Toe-voeging	Onttrek-king	Saldo 31-12-23
Vooruitontvangen subsidie Rijk				
E20 Stimul.Verkeersveiligheidsmaat. 2020-2021	848	0	620	228
E84 Stimul.Verkeersveiligheidsmaat. 2022-2023	126	0	0	126
H8 Sportakkoord 2020-2023	15	0	15	0
D8 OAB Onderwijs Achterstanden Beleid	98	231	216	113
D14 Onderwijsvertragingen COVID-19 (NPO) 2022-2023	28	74	3	99
H12 Lokale preventieakkoorden/-aanpakken	5	10	15	0
G10 Wet Inburgering	60	161	125	96
Spuk startbouwimpuls	0	79	0	79
G13 Spuk onderwijsroute	14	0	14	0
C55 Aanpak energiearmoede	289	96	64	321
E44B Impulsreg klimaatadaptie 2022-202	100	0	86	14
L6 2023 RSSV Sanering varkenshouder	96	0	96	0
Spuk C94 Lok aanpak isolatie	0	360	0	360
Brede Spuk H30	0	305	272	33
F28 CDOKE	0	330	47	283
Subtotaal	**1.679**	**1.646**	**1.573**	**1.752**
Vooruitontvangen subsidie Overige Overheid				
Prov. Nr.Brabant mob. Prog.	123	0	0	123
Klimaatadaptatie	0	30	0	30
L16B Boscompensatie	0	6	0	6
Buurtsportcoach Plus Pilot	0	15	0	15
Subtotaal	**123**	**51**	**0**	**174**
Vooruitontvangen subsidie Overige				
Storm- en hagelschade	54	0	0	54
Adviesraad sociaal domein	16	0	0	16
GVVP Verkeerswerkgroep	4	0	0	4
Subtotaal	**74**	**0**	**0**	**74**
Vooruitontvangen bedragen Overige				
Kwaliteitsverbetering buitengebied	1312	0	7	1.305
Stimuleringsregeling landschap 2023-2023	63	0	47	16
Ruimtelijke plannen individueel	148	81	0	229
Waarborgsommen Ele Rally	0	2	0	2
Waarborgsommen St JoJo Heusden	0	2	0	2
Standplaatsen	6	0	6	0
Huren	2	10	2	10
Opstal Towerlink	5	0	0	5
Toerisme en recreatie	-8	0	0	-8
Sanering varkenshouderijen	28	97	125	0
Schadevergoedingen groen	112	30	2	140
Bestemmingsplan Laarbroek-Laagveld	162	0	0	162
Bijdragen woningbouw Pr. Bernardstrt	117	0	0	117
Leerlingenvervoer	0	2	0	2

Vooruitontvangen bedragen overigen	0	2	0	2
Land van de peel	0	13	0	13
Subtotaal	**1.947**	**239**	**189**	**1.997**
Totaal	**3.823**	**1.936**	**1.762**	**3.997**

Drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar 2023			
(1)	**Drempelbedrag**	**1000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**196**	**229**	**230**	**246**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	804	771	770	754
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar 2023			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	979			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	979			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000	1000	1000	1000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.656	20.859	21.203	22.645
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	196	229	230	246

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Aard/Om-schrijving	Oorspronke-lijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
WBV Bergopwaarts	2025	5.000	100	5.000	5.000
WBV Bergopwaarts	2024	3.500	100	3.500	3.500
WBV Bergopwaarts	2023	11.300	100	11.300	0
WBV Bergopwaarts	2032	10.000	100	10.000	10.000
WBV Bergopwaarts		4.376	23,0	1.222	1.285
WBV Bergopwaarts		10.000	23,0	2.380	2.300
WBV Bergopwaarts		1.568	23,0	373	361
WBV Bergopwaarts		10.000	23,0	2.380	2.300
WBV Bergopwaarts		10.000	23,0	2.380	2.300
WBV Bergopwaarts		5.000	23,0	1.190	1.150
WBV Bergopwaarts		10.000	23,0	0	2.300
Wocom	2047	13.150	100,0	13.150	13.150
Wocom		6.327	3,8	232	225
Wocom		2.718	3,8	106	103
Mooiland Grave		23.693	0,1	24	23
Mooiland Grave		2.470	0,1	2	2
Mooiland Grave		10.000	0,1	10	10
Mooiland Grave		10.000	0,1	10	10
verkrijgen eigen woning	diversen	10.800	0	163	105
Totaal (x 1.000)		**159.902**		**53.422**	**44.124**

Aangezien het inkoop- en aanbestedingsbeleid geen onderdeel vormt van het normenkader geldt obv de kadernota RM dat alleen de contractwaarden die de EU-aanbestedingsdrempel overschrijdt en waarbij de EU-aanbestedingsregels op van toepassing zijn, moeten worden vermeld in dit overzicht. De gemeente Asten heeft zich tot onderstaande, niet uit de balans blijkende opgenomen financiële verplichtingen voor een aantal toekomstige jaren verbonden. Dit heeft geresulteerd in onderstaand overzicht.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen		
Omschrijving	**Bedrag**	**Looptijd t/m**
Inhuur van personeel	Afhankelijk van inhuur	t/m 2029
Levering van elektriciteit en gas	€ 728.000	t/m 2028
Accountantscontrole	€ 50.000	t/m 2029
Financieel systeem	€ 94.900	t/m 2027
Werknemersverzekering	€ 49.062	t/m 2025
Gevarenverzekering	€ 71.000	t/m 2024
Verwerking van afval	€ 328.000	t/m 2025
Verkeers- en straatnaamborden	€ 16.000	t/m 2024
Leerlingenvervoer	€ 395.000	t/m 2026
Kantoorbehoeften	€ 29.360	t/m 2024
Onderhoud gemalen drukriool	€ 100.000	t/m 2025
Maaien bermen en sloten	€ 185.000	t/m 2025
Kolkenreiniging, Rioolreiniging en inspectie	€ 31.000	t/m 2025
Openbare verlichting	€ 33.500	t/m 2024
Groenonderhoud	€ 106.871	t/m 2024
ICT oplossing voor VTH applicatie	€ 24.603	t/m 2024

Gebeurtenissen na balansdatum:
Bij de opmaak van de jaarrekening is sprake van lopende juridische geschillen inzake o.a. de huisvesting van arbeidsmigranten en de afrekening van toeristenbelasting. Binnen de jaarrekening zijn diverse financiële posities met de tegenpartij(en) verwerkt naar beste schatting. De exacte uitkomsten van de geschillen zijn nog onzeker en kunnen een materiële impact hebben op de financiële positie van de gemeenten.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2023 Gemeente Asten

De WNT is van toepassing op gemeente Asten. Het voor Asten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,=.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	**W.M.A. Verberkt**	**M. Derks**	**M.B.W. van Erp**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/10 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.158	28.707	93.628
Beloningen betaalbaar op termijn	20.215	4.873	14.749
Subtotaal	*138.373*	*33.580*	*108.377*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	55.750	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	138.373	33.580	108.377

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t.	N.v.t. /
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	**W.M.A. Verberkt**	**M.B.W. van Erp**	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.597	89.663	
Beloningen betaalbaar op termijn	17.655	12.866	
Subtotaal	*134.252*	*102.529*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	
Bezoldiging	134.252	102.529	

Met dhr. Verberkt is overeengekomen dat zijn dienstverband eindigt op 30-6-2024. Vooruitlopend hierop zijn de werkzaamheden en verantwoordelijkheden per 1-9-2023 overgedragen aan de nieuwe gemeentesecretaris. De uitkering in de tussenliggende periode is regulier genormeerd. Hierdoor is de bezoldiging voor het volledige jaar 2023 genormeerd en opgenomen in de verantwoording. Er is geen sprake van overschrijdingen van de norm ofwel een onverschuldigde betaling.

EMU-saldo

Alle landen binnen de Europese Unie hebben afgesproken om allemaal met dezelfde definitie van het begrotingssaldo te werken, ze noemen dit het EMU-saldo. Het begrotingssaldo van een land geeft weer of dat land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Dit saldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMUsaldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden, sociale zekerheid en de zorg een aandeel. Vanaf 2019 publiceert het ministerie van Buitenlandse zaken individuele EMU referentiewaarden (voor de gemeente Asten is deze € 1.824.000 voor 2023). Deze individuele referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Vooralsnog bestaan er geen sancties bij overschrijding van het EMU-saldo.

		Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	3.201	-1.818	-2.112
(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	8.187	19.073	8.181
(+)	Mutatie voorzieningen	-122	712	140
(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.368	2.603	1.740
(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
		-3.740	**-22.782**	**-11.893**

Single Information Single Audit (SiSa)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 2.601.469			€ 0	€ 0	€ 2.128
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 1.470	€ 2.605.067	€ 3.986.325		
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	10	0	2	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 0	€ 3.800	€ 0	€ 6.936	€ 0	€ 3.590
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal dnegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal dnegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 15.590	
BZK	C41B	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 21.089	€ 21.089	€ 134.211	1	1
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*			
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	230	Ja			
BZK	C55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			237	€ 38.937	€ 50.247	2	€ 328	€ 328
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			239	€ 25.170	€ 32.420			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			766	567	0	0	239	0

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*					
			€ 0	Nee					
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*		
			€ 16.407	€ 0	1	148	48		
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*	
1			*LAI23-03584409*	€ 0	0	0	0	€ 0	
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling *Aard controle R* *Indicator: C94/07*	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: C94/08*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle R* *Indicator: C94/09*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/10*			
1			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
BZK	**C105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/01*	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/02*	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: C105/03*	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/04*	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: C105/05*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C105/06*	
1			*2023-0000096097*	0	Ja	0	Nee	€ 0	
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: C105/12*	
1			*2023-0000096097*	€ 0	Ja	Oplevering is gepland voor Q1 2027	0	Nee	
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C105/14*					
1			*2023-0000096097*	Nee					
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*		
			€ 139.008	€ 17.590	€ 59.771	€ 0	€ 98.532		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*			
1									
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*		
			€ 2.369	€ 0	€ 0	€ 0	€ 27.697		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*			
1									
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*			
			€ 370.210	€ 2.121.507	€ 1.060.754	Nee			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*			
1			101 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden | aantal in meters	Ja	4.380				
2			105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Ja	3.005				
3			119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Ja	1				
4			122 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	2				

			5	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Nee	0			
			6	210 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur-zone | aantal in st	Nee	0			
			7	215 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom | aantal in st	Ja	1			
			8	218 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats | aantal in st	Ja	1			
			9	232 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom | aantal in st	Ja	1			
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1	060794 Gemeente Helmond	zaaknr 31172237 nr 5000004919	€ 86.000	€ 86.000	€ 258.000	€ 258.000
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1	060794 Gemeente Helmond	zaaknr 31172237 nr 5000004919	Nee			
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
			1	060794 Gemeente Helmond	zaaknr 31172237 nr 5000004919	2. Heinrichting Voorste Heusden - Patrijsweg	Nee		
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
			1	310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspadenjaantal in Meters	Nee	0			
			2	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/hjaantal in Stuks	Nee	0			
			3	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/hjaantal in Stuks	Nee	0			
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**		Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*
				€ 20.288	€ 0	€ 26.539	€ 46.827	€ 0	€ 0
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*					
				Nee					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
				€ 0	Nee				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
			1	060743 Gemeente Asten	€ 2.477.226	€ 23.045	€ 48.183	€ 6.144	€ 10.183
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**)

			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 30.814	€ 847	€ 0	€ 202.580
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**)	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**)		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/13*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/14*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/15*	*Aard controle D2* *Indicator: G2A/16*		
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
			Aard controle R *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: G3/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0	€ 6.400	€ 0	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/11*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/12*
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Gemeente	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/07*	*Aard controle R* *Indicator: G4/08*	*Aard controle R* *Indicator: G4/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
		6	Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*	*Aard controle R* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		

			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6	Totaal	0	0	0	
SZW	G4A	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.956	€ 10.512
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.758	€ 174
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 26.507	€ 7.892
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 234	€ 0
				Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*	
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 201	0	0	
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 120	0	0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 186	0	0	
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0	
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/10*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle D2* *Indicator: G4A/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/13*	
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 125.314	€ 0	Ja			
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G12A	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/03*			
			1 060743 Gemeente Asten	€ 0	€ 0			
SZW	G13	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 15.413	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 130.462	€ 218.079				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1 1.2 Renovatie	€ 112.781	€ 112.781	€ 0	€ 0	
			2 1.3 Onderhoud	€ 28.109	€ 28.109	€ 0	€ 0	
			3 2.3 Beheer en exploitatie	€ 75.632	€ 0	€ 75.632	€ 0	
			4 3.1 Mengpercentage	€ 1.557	€ 0	€ 0	€ 1.557	
VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
			1 1042408	€ 18.858	€ 0	€ 12.536	€ 0	€ 18.858
			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				

			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*					
			1 1042408	Ja					
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*			
			€ 14.481	€ 31.224	Ja	Ja			
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 13.252	€ 11.805	€ 1.447	€ 11.805	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 91.238	€ 91.036	€ 202	€ 91.036	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 20.388	€ 17.060	€ 3.328	€ 17.060	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 15.291	€ 12.233	€ 3.058	€ 12.233	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 7.136	€ 7.041	€ 95	€ 7.041	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 17.839	€ 17.839	€ 0	€ 17.839	Ja	
			7 Valpreventie	€ 52.499	€ 42.001	€ 10.498	€ 42.001	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 10.194	€ 8.156	€ 2.038	€ 8.156	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.549	€ 2.351	€ 198	€ 2.351	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 37.208	€ 30.583	€ 6.625	€ 30.583	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 10.194	€ 8.291	€ 1.903	€ 8.291	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 10.194	€ 8.535	€ 1.659	€ 8.535	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 5.607	€ 5.508	€ 99	€ 5.508	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.549	€ 2.549	€ 0	€ 2.549	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.073	€ 7.259	€ 1.814	€ 7.259	Ja	
			Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*					
			1 Lokaal Sportakkoord	Ja					
			2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja					
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja					
			4 Kansrijke Start	Ja					
			5 Mentale Gezondheid	Ja					
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja					
			7 Valpreventie	Ja					
			8 Leefomgeving	Ja					
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja					
			10 Versterken sociale basis	Ja					
			11 Mantelzorg	Ja					
			12 Eén tegen eenzaamheid	Ja					
			13 Welzijn op recept	Ja					
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja					
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*						
			Nee						
VWS	**H31**	**Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H31/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H31/05*		
			SPUKNEAS230016	€ 13.983	€ 13.983	Ja			
LNV	**L6**	**Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen**	Besteding (jaar T-1 +T-2) *Aard controle R* *Indicator: L6/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L6/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L6/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L6/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L6/05*		
			€ 98.160	€ 26.840	€ 125.000	Ja			
LNV	**L16B**	**Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/01*	Naam uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/02*	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle R* *Indicator: L16B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/04*	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/05*	Uitvoeringsprogramma volgens projectplan uitgevoerd (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/06*	
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	Project boscompensatie Asten	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
			Kopie uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/07*	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/08*	Toelichting per uitvoeringsprogramma *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L16B/09*				
			1 *Project boscompensatie Asten*	Nee					

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Waarderingsgrondslagen:
Bij de toepassing van de waardering- en afschrijvingsmethoden wordt het zogenaamde toerekeningsbeginsel in acht genomen. Dit houdt in dat uitgegaan is van de volgende beginselen:

- Voorzichtigheidsbeginsel.
  Bij de waardering is voorzichtigheid in acht genomen. Verliezen zijn genomen, zodra zij zich voordeden.
- Realisatiebeginsel.
  Slechts op balansdatum gerealiseerde resultaten zijn als zodanig verantwoord.
- Vergelijkingsbeginsel (ook wel "matching" genoemd).
  Dit beginsel houdt in dat het resultaat over een bepaalde periode tot stand komt door confrontatie van de kosten en de opbrengsten van een activiteit in die periode. Met andere woorden: de kosten worden c.q. zijn opgenomen in dezelfde periode als de opbrengsten verantwoord zijn.

De activa en passiva zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wat het volgende concreet inhoudt:

- De vaste activa (waaronder de immateriële, materiële en financiële vaste activa) zijn gewaardeerd tegen de historische uitgaafprijs verminderd met ontvangen bijdragen, onttrekkingen aan reserves en afschrijvingen.
- De deelnemingen - voor zover geactiveerd - zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarden.
- De voorraden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (= inkoopprijs).
- De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.
- De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Voor nadere informatie over de vaste activa wordt verwezen naar het overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven. De hierin opgenomen afschrijvingen zijn op lineaire basis berekend, behoudens die gevallen waar aangegeven is dat de berekening anders is (i.c. annuïtair). Ook zijn in dit overzicht de looptijden, waarop de afschrijvingen gebaseerd zijn, opgenomen.

Waarderingsgrondslagen grondbedrijf:
De (nog) niet in bouwexploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd tegen de historische uitgaafprijs vermeerderd met de bijgeschreven netto exploitatiekosten. Voor zover de boekwaarde de actuele waarde per plangebied overschrijdt wordt voor dit verschil op de balansdatum een reserve waardevermindering gronden gevormd ten laste van de algemene bedrijfsreserve.

De calculaties van de grondexploitaties zijn geactualiseerd met de nog te verwachten reële kosten en opbrengsten.
Hierbij zijn de kosten waar nodig geïndiceerd met 2% en de opbrengsten met 0%.
Daarnaast is de jaarplanning bijgesteld en indien dit leidt tot financiële consequenties verwerkt in de grondexploitatie.
Wanneer de grondexploitatie negatief is wordt dit nadeel direct ten laste van de algemene reserve van het grondbedrijf gebracht.

De voorraad onderhanden werk betreft gronden in exploitatie.
De boekwaarde van deze gronden met kostprijsberekening is gelijk aan de historische

uitgaafprijzen, c.q. verreken- en/of actuele prijzen, inclusief de toegerekende rente onder aftrek van de ontvangen bedragen wegens grondverkopen en andere ontvangen bijdragen. Deze boekwaarde correspondeert met de voorraad te verkopen gronden (tegen verwachte verkoopwaarde) verminderd met de nog uit te geven bedragen (die zijn ontleend aan de meest recente kostprijsberekeningen c.q. nacalculaties) en de voorlopige resultaten.
Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel worden de financiële effecten bij het in uitvoering nemen van een verliesgevend complex direct inzichtelijk gemaakt.
Bij administratieve afwikkeling van de complexen worden de gerealiseerde resultaten via de rekening van baten en lasten aan de algemene bedrijfsreserve toegevoegd c.q. aan deze reserve onttrokken.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.
Dit houdt in dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving. De raadskaders zijn de begroting en gemeentelijke verordeningen.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 26 maart 2024 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het college bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.054.359. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023 en de financiële- en controleverordeningen van onze gemeente.

Bevindingen

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
De geconstateerde afwijkingen betreffen:
Overschrijding lasten: € 4,6 miljoen
Onderschrijding baten: € 1,4 miljoen
In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de gemeenteraad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college van burgemeester en wethouders ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

Bijlage taakvelden

			Rekening Lasten 2023	Rekening Baten 2023	Rekening Saldo 2023
Hoofdtaakveld	**0.0**	**Bestuur en ondersteuning**	**18.744.810**	**46.229.673**	**27.924.863**
Taakveld	0.1	Bestuur	1.289.212	70.580	-1.218.632
Taakveld	0.10	Mutaties reserves	6.318.571	9.562.374	3.683.804
Taakveld	0.2	Burgerzaken	396.346	321.371	-74.975
Taakveld	0.4	Ondersteuning organisatie / overhead	9.671.725	1.390.997	-8.280.728
Taakveld	0.5	Treasury	83.186	603.058	519.872
Taakveld	0.61	OZB Woningen	425.814	2.932.418	2.506.604
Taakveld	0.62	OZB niet woningen	0	2.149.834	2.149.834
Taakveld	0.64	Belastingen overig	96.016	120.951	24.935
Taakveld	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringe	0	29.077.988	29.077.988
Taakveld	0.8	Overige baten en lasten	-1.932	101	2.034
Taakveld	0.9	Vennootschapsbelasting (vpb)	465.873	0	-465.873
Hoofdtaakveld	**1.0**	**Veiligheid**	**1.790.153**	**73.892**	**-1.716.261**
Taakveld	1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.138.883	67.768	-1.071.115
Taakveld	1.2	Openbare orde en Veiligheid	651.270	6.124	-645.146
Hoofdtaakveld	**2.0**	**Verkeer, vervoer en waterstaat**	**3.426.973**	**1.186.800**	**-2.240.173**
Taakveld	2.1	Verkeer en vervoer	3.245.341	1.186.800	-2.058.541
Taakveld	2.2	Parkeren	20.944	0	-20.944
Taakveld	2.4	Economische havens en waterwegen	160.688	0	-160.688
Hoofdtaakveld	**3.0**	**Economie**	**622.910**	**-916.029**	**-1.538.939**
Taakveld	3.1	Economische ontwikkeling	112.955	0	-112.955
Taakveld	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	345.016	6.057	-338.958
Taakveld	3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	39.646	101.155	61.510
Taakveld	3.4	Economische promotie	125.294	-1.023.242	-1.148.536
Hoofdtaakveld	**4.0**	**Onderwijs**	**1.791.156**	**395.144**	**-1.396.012**
Taakveld	4.1	Openbaar basisonderwijs	124.324	0	-124.324
Taakveld	4.2	Onderwijshuisvesting	635.365	104.386	-530.978
Taakveld	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.031.467	290.758	-740.709
Hoofdtaakveld	**5.0**	**Sport, cultuur en recreatie**	**4.339.151**	**1.164.075**	**-3.175.076**
Taakveld	5.1	Sportbeleid en activering	113.401	13.983	-99.418
Taakveld	5.2	Sportaccommodaties	1.753.214	683.438	-1.069.775

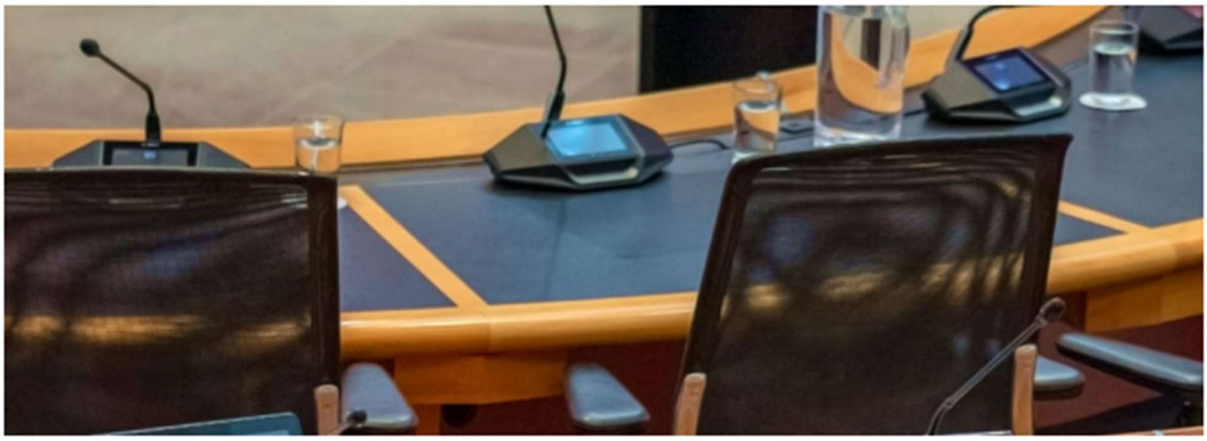
Taakveld	5.3	Cultuurpresentatie,-productie,-participa	129.080	0	-129.080
Taakveld	5.4	Musea	386.588	30.000	-356.588
Taakveld	5.5	Cultureel erfgoed	47.561	0	-47.561
Taakveld	5.6	Media	364.433	16.406	-348.027
Taakveld	5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.544.875	420.248	-1.124.627
Hoofdtaakveld	**6.0**	**Sociaal Domein**	**21.574.517**	**7.947.646**	**-14.066.871**
Taakveld	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.484.385	1.262.188	-2.222.197
Taakveld	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.839.236	38.016	-1.801.220
Taakveld	6.3	Inkomensregelingen	5.351.801	3.074.571	-2.717.230
Taakveld	6.4	WSW en beschut werk	437.138	437.137	-1
Taakveld	6.5	Arbeidsparticipatie	1.491.165	2.605.067	1.113.902
Taakveld	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	510.844	1.079	-509.765
Taakveld	6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.447.164	25.184	-1.421.980
Taakveld	6.71B	Begeleiding (WMO)	1.451.492	0	-1.451.492
Taakveld	6.72A	Jeugdhulp beleiding	777.568	0	-777.568
Taakveld	6.72B	Jeugdhulp behandeling	634.309	0	-634.309
Taakveld	6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	54.163	0	-54.163
Taakveld	6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	466.425	0	-466.425
Taakveld	6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	2.333.703	0	-2.333.703
Taakveld	6.74A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	2.216	0	-2.216
Taakveld	6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	729.935	0	-729.935
Taakveld	6.74C	Gesloten plaatsing	310.582	0	-310.582
Taakveld	6.81A	Beschermd wonen (WMO)	0	504.405	504.405
Taakveld	6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang(WMO)	29.938	0	-29.938
Taakveld	6.82A	Jeugdbescherming	201.059	0	-201.059
Taakveld	6.82B	Jeugdreclasseing	21.395	0	-21.395
Hoofdtaakveld	**7.0**	**Volksgezondheid en milieu**	**4.384.326**	**4.268.116**	**-116.210**
Taakveld	7.1	Volksgezondheid	1.031.634	324.164	-707.469
Taakveld	7.2	Riolering	1.839.329	2.531.902	692.573
Taakveld	7.3	Afval	1.025.845	1.300.674	274.828
Taakveld	7.4	Milieubeheer	484.844	111.262	-373.582
Taakveld	7.5	Begraafplaatsen	2.674	114	-2.560
Hoofdtaakveld	**8.0**	**Volkshuisvesting, leefomgeving**	**9.773.702**	**7.669.958**	**-2.103.744**
Taakveld	8.1	Ruimte en leefomgeving	1.623.989	681.495	-942.495
Taakveld	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerr)	6.086.023	6.089.691	3.668
Taakveld	8.3	Wonen en bouwen	2.063.690	898.772	-1.164.918
Totaal alle taakvelden			**66.447.698**	**68.019.275**	**1.571.576**

Bijlage verdeling programma taakveld

2023	
Programma	**Taakveld**
1. Bestuur en Veiligheid	0.1 Bestuur
1. Bestuur en Veiligheid	0.2 Burgerzaken
1. Bestuur en Veiligheid	0.4 Ondersteuning organisatie / overhead
1. Bestuur en Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en Brandweer
1. Bestuur en Veiligheid	1.2 Openbare orde en Veiligheid
2. Sociaal domein	4.1 Openbaar basisonderwijs
2. Sociaal domein	4.2 Onderwijshuisvesting
2. Sociaal domein	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
2. Sociaal domein	5.1 Sportbeleid en activering
2. Sociaal domein	5.2 Sportaccommodaties
2. Sociaal domein	5.3 Cultuurpresentatie,-productie,-participa
2. Sociaal domein	5.4 Musea
2. Sociaal domein	5.5 Cultureel erfgoed
2. Sociaal domein	5.6 Media
2. Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
2. Sociaal domein	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
2. Sociaal domein	6.3 Inkomensregelingen
2. Sociaal domein	6.4 WSW en beschut werk
2. Sociaal domein	6.5 Arbeidsparticipatie
2. Sociaal domein	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
2. Sociaal domein	6.7 Maatwerkdienstverlening 18+
2. Sociaal domein	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
2. Sociaal domein	6.81 Geëscaleerde zorg 18+
2. Sociaal domein	6.82 Geëscaleerde zorg 18-
2. Sociaal domein	7.1 Volksgezondheid
3. Ruimtelijk domein	2.1 Verkeer en vervoer
3. Ruimtelijk domein	2.2 Parkeren
3. Ruimtelijk domein	2.4 Economische havens en waterwegen
3. Ruimtelijk domein	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie
3. Ruimtelijk domein	7.2 Riolering
3. Ruimtelijk domein	7.3 Afval
3. Ruimtelijk domein	7.4 Milieubeheer
3. Ruimtelijk domein	7.5 Begraafplaatsen
3. Ruimtelijk domein	8.1 Ruimte en leefomgeving

3. Ruimtelijk domein	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerr)
3. Ruimtelijk domein	8.3 Wonen en bouwen
4. Economie en financiën	0.10 Mutaties reserves
4. Economie en financiën	0.5 Treasury
4. Economie en financiën	0.61 OZB Woningen
4. Economie en financiën	0.62 OZB niet woningen
4. Economie en financiën	0.64 Belastingen overig
4. Economie en financiën	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringe
4. Economie en financiën	0.8 Overige baten en lasten
4. Economie en financiën	0.9 Vennootschapsbelasting (vpb)
4. Economie en financiën	3.1 Economische ontwikkeling
4. Economie en financiën	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
4. Economie en financiën	3.3 Bedrijfsloket- en regelingen
4. Economie en financiën	3.4 Economische promotie

Bijlage beleidsindicatoren

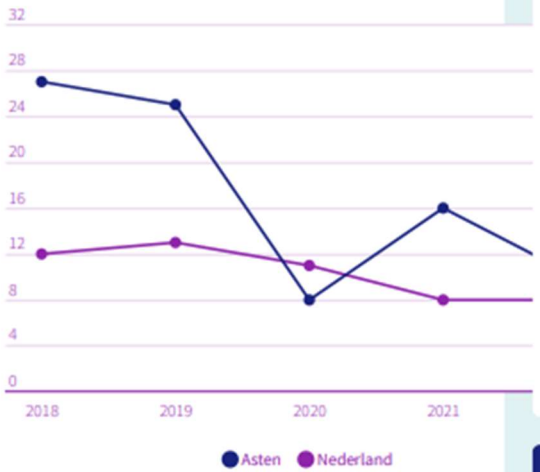

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | 2018 - 2022

Economie

Functiemenging

53,4%
Asten

53,8%
Nederland

Meerdere bronnen | 2

Vestigingen (v...
per 1.000 inw.1...

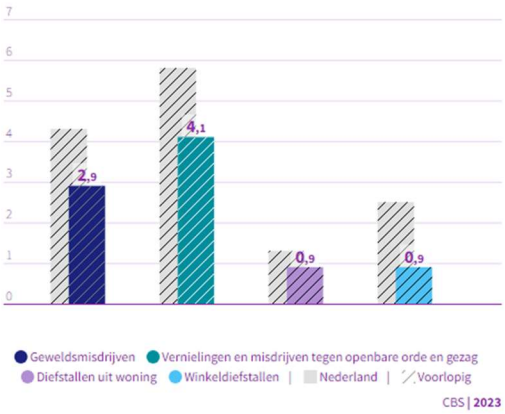
201,3
Asten

174,1
Nederland

LISA | 2022

Onderwijs

Misdrijven
Asten, per 1.000 inwoners

Geweldsmisdrijven · Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag · Diefstallen uit woning · Winkeldiefstallen | Nederland | Voorlopig

CBS | **2023**

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

7,9
Asten

4,2
Nederland

DUO/Ingrado | **2022**

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

15
Asten

24
Nederland

DUO/Ingrado | **2022**

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,0%
Asten

2,4%
Nederland

DUO/Ingrado | **2023**

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

42,7%
Asten

46,4%
Nederland

Meerdere bronnen | **2022**

Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

769,6
Asten

825,4
Nederland

Meerdere bronnen | **2022**

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

CBS | 2022

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

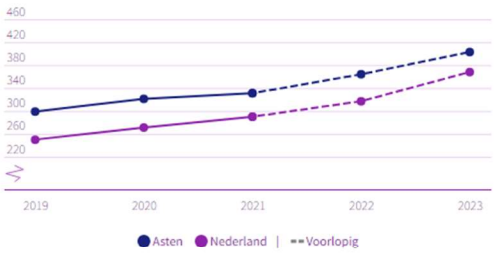
6,1% Asten

17,5% Nederland

berekening | 2018

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000

CBS | 2019 - 2023

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

10,9 Asten

9,3 Nederland

BAG/ABF | 2022

Meer info

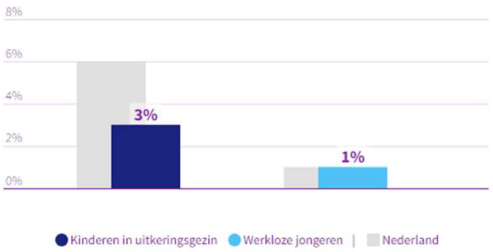
Jongeren met een delict voor de rechter

1% Asten

1% Nederland

CBS | 2022

Achterstand onder jeugd
Asten

CBS | 2022

Netto arbeidsparticipatie

74,3% Asten

73,1% Nederland

CBS | 2023

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

CBS | 2023

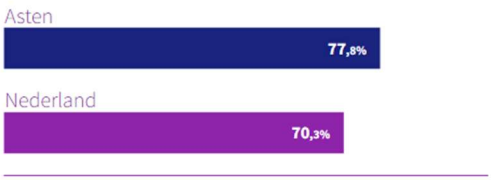
Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

56,1 Asten

191,5 Nederland

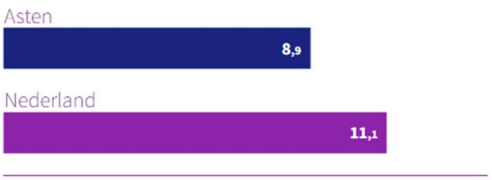
CBS | 2023

Demografische druk

CBS | 2023

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS | 2023

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 954
Asten

Geen data
Nederland

COELO | 2024

Jongeren met jeugdbescherming

0,8%
Asten

1,0%
Nederland

CBS | 2023

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 1.016
Asten

Geen data
Nederland

COELO | 2024

Jongeren met jeugdreclassering

Geen data
Asten

0,3%
Nederland

CBS | 2023

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

670
Asten

710
Nederland

CBS GMSD Wmo | 2022